

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

SPRÁVA O ČINNOSTI
ÚTVARU DOHLADU NAD
FINANČNÝM TRHOM
NÁRODNEJ BANKY
SLOVENSKA

DOKUMENTY
SPRÁVY
ANALÝZY
INFORMÁCIE

2011

OBSAH

1	Úvod	5
2	Zhrnutie	7
3	Oblasť bankovníctva, poskytovania platobných služieb a devízová oblasť	10
3.1	Regulačná a metodická činnosť	10
3.2	Povoľovacia činnosť	12
3.2.1	Oblasť bankovníctva	12
3.2.2	Oblasť poskytovania platobných služieb	12
3.2.3	Devízová oblasť	13
3.2.4	Register veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery	13
3.3	Výkon dohľadu	14
3.3.1	Plán výkonu dohľadu, hlavné témy a priority na daný rok	14
3.3.2	Činnosť dohľadu na diaľku	14
3.3.3	Činnosť dohľadu na mieste	15
3.4	Konania pred NBS	16
3.4.1	Oblasť bankovníctva	16
3.4.2	Oblasť poskytovania platobných služieb	16
3.4.3	Devízová oblasť	16
4	Oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania	17
4.1	Regulačná a metodická činnosť	17
4.2	Povoľovacia činnosť	18
4.2.1	Oblasť poisťovníctva	18
4.2.2	Oblasť dôchodkového sporenia	18
4.2.3	Oblasť finančného sprostredkovania a finančného poradenstva	19
4.3	Výkon dohľadu	19
4.3.1	Oblasť poisťovníctva	19
4.3.2	Oblasť finančného sprostredkovania	21
4.3.3	Oblasť dôchodkového sporenia	23
4.4	Konania pred NBS	25
5	Oblasť trhu cenných papierov	26
5.1	Regulačná a metodická činnosť	26
5.2	Povoľovacia činnosť	27
5.2.1	Obchodníci s cennými papiermi	27
5.2.2	Verejná ponuka cenných papierov	28
5.2.3	Verejná ponuka majetkových dohôd	28
5.2.4	Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.	28
5.2.5	Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.	28
5.2.6	Garančný fond investícií	29
5.2.7	Ponuky na prevzatie a uplatnenie práva výkupu	29
5.2.8	Kolektívne investovanie	29
5.2.9	Ratingové agentúry	30
5.3	Výkon dohľadu	30
5.3.1	Oblasť trhu cenných papierov	30
5.4	Konania pred NBS	32
6	Činnosť útvaru dohľadu nad finančným trhom na európskej úrovni	34
6.1	Regulácia finančného trhu na európskej úrovni	34
6.2	Činnosť v rámci európskeho dohľadu na makroúrovni	37
6.3	Činnosť v rámci európskeho dohľadu na mikroúrovni	37

6.3.1	Spolupráca s Európskym orgánom dohľadu pre bankovníctvo (EBA).....	37
6.3.2	Spolupráca s Európskym orgánom dohľadu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA)	38
6.3.3	Spolupráca s Európskym orgánom dohľadu pre cenné papiere a trhy (ESMA) ..	39
6.4	Spolupráca s regulátormi a organizáciami z iných krajín	40
7	Spolupráca útvaru dohľadu nad finančným trhom s inštitúciami v SR.....	43
7.1	Spolupráca so sektorovými asociáciami	43
7.2	Spolupráca s ministerstvami a inými inštitúciami v SR.....	43
8	Analytická činnosť a iná činnosť útvaru dohľadu nad finančným trhom	45
8.1	Analytická činnosť	45
8.2	Informačné systémy útvaru dohľadu nad finančným trhom	46
8.3	Organizačná činnosť.....	47
8.4	Vzdelávacia činnosť	48
9	Ochrana spotrebiteľa	49
10	Prílohy	51
10.1	Organizačná štruktúra orgánov dohľadu na európskej úrovni, ich výborov a pracovných skupín, rokovaní ktorých sa zúčastňovali pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom v roku 2011	53
10.2	Prehľad o počte vydaných povolovacích rozhodnutí a zaslaných oznámení a o počte vedených konaní a vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011	57
10.3	Zoznam výrokov právoplatných a vykonateľných rozhodnutí vydaných útvarom dohľadu nad finančným trhom príslušným na konanie a rozhodovanie v prvom stupni za rok 2011.....	64
10.4	Vykonané dohľady na mieste v regulovaných subjektoch finančného trhu v roku 2011	65
10.5	Vykonané hodnotenia vlastných modelov bánk a ich zmien v roku 2011	69
10.6	Prehľad zahraničných úverových inštitúcií, ktoré začali pôsobiť na území Slovenskej republiky na princípe voľného poskytovania cezhraničných služieb v roku 2011 - rozdelenie podľa krajín sídla materskej úverovej inštitúcie	70
10.7	Počet subjektov, ktoré pôsobili vo finančnom sektore v roku 2011 v oblastiach bankovníctva, platobných služieb, devízovej oblasti, oblasti poisťovníctva, dôchodkového sporenia, finančného sprostredkovania a finančného poradenstva a oblasti trhu cenných papierov	71
10.8	Podania subjektov finančného trhu	72
10.9	Publikačná činnosť	73
10.10	Zoznam skratiek	74

1 Úvod

Cieľom Správy o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska (ďalej len „Správa“) je informovať odbornú verejnosť o činnostiach, ktoré útvary dohľadu nad finančným trhom NBS (ďalej len „útvary dohľadu nad finančným trhom“) vo svojej pôsobnosti vykonáva, najmä zhodnotiť jeho normotvornú, povoľovacia, dohľadaciu, analytickú a medzinárodnú činnosť a spoluprácu.

Všeobecné pravidlá postupu pri dohľade nad finančným trhom v oblasti bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia, ktorý vykonáva Národná banka Slovenska, sú stanovené zákonom o dohľade nad finančným trhom¹. Útvary dohľadu nad finančným trhom sa okrem iných činností, ktoré vykonáva, orientuje aj na včasnú identifikáciu rizík jednotlivých dohliadaných subjektov, vyplývajúcu z nimi vykonávaných činností, ako aj na identifikáciu rizík finančného trhu ako celku. Každý dohliadaný subjekt je hodnotený z pohľadu miery vystavenia sa rizikám a z pohľadu zavedených systémov riadenia týchto rizík. Rozsah a zameranie dohľadu pre jednotlivé dohliadané subjekty vychádza z hodnotenia ich rizikového profilu, pričom sa uplatňuje princíp proporcionality zohľadňujúci veľkosť subjektu, rozsah a zložitosť vykonávaných činností a významnosť subjektu pre stabilitu finančného sektora.

V roku 2011 bol útvary dohľadu nad finančným trhom v riadiacej pôsobnosti výkonného riaditeľa útvaru dohľadu nad finančným trhom a pozostával z troch odborov: Odboru dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami, Odboru dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením a Odboru regulácie a finančných analýz. Jednotlivé oblasti činnosti, ktoré útvary dohľadu nad finančným trhom vo svojej riadiacej pôsobnosti vykonáva, sú na seba navzájom prepojené a spoločne vytvárajú jeden celok. Pri riadení útvaru dohľadu nad finančným trhom sa preto kladie dôraz na komunikáciu, výmenu informácií, koordináciu, spoluprácu a zjednocovanie postupov pri zabezpečovaní jednotlivých činností.

Od januára 2011 začali svoju činnosť nové európske autority v oblasti dohľadu na mikroúrovni (EBA, EIOPA, ESMA) a makroúrovni (úplne nový Európsky výbor pre systémové riziká - ESRB). Vznikom týchto autorít pribudli útvaru dohľadu nad finančným trhom aj nové povinnosti, účasťou na rokovaní jednotlivých orgánov týchto autorít, prípravou podkladov na tieto rokovania ako aj na práci nimi zriadených výborov a pracovných skupín.

Vznik týchto autorít podnietil aj vznik neformálnych štruktúr na regionálnej úrovni, ako napr. CEE10, ktoré sa organizuje na úrovni vrcholových predstaviteľov dohľadov jednotlivých krajín strednej a východnej Európy s cieľom koordinovať činnosť a vymieňať si informácie pred dôležitým stretnutím na európskej úrovni.

V hodnotenom roku sa uskutočnilo viacero stretnutí útvaru dohľadu nad finančným trhom s predstaviteľmi finančného sektora, pričom za všetky je možné spomenúť napríklad stretnutia s trhom organizované v NBS k otázkam Solventnosti II a k prezentáciám výsledkov analýz slovenského finančného sektora. Organizovaním takýchto stretnutí sa útvary dohľadu nad finančným trhom snaží priblížiť dohliadaným subjektom finančného trhu hlavne zlepšením úrovne komunikácie a informovanosti o jeho činnosti ako aj súvisiacej činnosti na európskej úrovni. Cieľom stretnutí bola aj podpora transparentnosti a dôveryhodnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom a zvýšenie informovanosti odbornej verejnosti o možných rizikách a ich dopadoch na finančný trh.

¹ Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dohľade nad finančným trhom“).

Oproti minulým rokom je Správa o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom, predkladaná za rok 2011, štruktúrovaná v inom formáte, a to podľa oblastí regulácie, čím sa dosiahlo priblíženie štruktúry vykonávaných činností útvarom dohľadu nad finančným trhom novej architektúre dohľadu na európskej úrovni. Pozitívnym prínosom je, že podrobné číselné a grafické informácie boli presunuté do príloh, čím sa obsah hlavnej časti Správy stal výrazne prehľadnejší a kompaktnější a znížením počtu strán Správy sa dosiahla aj lepšia čitateľnosť materiálu.

Prvý krát od publikovania Správy o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom sú na webovom sídle NBS na základe rozhodnutia výkonného riaditeľa útvaru dohľadu nad finančným trhom zverejnené aj výroky právoplatných a vykonateľných rozhodnutí za rok 2011 vydaných útvarom dohľadu nad finančným trhom, príslušným na konanie a rozhodovanie v prvom stupni (so zachovaním osobných údajov vo vzťahu k rodnému číslu a dátumu narodenia a so zachovaním bankového a obchodného tajomstva). Odkaz na webové sídlo, kde je daný samostatný dokument zverejnený, obsahuje Príloha č. 10.3 k Správe, pričom týmto krokom sa sleduje najmä cieľ zabezpečiť adekvátne informovanosť klientov dohliadaných subjektov.

2 Zhrnutie

Oblasť dohľadu nad bankovníctvom, poskytovaním platobných služieb a devízovou činnosťou

Významná časť regulačnej činnosti v oblasti bankovníctva v roku 2011 spočívala v spolupráci pri príprave zákona č. 520/2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o cenných papieroch, pričom jeho súčasťou sú aj ustanovenia, meniace zákon o bankách. Zámerom uvedeného zákona bolo implementovať európske smernice 2010/73, Omnibus I ako aj smernicu CRD III, najmä pokiaľ ide o kapitálové požiadavky na obchodnú knihu, resekuritizáciu a preverovanie politík odmeňovania orgánmi dohľadu. Z oblasti poskytovania platobných služieb je možné spomenúť spoluprácu na príprave návrhu zákona č. 394/2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o platobných službách.

V roku 2011 sa na úrovni EÚ intenzívne pracovalo na prevzatí nových globálnych regulatórnych štandardov pre banky pod názvom Bazilej III. Vzhľadom na výrazný dopad uvedených regulatórnych zmien sa Národná banka Slovenska aktívne zapojila do priebehu schvaľovania smernice CRD IV a nariadenia CRR.

Hlavnými prioritami pre daný rok bolo preto sledovanie kreditného a trhového rizika, dostatočnosti kapitálu a likvidity bánk. Dôležitou súčasťou výkonu dohľadu nad bankami bolo komplexné ročné hodnotenie bánk, v rámci ktorého sa hodnotil rizikový profil a dostatočnosť vlastných zdrojov bánk. V roku 2011 bol tento proces po prvý krát rozšírený aj o spoločné hodnotenie rizikového profilu a dostatočnosti vlastných zdrojov bankových skupín, ktorých súčasťou sú naše banky. Výstupom tohto spoločného hodnotenia bolo prijatie spoločných rozhodnutí dohľadov (tzv. Joint decision), ktoré boli dosiahnuté pre osem bánk.

V rámci zvýšenia efektívnosti výkonu dohľadu bola v roku 2011 vypracovaná komplexná metodika pre hodnotenie primeranosti vnútorného kapitálu bánk (ICAAP) ako súčasť komplexného ročného hodnotenia bánk. Táto metodika predstavuje významnú podporu procesu prijímania spoločných rozhodnutí dohľadov o kapitáli a spolupráce dohľadov v kolégiách dohľadov.

V slovenskom bankovom sektore pokračoval tiež proces zavádzania a zdokonaľovania pokročilých prístupov pre meranie rizík, a to najmä v kreditnom riziku (prístup interných ratingov). Postupné zavádzanie a pokrytie portfólií prístupom interných ratingov determinuje rozsah aktivít vykonávaných dohľadom a v roku 2011 predstavoval významný podiel činností popri výkone bežného dohľadu na mieste a na diaľku.

Oblasť dohľadu nad poisťovníctvom, dôchodkovým sporením a finančným sprostredkovaním

V roku 2011 nedošlo v oblasti poisťovníctva k výrazným legislatívnym zmenám. V nadväznosti na schválenú smernicu Solventnosť II sa v roku 2011 zintenzívnili práce na novom zákone o poisťovníctve. V oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva bol rok 2011 prvým rokom, keď sa aplikoval do praxe v plnom rozsahu (s výnimkou odbornej spôsobilosti) zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. V tejto súvislosti bolo preto potrebné v priebehu celého roka metodicky usmerňovať finančných sprostredkovateľov a finančných poradcov. V oblasti dôchodkového sporenia tvorila podstatnú časť regulačnej a metodickej činnosti spolupráca s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na príprave návrhu novely zákona o starobnom dôchodkovom sporení.

Dohľad na diaľku v roku 2011 čelil výzve účinného výkonu dohľadu v oblasti finančného sprostredkovania, keď vykonal kontrolu nad každým z 1356 dohliadaných subjektov, ktorým nový zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve uložil

povinnosť generálneho zosúladenia svojich činností s jeho príslušnými ustanoveniami najneskôr do 31.12.2010.

Oblasť dohľadu nad trhom cenných papierov a kolektívnym investovaním

Za najvýznamnejšiu regulačnú zmenu v oblasti dohľadu nad trhom cenných papierov možno považovať prijatie nového, rekodifikovaného zákona o kolektívnom investovaní a súvisiacich vykonávacích predpisov. V rámci metodologickej činnosti v oblasti kolektívneho investovania sa v roku 2011 taktiež začala práca na príprave metodického usmernenia – manuálu k dokumentu kľúčových informácií pre investorov (KIID), ktorý podľa nového zákona o kolektívnom investovaní nahradí doteraz používaný zjednodušený predajný prospekt. V oblasti zákona o cenných papieroch bol v roku 2011 prijatý zákon č. 520/2011 Z. z., ktorým sa uvedený zákon novelizoval.

Činnosť v rámci európskeho systému finančného dohľadu

V rámci novozriadených inštitúcií európskeho dohľadu na makroúrovni (Európsky výbor pre systémové riziká) a na mikroúrovni – Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) (EBA), Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) (EIOPA) a Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) (ESMA), ktoré vznikli 1. januára 2011, sa na ich činnosti podieľala aj Národná banka Slovenska. Pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom sa v roku 2011 zúčastňovali na práci nielen týchto inštitúcií, ale aj ich mnohých výborov a pracovných skupín s cieľom zlepšiť reguláciu finančného trhu a obmedziť systémovo významné riziká.

Analytická činnosť útvaru dohľadu nad finančným trhom

Prebiehajúce aktivity na nadnárodnej úrovni, ktoré stále viac zdôrazňujú potrebu posilnenia makroprudenciálnej zložky dohľadu nad finančným trhom, sa odrazili aj v procese analytickej činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom. Zmeny sa zamerali aj na výrazné skvalitnenie pravidelného monitoringu slovenského finančného sektora, a to najmä z makroprudenciálneho hľadiska.

Jednou zo základných analytických činností je stresové testovanie jednotlivých sektorov finančného trhu. V roku 2011 sa najdôležitejšie zmeny v stresovom testovaní týkali najmä nasledujúcich oblastí: vytvorenia makroekonometrického modelu na odhad vývoja objemu vkladov nefinančných spoločností v bankovom sektore, zmeny metodológie odhadu rizika zmeny ceny dlhových cenných papierov v dôsledku zmeny kreditného rizika emitenta, a to najmä so zameraním na štátne dlhopisy, vytvorenia nového modelu na odhad dlhodobých úrokových sadziieb, aktualizovania modelu na odhad medzibankových sadziieb a swapových sadziieb so splatnosťou do jedného roka a aktualizovania modelu na odhad objemu úverov a podielu zlyhaných úverov poskytnutých retailu.

Analytická činnosť vykonávaná v roku 2011 bola úzko prepojená aj na vývoj v oblasti regulácie. Významnou oblasťou bola činnosť spojená s výraznými zmenami v bankovej regulácii, pripravovanými na európskej či na národnej úrovni.

V súvislosti s prechodom na novú reguláciu v oblasti poisťovníctva - Solventnosť II, sa Národná banka Slovenska zaoberala budúcim dopadom na poisťovne, samotnú Národnú banku Slovenska ako i dopadom na legislatívu upravujúcu poisťný sektor.

Oblasť ochrany spotrebiteľa

V oblasti ochrany spotrebiteľa je zaangažované hlavne Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov, ako súčasť útvaru dohľadu nad finančným trhom (plniac úlohu ochrany finančného spotrebiteľa v zmysle zákona o NBS a zákona o dohľade nad finančným trhom), ktoré vybavuje podania klientov finančných inštitúcií, nad ktorými NBS vykonáva dohľad.

Oddelenie na základe svojej činnosti iniciovalo viaceré zmeny v legislatíve finančného trhu a z dôvodu zefektívnenia a sprehľadnenia procesu vybavovania podaní a zároveň lepšieho prepojenia zdieľania informácií v rámci útvaru dohľadu nad finančným trhom vyvinulo a zaviedlo nový informačný systém.

3 Oblasť bankovníctva, poskytovania platobných služieb a devízová oblasť

Výkon dohľadu na diaľku, dohľadu na mieste, povolovacích činností a vedenie prvostupňových konaní v oblasti bankovníctva, poskytovania platobných služieb a devízovej oblasti v roku 2011 zabezpečoval Odbor dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami a regulačnú a metodickú činnosť Odbor regulácie a finančných analýz.

3.1 Regulačná a metodická činnosť

Oblasť bankovníctva

Významná časť regulačnej činnosti v oblasti bankovníctva v roku 2011 spočívala v spolupráci pri príprave zákona č. 520/2011 z 30. novembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o cenných papieroch², pričom jeho súčasťou sú aj ustanovenia, meniace zákon o bankách³. Zámerom uvedeného zákona bolo implementovať európske smernice 2010/73⁴, Omnibus I⁵ ako aj smernicu CRD III⁶, najmä pokiaľ ide o kapitálové požiadavky na obchodnú knihu, resekuritizáciu a preverovanie politík odmeňovania orgánmi dohľadu.

Cieľom zmien v súvislosti s implementáciou smernice Omnibus I bolo zlepšenie fungovania vnútorného trhu prostredníctvom zaistenia vysokej, účinnej a konzistentnej úrovne regulácie obozretnosti podnikania a dohľadu, ochrany investorov a tým aj podnikov a spotrebiteľov, ochrany integrity, účinnosti a riadneho fungovania finančných trhov, udržiavania stability a udržateľnosti finančného systému, zachovania reálnej ekonomiky, ochrany verejných financií a posilnenia medzinárodnej koordinácie dohľadu.

Vytvorením Európskeho systému orgánov pre finančný dohľad v oblasti bankovníctva, cenných papierov a poisťovníctva a dôchodkového poistenia zamestnancov vznikol nový systém európskeho dohľadu, ktorý má zabezpečiť zvýšenie kvality a konzistentnosti vnútroštátneho dohľadu, posilnenie dohľadu nad cezhraničnými skupinami a vytvorenie jednotného európskeho súboru pravidiel. Nová štruktúra dohľadu vyžaduje, aby príslušné vnútroštátne orgány úzko spolupracovali s Európskymi orgánmi dohľadu a implementáciou smernice Omnibus I do zákona o cenných papieroch sa zabezpečilo, aby neexistovali právne prekážky týkajúce sa povinnosti Národnej banky Slovenska, ako národného orgánu dohľadu, vymieňať si predmetné informácie. Následne má Európsky orgán dohľadu pre cenné papiere a trhy povinnosť zaviesť, uverejňovať a pravidelne aktualizovať zoznam schválených prospektov a osvedčení o schválení.

² Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách (zákon o cenných papieroch) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cenných papieroch“).

³ Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“).

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/73/EÚ z 24. novembra 2010, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2003/71/ES o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a 2004/109/ES o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu.

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/78/EÚ, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Európskej únie v súvislosti s právomocami Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre bankovníctvo), Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) a Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy) (ďalej len „smernica Omnibus I“).

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/76/EÚ zo 14. decembra 2010, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2006/48/ES a 2006/49/ES (ďalej len „smernica CDR III“).

Návrhom opatrenia o vlastných zdrojoch a primeranosti vlastných zdrojov bánk a obchodníkov s cennými papiermi⁷, pripraveným v roku 2011, sa vykonali zmeny a doplnenia na základe implementácie určitých ustanovení smernice CRD III, pokiaľ ide o kapitálové požiadavky na obchodnú knihu a na resekuritizácie a preverovanie politik odmeňovania orgánmi dohľadu. Tým sa spoločne s novelou zákona o cenných papieroch zabezpečilo prebratie uvedenej smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky. Uvedená novela smerníc je súčasťou ucelenej zmeny v pravidlách regulácie dohliadaných subjektov (bánk a obchodníkov s cennými papiermi), ktorá je výsledkom viacročnej prípravy na medzinárodnej úrovni a rieši aj niektoré nedostatky, ktoré nastali z dôvodu finančnej krízy.

Oblasť poskytovania platobných služieb

Dňa 10. októbra 2009 bola v Úradnom vestníku Európskej únie publikovaná smernica 2009/110/ES o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva⁸. Na základe tejto smernice Ministerstvo financií SR v spolupráci s Národnou bankou Slovenska v roku 2011 vypracovalo návrh zákona č. 394/2011 z 19. októbra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o platobných službách⁹, ktorý v tejto oblasti zákon o platobných službách novelizoval.

Zámerom novej právnej úpravy bola modernizácia ustanovení s osobitným zreteľom na režim obozretného podnikania inštitúcií elektronických peňazí, pričom sa zabezpečil súlad s režimom pre platobné inštitúcie v zmysle smernice o platobných službách. Cieľom tejto právnej úpravy bolo predovšetkým umožniť aplikáciu nových, inovatívnych a bezpečných služieb elektronického peňažníctva a zabezpečiť vytvorenie jasného právneho rámca na posilnenie jednotného trhu s elektronickými platbami. Reagovalo sa taktiež na vznik nových kategórií predplatených platobných nástrojov v kontexte rýchlych zmien obchodného prostredia, spojených s informačným a technologickým vývojom, s cieľom otvorenia trhu pre vydávanie elektronických peňazí prostredníctvom inštitúcií elektronických peňazí riadených na základe osobitného režimu obozretnosti.

Predmetom zmeny v zákone o platobných službách, v súvislosti s implementáciou smernice 2009/110/ES, je najmä jeho piata časť, kde došlo k významným zmenám, ako napr. k zmene definície elektronických peňazí, vyšpecifikovala sa zmluva o vydávaní elektronických peňazí, stanovili sa podmienky, prostredníctvom ktorých sa umožnilo vydavateľom elektronických peňazí požadovať poplatky za výmenu elektronických peňazí za finančnú hodnotu, umožnilo sa inštitúciám elektronických peňazí poskytovať platobné služby, zaviedol sa nový inštitút limitovaný poskytovateľ a mnohé ďalšie ustanovenia viažuce sa k platobným inštitúciám boli obdobne upravené aj pre inštitúcie elektronických peňazí. Návrh zákona bol publikovaný v Zbierke zákonov SR s účinnosťou od 1. decembra 2011.

⁷ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 3. januára 2012 č. 1/2012, ktorým sa mení opatrenie č. 4/2007 o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi v znení v znení neskorších predpisov.

⁸ Smernica 2009/110/ES o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (ďalej len „smernica 2009/110/ES“).

⁹ Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o platobných službách“).

3.2 Povoľovacia činnosť

3.2.1 Oblasť bankovníctva

V roku 2011 vydal Odbor dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami v oblasti bankovníctva spolu 87 administratívnych rozhodnutí (podrobný prehľad výrokov rozhodnutí sa nachádza v Prílohe č. 10.3 k Správe). Najpočetnejšia časť konaní (54 rozhodnutí) spočívala v udelení predchádzajúcich súhlasov na zmenu členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov a prokuristov.

Z najdôležitejších rozhodnutí, vydaných v roku 2011, možno spomenúť nasledovné rozhodnutia:

- udelenie predchádzajúceho súhlasu z februára 2011 spoločnosti PENTA INVESTMENTS LIMITED, Limassol, Cypruská republika na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na spoločnosti Dexia banka Slovensko a. s.¹⁰, Žilina vo výške 88,7 %, čím sa banka stala jej dcérskou spoločnosťou a
- udelenie predchádzajúceho súhlasu z decembra 2011 spoločnosti Sberbank of Russia, Moskva, Ruská federácia, na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na VOLKSBANK Slovensko, a.s. pre získanie nepriameho podielu na uvedenej banke. Sberbank of Russia nadobudla taktiež 100 %-ný podiel na základnom imaní rakúskej Volksbank International AG, ktorá vlastnila 93,38 % podiel na základnom imaní VOLKSBANK Slovensko, a.s.
- udelenie predchádzajúceho súhlasu na používanie prístupu interných ratingov pre kreditné riziko a na zmenu používania prístupu interných ratingov pre kreditné riziko pre Všeobecnú úverovú banku, a.s. a Slovenskú sporiteľňu, a.s.
- udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmenu modelu na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje pri pokročilom prístupe merania operačného rizika pre UniCredit Bank Slovakia a.s.

Ďalej v súvislosti so zámerom Všeobecnej úverovej banky, a. s. poskytovať svoje služby bez založenia pobočky na území členského štátu zaslala NBS oznámenie do Maďarska, kde od 8. decembra 2011 banka poskytuje svoje služby na cezhraničnej báze.

V roku 2011 začali vykonávať bankové činnosti na území SR tri pobočky zahraničných bánk, a to: BKS Bank AG, pobočka zahraničnej banky, Komerční banka, a.s., pobočka zahraničnej banky a AKCENTA, spořitelni a úvěrní družstvo, pobočka Košice. V prípade Komerční banky, a.s., Praha išlo o transformáciu dcérskej spoločnosti na pobočku zahraničnej banky. Tieto pobočky zahraničných úverových inštitúcií vykonávajú bankové činnosti na základe uplatnenia tzv. single passport princípu, teda na základe povolenia udeleného ich materskej spoločnosti príslušným dohľadacím orgánom v krajine ich sídla.

Národná banka Slovenska zaslala v roku 2011 jedno oznámenie podmienok pôsobenia pobočky zahraničnej banky na území Slovenskej republiky, a to pre zahraničnú banku The Royal Bank of Scotland plc, Londýn, Veľká Británia.

V sledovanom období bolo Národnou bankou Slovenska zaevidovaných 17 úverových inštitúcií, ktoré oznámili svoj zámer poskytovať cezhraničné bankové činnosti na území Slovenskej republiky.

3.2.2 Oblasť poskytovania platobných služieb

V sledovanom období sa zvýšil počet domácich subjektov poskytujúcich platobné služby. V prípade prijatých oznámení bol zaznamenaný nárast registrovaných agentov zahraničných platobných inštitúcií poskytujúcich platobné služby na území SR na cezhraničnej báze.

¹⁰ Od 1.1.2012 Prima banka Slovensko a.s.

V roku 2011 vydal Odbor dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami v oblasti poskytovania platobných služieb štyri povolenia na poskytovanie platobných služieb spoločnostiam Diners Club CS, s. r. o., Home Credit Slovakia, a. s., EXPRESS SERVICE, s.r.o. a CETELEM SLOVENSKO, a.s. NBS vykonala v sídlach uvedených spoločností miestne previerky, ktoré boli zamerané na pripravenosť pre začatie výkonu činnosti platobnej inštitúcie a na základe oznámenia Národnej banky Slovenska o splnení podmienok začali tieto spoločnosti vykonávať činnosti podľa povolenia na poskytovanie platobných služieb.

Na základe oznámenia platobnej inštitúcie EXPRESS SERVICE, s.r.o. môže uvedená spoločnosť dňom 17. mája 2011 poskytovať platobné služby prostredníctvom agentov platobných služieb¹¹, a to Slovenskej pošty, a. s. a spoločnosti Corado, s.r.o., ktorí sú zaregistrovaní na webovom sídle NBS.

Národná banka Slovenska zaslala oznámenie o zámere platobnej inštitúcie Diners Club CS, s.r.o. poskytovať platobné služby v inom členskom štáte, na základe čoho uvedená platobná inštitúcia od apríla 2011 vykonáva svoje služby prostredníctvom svojej pobočky v Českej republike.

V roku 2011 Národná banka Slovenska zaevidovala 46 zahraničných platobných inštitúcií, na základe oznámenia svojho zámeru poskytovať platobné služby na území SR bez založenia pobočky.

Doručením oznámenia orgánu dohľadu členského štátu o zámere zapísať agenta platobných služieb, prostredníctvom ktorého bude zahraničná platobná inštitúcia poskytovať platobné služby na území Slovenskej republiky, zapíše Národná banka Slovenska agenta do zoznamu agentov platobných služieb. V roku 2011 bolo zaregistrovaných 12 agentov zahraničných platobných inštitúcií poskytujúcich platobné služby na území SR na cezhraničnej báze.

3.2.3 Devízová oblasť

Útvar dohľadu na finančnom trhu Národnej banky Slovenska, ako útvar príslušný na konanie v prvom stupni podľa ustanovenia § 29 ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom v spojení s ustanovením § 40 devízového zákona¹², je oprávnený vydávať devízové licencie na vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami v rozsahu zmenárenskej činnosti, ktorej predmetom je nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti alebo predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti.

V roku 2011 Národná banka Slovenska na základe právneho a vecného posúdenia žiadostí a priložených dokladov vydala 21 rozhodnutí o udelení devízových licencií na zmenárenskú činnosť.

3.2.4 Register veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery

V súvislosti s novelou zákona o spotrebiteľských úveroch¹³ sa upravovali podmienky týkajúce sa predkladania dokladov vyžadovaných pre zápis veriteľov do registra veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery (ďalej len „register veriteľov“).

Národná banka Slovenska vedie v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch register veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Do uvedeného registra zapisuje Národná banka

¹¹ Agentom platobných služieb sa rozumie osoba, ktorá poskytuje platobné služby v mene platobnej inštitúcie a na základe písomnej zmluvy s platobnou inštitúciou.

¹² Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej republiky č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „devízový zákon“).

¹³ Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 394/2011 Z. z. (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

Slovenska veriteľ a poskytujúceho spotrebiteľský úver na základe jeho návrhu na zápis. Proces zápisu veriteľov do registra pritom nahrádza proces povoľovania. K 31. decembru 2011 bolo Odborom dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami evidovaných 162 aktívnych veriteľov (vrátane bánk a pobočiek zahraničných bánk).

3.3 Výkon dohľadu

3.3.1 Plán výkonu dohľadu, hlavné témy a priority na daný rok

Plán výkonu dohľadu v bankách a pobočkách zahraničných bánk v roku 2011 vychádzal z vyhodnotenia rizikového profilu jednotlivých dohliadaných subjektov, ako aj z dopadu finančnej a hospodárskej krízy na bankový sektor, a z toho vyplývajúcich hlavných rizík bankového sektora. Hlavnými prioritami pre daný rok bolo preto sledovanie kreditného a trhového rizika, dostatočnosti kapitálu a likvidity bánk.

Pre rok 2011 bolo v pláne dohľadov zahrnutých 11 dohľadov na mieste (z toho jeden dohľad v pobočke zahraničnej banky) a dva procesy posudzovania interných modelov bánk na výpočet kapitálových požiadaviek. Okrem toho bolo v pláne dohľadu zahrnuté aj komplexné ročné hodnotenie všetkých 14 bánk v zmysle ustanovenia § 6 ods. 2 zákona o bankách. Komplexné hodnotenie zahŕňa hodnotenie rizikového profilu, hodnotenie systému primeranosti vnútorného kapitálu bánk a hodnotenie dostatočnosti vlastných zdrojov. V roku 2011 bolo toto hodnotenie rozšírené o spoločné hodnotenie rizikového profilu a dostatočnosti vlastných zdrojov bankových skupín, ktorých súčasťou sú naše banky. Výstupom tohto spoločného hodnotenia bolo prijatie spoločných rozhodnutí dohľadov (tzv. Joint decision), ktoré boli dosiahnuté pre 8 bánk. Výsledky ročného hodnotenia boli prezentované Bankovej rade NBS, ako aj bankovému sektoru. S každou bankou boli tiež výsledky prediskutované na samostatnom stretnutí s manažmentom.

Subjekt	Tematický dohľad	Dosledovací dohľad	Celkom dohľadov
Banky	10	-	10
Pobočky zahraničných bánk	1	-	1
Celkom dohľadov	11	-	11

V pláne dohľadu na diaľku bola pre rok 2011 zahrnutá pravidelná analytická činnosť finančných ukazovateľov jednotlivých bánk a pobočiek zahraničných bánk bankového sektora a monitorovanie likvidity bánk a vnútrokupinových obchodov. V pláne činnosti dohľadu bola tiež úprava vybraných častí metodiky výkonu dohľadu.

3.3.2 Činnosť dohľadu na diaľku

Dohľad na diaľku v bankách a pobočkách zahraničných bánk zahŕňa pravidelné spracovanie výkazov a hlásení, monitorovanie ukazovateľov obozretného podnikania, analytickú činnosť, komunikáciu s dohliadanými subjektmi a domovskými dohľadmi týchto subjektov a prácu v kolégiách dohľadov pre jednotlivé banky.

V roku 2011 boli Odborom dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami vypracované pravidelné mesačné hodnotenia na základe výkazov a hlásení bánk a pobočiek zahraničných bánk, polročné analýzy jednotlivých bánk bankového sektora a ročné správy o každej banke obsahujúce podrobné hodnotenie každej banky vrátane hodnotenia primeranosti jej kapitálu. Na účel spoločného hodnotenia rizík a kapitálu bankových skupín boli tiež vypracované hodnotiace správy o rizikovom profile a kapitáli pre domovské dohľady bánk, ktoré sú dcérskymi spoločnosťami bánk so sídlom v EÚ.

V rámci úpravy metodiky výkonu dohľadu bola vypracovaná komplexná metodika pre hodnotenie primeranosti vnútorného kapitálu bánk ako súčasť komplexného ročného hodnotenia bánk v zmysle § 6 ods. 2 zákona o bankách.

3.3.3 Činnosť dohľadu na mieste

V roku 2011 bolo v bankách a pobočkách zahraničných bánk začatých spolu jedenásť tematicky zameraných dohľadov na mieste, z toho desať dohľadov v bankách a jeden dohľad v pobočke zahraničnej banky. Z týchto dohľadov bolo v roku 2011 sedem aj formálne ukončených, pričom ostatné dohľady na mieste budú formálne ukončené v priebehu prvého štvrťroka 2012. Hlavnými témami dohľadov na mieste v bankách boli preverenie kvality systému riadenia rizík, najmä kreditného rizika, rizika likvidity, trhového a operačného rizika a s tým súvisiaca problematika vykazovania kapitálových požiadaviek pre jednotlivé riziká. Okrem hlavných tém boli dohľady zamerané aj na tvorbu opravných položiek, úverové pohľadávky, poskytovanie investičných služieb a prevenciu legalizácie príjmov z trestnej činnosti.

Pri vykonaných dohľadoch na mieste boli identifikované aj nedostatky, ktoré predstavujú porušenie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Nedostatky závažného charakteru predstavovali najmä:

- nedostatočná tvorba opravných položiek k úverovým pohľadávkam
- nesprávne vykázané údaje vo výkazoch a hláseniach pre NBS.

Nedostatky strednej a nižšej závažnosti boli identifikované najmä v oblasti:

- oddelenia obchodných činností od vysporiadania obchodov a riadenia rizík
- metodických postupov pri tvorbe opravných položiek
- aplikácie ustanovení súvisiacich s poskytovaním investičných služieb
- systému obchodovania na finančnom trhu
- vnútorných predpisov.

Všetkým dohliadaným subjektom, v ktorých bol vykonaný dohľad na mieste, bolo uložené vypracovať plán na odstránenie identifikovaných nedostatkov. Každá banka takýto plán následne Národnej banke Slovenska predložila. Plány vecne reagujú na podstatu identifikovaných nedostatkov a NBS monitoruje ich plnenie. Odstránenie identifikovaných nedostatkov bude následne preverené dohľadom na mieste pri tzv. dosledovacom dohľade. Touto formou NBS zabezpečuje prevenciu výskytu opakujúcich sa nedostatkov v budúcnosti.

Súčasťou výkonu dohľadu je aj posudzovanie vlastných modelov bánk a ich zmien pre kreditné, trhové alebo operačné riziko na základe žiadosti predloženej bankou o udelenie predchádzajúceho súhlasu na používanie vlastného modelu na výpočet kapitálových požiadaviek pre jednotlivé druhy rizík. Posudzovanie modelov sa v zmysle európskej legislatívy vykonáva za spolupráce dohľadov materskej banky a dcérskych bánk, v prípade že podajú žiadosť spoločne. Dohľady potom dospejú k spoločnému rozhodnutiu o vhodnosti použitia modelu a podmienkach, za ktorých je možné ho používať. V roku 2011 boli podané štyri žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmenu vlastného modelu na výpočet kapitálových požiadaviek. Počas roka bol tiež podaný väčší počet žiadostí o vyjadrenie súhlasného stanoviska k zmenám modelov na výpočet kapitálových požiadaviek, pre ktoré sa nevyžadovalo udelenie predchádzajúceho súhlasu, keďže vychádzali z podmienok ustanovených pri vydaní predchádzajúceho súhlasu na používanie vlastného modelu.

Významnou súčasťou dohľadu nad bankami je aj spolupráca s orgánmi dohľadu materských bánk, ktorých dcérske banky majú sídlo na území SR. Táto spolupráca prebieha najmä formou kolégií dohľadov pre jednotlivé bankové skupiny. Útvar dohľadu nad finančným trhom je členom deviatich kolégií dohľadov, z toho ôsmich pre banky a jedného pre pobočku zahraničnej banky. Celkovo sa v roku 2011 zástupcovia útvaru dohľadu nad

finančným trhom zúčastnili na stretnutiach kolégií v rozsahu 49 osobodní. V priebehu roka 2011 sa konali stretnutia všetkých kolégií, pričom niektoré kolégia mali len jedno stretnutie, tzv. „general college meeting“, iné pracovali intenzívnejšie a konalo sa viacero pracovných stretnutí. Spolupráca dohľadov prebieha na bilaterálnej aj multilaterálnej úrovni.

3.4 Konania pred NBS

Podľa zákona o dohľade nad finančným trhom vedie Národná banka Slovenska aj sankčné konania, ktorých účastníkom konania je dohliadaný subjekt alebo iná osoba, ktorej sa má uložiť sankčný nástroj (pokuta, iná sankcia alebo opatrenie na nápravu), pričom na takéto konanie a rozhodovanie Národnej banky Slovenska je príslušný útvar dohľadu nad finančným trhom. Odbor dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami ako jeden z odborov útvaru dohľadu nad finančným trhom v rámci svojej činnosti vedie sankčné konania v oblasti bankovníctva, poskytovania platobných služieb a v devízovej oblasti.

Pri určovaní sankčného nástroja sa zohľadňuje niekoľko faktorov, ktorými sú povaha, závažnosť, rozsah, dĺžka trvania ako aj následky zistených nedostatkov. Správnou voľbou sankčného nástroja sa má dosiahnuť nielen represívny účinok, ale aj preventívny význam takéhoto nástroja, ktorým sa sleduje cieľ preventívne pôsobiť proti prípadnému porušovaniu právnych predpisov v budúcnosti.

Jedným zo sankčných nástrojov v oblasti bankovníctva je aj zavedenie nútenej správy ako reorganizačné a reštrukturalizačné opatrenie, ktoré sa uplatňuje v zákonom stanovených prípadoch. Z dôvodu efektívneho postupu Národnej banky Slovenska a správcu na výkon nútenej správy bola vypracovaná metodická príručka odboru dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami o výkone nútenej správy nad bankou, ktorá vychádza nielen zo slovenskej právnej úpravy, ale zohľadňuje aj európsku legislatívu, ktorá sa aplikuje v prípade krízových situácií. V súvislosti s predmetnou príručkou bol vypracovaný formulár pre uchádzačov o výkon funkcie správcu, resp. zástupcu správcu¹⁴, ktorý je zverejnený na webovom sídle Národnej banky Slovenska¹⁵.

3.4.1 Oblasť bankovníctva

V roku 2011 bolo na I. stupni v oblasti bankovníctva začaté jedno konanie o uložení pokuty vo výške 20 000 eur, ktoré bolo právoplatne ukončené na I. stupni.

Právoplatne bolo v roku 2011 rozhodnuté aj o uložení pokuty vo výške 10 000 eur, v konaní začatom v roku 2010. Výrok tohto rozhodnutia sa nezverejňuje vzhľadom na nadobudnutie jeho vykonateľnosti v roku 2012.

3.4.2 Oblasť poskytovania platobných služieb

V oblasti poskytovania platobných služieb podľa zákona o platobných službách neboli v roku 2011 začaté a ani vedené žiadne sankčné konania voči poskytovateľom platobných služieb a vydavateľom elektronických peňazí.

3.4.3 Devízová oblasť

V roku 2011 boli na I. stupni v devízovej oblasti začaté dve konania, z toho jedno právoplatne ukončené rozhodnutím o uložení pokuty vo výške 200 eur a jedno konanie o uložení poriadkovej pokuty.

V rámci vedenia I. stupňových konaní bolo v tomto roku vydané a nadobudlo právoplatnosť aj rozhodnutie o uložení pokuty vo výške 350 eur spoločnosti, v konaní začatom v roku 2010.

¹⁴ http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/Formular_NutenaSprava.pdf

¹⁵ <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad-nad-bankovnictvom/informacie-a-formulare>

4 Oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania

Výkon dohľadu na diaľku, dohľadu na mieste, povolovacích činností a vedenie prvostupňových konaní v oblasti poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania v roku 2011 zabezpečoval Odbor dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením a regulačnú a metodickú činnosť zabezpečoval Odbor regulácie a finančných analýz.

4.1 Regulačná a metodická činnosť

V roku 2011 nedošlo v oblasti poisťovníctva k výrazným legislatívnym zmenám. V priebehu roka vstúpilo pre danú oblasť do platnosti opatrenie NBS o predkladaní výkazov poisťovňami a zaistovňami, ktoré sú predmetom dohľadu nad skupinou¹⁶. Hlavným cieľom vypracovania tohto vykonávacieho predpisu bolo získanie podrobných informácií na štvrtročnom základe pre účely dohľadu na diaľku o vnútrogrupinových transakciách realizovaných v rámci poisťovní alebo zaistovní v skupine.

V nadväznosti na schválenú smernicu Solventnosť II¹⁷, ktorá stanovila termín pre zosúladienie národných právnych úprav regulácie poisťovníctva do 31. októbra 2012, sa v roku 2011 zintenzívnili práce na novom zákone o poisťovníctve. Termín transpozície bude ešte upravený tzv. smernicou Omnibus II¹⁸, ktorej návrh sa v súčasnosti nachádza v legislatívnom procese. NBS prispieva k tvorbe nového zákona o poisťovníctve spoluprácou s Ministerstvom financií SR a Slovenskou asociáciou poisťovní. Okrem pripomienkovania navrhovaných ustanovení týkajúcich sa zavádzania nového rizikovo-orientovaného režimu regulácie a dohľadu sa NBS sústredila aj na zlepšenie transpozície doterajších smerníc, ktoré smernica Solventnosť II prevzala a upravila.

V oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva bol rok 2011 prvým rokom, keď sa aplikoval do praxe v plnom rozsahu (s výnimkou odbornej spôsobilosti) zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. V tejto súvislosti bolo potrebné v priebehu celého roka metodicky usmerňovať finančných sprostredkovateľov a finančných poradcov. Prostredníctvom webového sídla Národnej banky Slovenska¹⁹ bol zverejnený výklad ku všetkým kľúčovým ustanoveniam zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Počas roka 2011 uplynula lehota na zosúladienie sa so stredným stupňom odbornej spôsobilosti a tiež lehota na splnenie požiadaviek na vyšší stupeň odbornej spôsobilosti. Odbornú skúšku na príslušné stupne odbornej spôsobilosti úspešne vykonalo takmer 20 000 osôb. Pokiaľ ide o preskúšavanie finančných poradcov, ktoré priamo organizuje Národná banka Slovenska, počas roka 2011 sa uskutočnili dva termíny odborných skúšok s certifikátom, a to začiatkom októbra a začiatkom decembra.

V oblasti dôchodkového sporenia tvorila podstatnú časť regulačnej a metodickej činnosti spolupráca s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na príprave návrhu

¹⁶ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 22. marca 2011 č. 2/2011 o predkladaní výkazov poisťovňami a zaistovňami, ktoré sú predmetom dohľadu nad skupinou.

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (ďalej len "smernica Solventnosť II").

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2003/71/ES a 2009/138/ES v súvislosti s právomocami Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov a Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy.

¹⁹ <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad-nad-financnym-sprostredkovanim-a-financnym-poradenstvom>

novely zákona o starobnom dôchodkovom sporení²⁰ (zákonom č. 334/2011 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 2011). Hlavné zmeny v regulácii starobného dôchodkového sporenia sa týkali štruktúry a výšky odplát, vytvorenia nového dôchodkového fondu, rozšírenia investičných možností pre existujúce dôchodkové fondy vrátane extenzívnych požiadaviek na systém riadenia rizík vo všetkých dôchodkových fondoch ako aj zmien v prístupe ku tzv. "garanciám". Esenciálne ustanovenia novely upravujúce napríklad investovanie majetku v dôchodkových fondoch však nadobudnú účinnosť až 1. apríla 2012.

Okrem vyššie zmienených činností boli, v nadväznosti na prijatú novelizáciu zákona o starobnom dôchodkovom sporení, začaté v roku 2011 aj práce na príprave súvisiacich vykonávacích predpisov – opatrení NBS, a to pre oblasť riadenia rizík, určovania hodnoty majetku v dôchodkových fondoch a výkazníctva dôchodkových správcovských spoločností. Predmetné opatrenia by mali byť vydané v prvej polovici roka 2012.

4.2 Povoľovacia činnosť

4.2.1 Oblasť poisťovníctva

V oblasti poisťovníctva pôsobilo k 31.12.2011 na slovenskom poistnom trhu 20 poisťovní so sídlom na území Slovenskej republiky.

Piatim poisťovňam bolo udelené povolenie na vykonávanie zaistovacej činnosti pre poistný druh neživotného poistenia.

Rozhodnutia vydané v tomto období sa týkali hlavne zmien vyplývajúcich z činnosti poisťovní, ako napr. udelenia predchádzajúcich súhlasov na voľbu osoby navrhovanej za člena predstavenstva poisťovne a zmeny povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti. V roku 2011 bolo osem osôb zapísaných do zoznamu aktuárov.

V decembri 2011 bol udelený predchádzajúci súhlas na predaj podniku spoločnosti Groupama životná poisťovňa, a.s. a spoločnosti Groupama poisťovňa, a.s. spoločnosti Groupama Garancia Biztosító Zrt., Maďarsko, konajúcej prostredníctvom svojej organizačnej zložky Groupama Garancia poisťovňa a. s.

Spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a.s. bolo rozšírené povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti.

Odbor dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením počas roka 2011 aktívne spolupracoval aj na posudzovaní predložených písomných oznámení o zámere zveriť výkon jednej alebo viac činností inej osobe, ktorá je oprávnená na výkon zverených činností podľa § 14 zákona o poisťovníctve²¹.

4.2.2 Oblasť dôchodkového sporenia

Národná banka Slovenska svojím rozhodnutím zo dňa 9. mája 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13. mája 2011, udelila spoločnosti Poštová banka, a.s. predchádzajúci súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní a na hlasovacích právach v dôchodkovej správcovskej spoločnosti ČSOB d.s.s., a.s. vo výške 100% v jednej operácii priamo, ktorá následne zmenila obchodné meno na Dôchodková správcovská spoločnosť Poštovej banky, d.s.s., a.s.

V rámci povoľovacích konaní pre III. pilier dôchodkového sporenia Národná banka Slovenska udelila spoločnosti AEGON, d.d.s., a.s. rozhodnutiami zo dňa 22.6.2011, ktoré nadobudli právoplatnosť 24.6.2011, predchádzajúce súhlasy na zrušenie príspevkového a výplatného doplnkového dôchodkového fondu, a to "Príspevkového d.d.f., AEGON, d.d.s.,

²⁰ Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o starobnom dôchodkovom sporení“).

²¹ Zákon č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“).

a.s." a "Výplatného d.d.f., AEGON, d.d.f., a.s.". Rozhodnutím zo dňa 6. decembra 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 7. decembra 2011, bol udelený spoločnosti STABILITA, d.d.s., a.s. predchádzajúci súhlas na vytvorenie nového doplnkového dôchodkového fondu s názvom „Stabilita akciový príspevkový d.d.f., STABILITA, d.d.s., a.s.“.

4.2.3 Oblasť finančného sprostredkovania a finančného poradenstva

V Registri finančných agentov a finančných poradcov, ktorý vedie Národná banka Slovenska, bolo k 31.12.2011 zaregistrovaných spolu 44 236 subjektov.

V roku 2011 bolo za oblasť finančného sprostredkovania a finančného poradenstva spolu vydaných 213 rôznych rozhodnutí, ktoré sú bližšie špecifikované v Prílohe č. 10.3 k Správe.

Napriek skutočnosti, že bolo v roku 2011 udelených 145 povolení na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta, celkový počet samostatných finančných agentov v roku 2011 klesol z viacerých dôvodov - okrem oznámenia samostatného finančného agenta o vrátení povolenia doručeného Národnej banke Slovenska, NBS v sankčnom konaní v priebehu roka 2011 odňala povolenie tým samostatným finančným agentom, ktorí svoju činnosť nezosúladiť do 31.12.2010 so zákonom o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve²².

4.3 Výkon dohľadu

4.3.1 Oblasť poisťovníctva

4.3.1.1 Plán výkonu dohľadu, hlavné témy a priority na daný rok

Plán výkonu dohľadu na mieste v oblasti poisťovníctva vychádza zo stanovenej stratégie, a to zaviesť približne trojročný cyklus dohľadov na mieste v subjektoch vykonávajúcich poisťovaciu činnosť. Pre rok 2011 boli naplánované tri komplexné dohľady na mieste zamerané na kontrolu všetkých oblastí činností poisťovne, napríklad oblasť správy poisťných zmlúv, likvidácie poisťných udalostí, tvorby technických rezerv a umiestnenia prostriedkov technických rezerv, účtovníctva, interného auditu a vnútorného kontrolného systému ako aj prípravy na Solventnosť II. V roku 2011 boli plánované aj dva tematické dohľady spojené tiež s dohľadom dosledovacím, zameraným na preverenie plnenia prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov zistených dohľadom na mieste. Predmet tematického dohľadu na mieste bol stanovený vedúcim orgánom dohľadu nad poisťovacou skupinou a bol jednotný pre všetky subjekty patriace do danej poisťovacej skupiny.

Subjekt	Komplexný dohľad	Tematický dohľad	Dosledovací dohľad	Celkom dohľadov
Poisťovne	3	2	6*	11
Pobočky zahraničných poisťovní	-	-	-	-
Zaisťovne	-	-	-	-
Pobočky zahraničných zaisťovní	-	-	-	-
Celkom dohľadov	3	2	6*	11

* Súčasťou dvoch dosledovacích dohľadov na mieste boli aj dva tematické dohľady na mieste.

Plán výkonu dohľadu na diaľku pre rok 2011 zahŕňal pravidelnú analytickú činnosť finančných ukazovateľov jednotlivých subjektov poisťného trhu.

²² Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve“).

4.3.1.2 Činnosť dohľadu na diaľku

V oblasti dohľadu na diaľku boli preverované pravidelné výkazy a hlásenia poisťovní a Slovenskej kancelárie poisťovateľov za koniec roka 2010 (auditované) a za všetky štvrťroky roka 2011 (priebežné), ako aj hlásenia ad-hoc, zasielané prostredníctvom informačného systému APS STATUS DFT. V roku 2011 boli Národnej banke Slovenska predložené aj údaje o činnosti pobočiek poisťovní z iných členských štátov na území Slovenskej republiky. Analýza pravidelných štvrťročných finančných výkazov poisťovní je vykonávaná v systéme FINAN (súbor finančných ukazovateľov) a jeho grafickej nadstavbe.

Vzhľadom na pretrvávajúcu svetovú hospodársku krízu a dlhovú krízu boli primárnym záujmom dohľadu na diaľku výkazy o aktívach a výkazy o hospodárení dohliadaných subjektov, ako aj podpora dohľadu na mieste, ktorá spočívala najmä v kontrole oceňovania portfólií cenných papierov dohliadaných subjektov.

Preverovaná bola najmä správnosť ocenení vo výkazoch o aktívach dohliadaných subjektov, spolu s dodatočnými informáciami vyžiadanými v rámci dohľadu na mieste (popis postupov trhového a teoretického oceňovania, údaje ktoré rozširujú informácie obsiahnuté v štvrťročných výkazoch). Primárny zdroj trhových cien cenných papierov pri kontrole oceňovania všeobecne bol systém Bloomberg, v prípade slovenských cenných papierov Burza cenných papierov v Bratislave, a.s. Informačný systém Reuters predstavoval hlavný zdroj sadzieb výnosových kriviek, ktoré sú používané pri teoretickom oceňovaní finančných nástrojov.

Pri preverovaní správnosti údajov predkladaných poisťovňami, pobočkami poisťovní z iných členských štátov a Slovenskou kanceláriou poisťovateľov formou výkazov a hlásení neboli zaznamenané významné nedostatky. Chyby boli najčastejšie spôsobené zlyhaním ľudského faktora (napr. pri manuálnom zadávaní údajov) alebo zlyhaním informačných systémov.

Odbor dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením začal počas roka 2011 aktívnu spoluprácu na tvorbe nového technologického projektu informačného systému v prostredí Lotus Notes - informačnej databázy dohliadaných subjektov. Cieľom projektu je zjednotenie evidencie dohliadaných subjektov, sprístupnenie údajov týkajúcich sa dohľadu zodpovedným zamestnancom, ako aj zjednodušenie vytvárania sumárnych výstupných zostáv podľa zadaných kritérií.

Začiatkom roka 2011 bola spracovaná analýza expozícií poisťovní voči krajinám Európskej únie s nepriaznivým hospodárskym vývojom (Grécko, Portugalsko, Španielsko, Írsko). Na základe analýzy bolo zistené, že expozícia voči týmto krajinám a ich emitentom cenných papierov tvorí len zanedbateľný podiel na celkových aktívach poisťovní a v prípade ich poklesu by výrazným spôsobom neohrozila záujmy ich klientov.

V súvislosti s riešením nepriaznivej finančnej situácie Grécka Odbor dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením počas roka 2011 aktívne komunikoval s poisťovňami vo veci vzájomnej spolupráce pri implementácii dobrovoľnej reštrukturalizácie gréckeho dlhu v zmysle záverov Rady EÚ.

Začiatkom roka 2011 sa uskutočnilo stretnutie zástupcov útvaru dohľadu nad finančným trhom so zástupcami audítorskej spoločnosti Mazars Slovensko, s.r.o., ktorá bola poverená vykonaním auditu účtovnej závierky za rok 2011 troch poisťovní vykonávajúcich poisťovaciu činnosť na území SR, a to rozhodnutím ich predstavenstiev v roku 2011.

V súlade so **smernicou Solventnosť II** začala Národná banka Slovenska v roku 2011 v spolupráci s príslušnými domovskými dohľadmi predaplikačný proces k používaniu vlastných modelov na riadenie rizík poisťovní. Útvar dohľadu nad finančným trhom oslovil koncom roka 2011 všetky poisťovne vykonávajúce poisťovaciu alebo zaistovaciu činnosť na území SR o vyjadrenie zámeru používať na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť podľa novej legislatívy (Solventnosť II) interný model a o vyjadrenie záujmu o začatie

predaplikačného procesu na používanie interného modelu na lokálnej úrovni. Svoj záujem o implementáciu interného modelu ako aj o začatie predaplikačného procesu vyjadrilo šesť poisťovní, z toho dve poisťovne plánujú zaviesť úplný interný model a štyri poisťovne čiastočný interný model. V decembri 2011 sa uskutočnilo stretnutie so zástupcami dvoch poisťovní, čím sa v týchto prípadoch začal predaplikačný proces. Stretnutie so zástupcami ostatných štyroch poisťovní bolo naplánované na začiatok roka 2012.

Koncom roka 2010 bolo Národnej banke Slovenska doručených viacero podnetov od poškodených klientov na nevyplácanie poistných plnení z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla z dôvodu poškodenia čelného skla. V rámci dohľadu na diaľku boli od poisťovní poskytujúcich poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vyžiadané údaje a informácie týkajúce sa poškodenia čelného skla (štatistické údaje, metodické usmernenia pre likvidáciu škôd na čelných sklách, údaje o počte súdnych sporov). Analýzou predložených údajov sa nepotvrdili tvrdenia o výraznom náraste počtu hlásených poistných udalostí z dôvodu poškodenia čelného skla, ani porušenia zákonov a všeobecne platných právnych noriem pri likvidácii poistných udalostí.

4.3.1.3 Činnosť dohľadu na mieste

Počas roka 2011 boli v poisťovniach vykonané tri komplexné a dva tematické a zároveň dosledovacie dohľady na mieste, ako aj štyri dosledovacie dohľady na mieste, ktoré sú bližšie špecifikované v Prílohe č. 10.4 k Správe.

Dohľadom na mieste boli v dohliadaných subjektoch zistené nedostatky a súvisiace porušenia všeobecných právnych predpisov, týkajúce sa najmä:

- činností spojených so zverením výkonu činností,
- činností súvisiacich s výkonom vnútorného auditu,
- prevencie a ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu,
- poskytovania dôležitých informácií súvisiacich s uzavretím poistných zmlúv,
- investičných procesov v poisťovniach,
- organizačného a právneho rámca poisťovne,
- likvidácie poistných udalostí,
- zasielania údajov do registra škôd vedenom Slovenskou kanceláriou poisťovateľov,
- testu primeranosti záväzku,
- personálneho zabezpečenia činnosti poisťovne,
- účtovníctva a výkazníctva a
- informačných povinností voči NBS.

Všetkým dohliadaným poisťovniam uložil útvar dohľadu nad finančným trhom povinnosť vypracovať plán na odstránenie identifikovaných nedostatkov na zamedzenie ich opakovaného výskytu, pričom každá poisťovňa takýto plán dohľadu predložila. Plány vecne reagujú na podstatu identifikovaných nedostatkov a útvar dohľadu nad finančným trhom monitoruje ich plnenie. Odstránenie nedostatkov identifikovaných útvarom dohľadu nad finančným trhom sa následne preveruje dohľadom na mieste, pri tzv. dosledovacom dohľade. Touto formou dohľad zabezpečuje prevenciu výskytu opakujúcich sa nedostatkov v budúcnosti.

4.3.2 Oblasť finančného sprostredkovania

Dohľady za oblasť finančného sprostredkovania boli v roku 2011 zamerané na dodržiavanie ustanovení všeobecných záväzných právnych predpisov platných pre

vykonávanie finančného sprostredkovania a finančného poradenstva na území Slovenskej republiky v sektore poistenia alebo zaistenia, v sektore kapitálového trhu, v sektore poskytovania úverov a prijímania vkladov a v sektore doplnkového dôchodkového sporenia a vychádzali z plánu dohľadov na mieste, z podnetov klientov a požiadaviek iných útvarov NBS.

Subjekt	Komplexný dohľad	Tematický dohľad	Dosledovací dohľad	Celkom dohľadov
Samostatní finanční agenti	5	1	-	6
Celkom dohľadov	5	1	-	6

4.3.2.1 Činnosť dohľadu na diaľku

Dohľad na diaľku v roku 2011 čelil výzve účinného výkonu dohľadu v oblasti finančného sprostredkovania, keď vykonal kontrolu nad každým z 1356 dohliadaných subjektov, ktorým nový zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve uložil povinnosť generálneho zosúladienia svojich činností s jeho príslušnými ustanoveniami najneskôr do 31.12.2010.

Z tohto dôvodu bol dohľad na diaľku prednostne zameraný na preverenie dodržiavania týchto povinností dohliadaných subjektov zaslať informáciu podľa § 41 ods. 9 zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve, t. j. zosúladiť svoju činnosť s ustanoveniami zákona s výnimkou odbornej spôsobilosti vo forme čestného vyhlásenia prostredníctvom internetovej aplikácie (REGFAP). Povinným subjektom, ktoré nezaslali čestné vyhlásenie v stanovenej lehote bola zaslaná opätovná výzva na predloženie čestného vyhlásenia. V dôsledku porušenia povinnosti zosúladiť činnosť s ustanoveniami zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve bolo postúpených 215 subjektov na prvostupňové konanie.

V rámci dohľadu na diaľku bola ďalej vykonaná kontrola dodržiavania povinností podľa § 41 ods. 13 zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve, podľa ktorého samostatný finančný agent a finančná inštitúcia sú povinní preukázať Národnej banke Slovenska splnenie povinností ustanovených v odseku 9 pre podriadených finančných agentov alebo viazaných finančných agentov, s ktorými majú uzavreté platné zmluvy podľa § 8 alebo § 9, a to v lehotách uvedených v odseku 9. Povinné subjekty mali povinnosť preukázať Národnej banke Slovenska zosúladienie sa podriadených zložiek (čítajúcich 39 631 subjektov) so zákonom formou vyhlásenia prostredníctvom internetovej aplikácie. Povinným subjektom, ktoré čestné vyhlásenie v ustanovenej lehote nezaslali, bola zaslaná opätovná výzva na predloženie čestného vyhlásenia.

Počas roka 2011 z údajov zapísaných v Registri finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia a viazaných investičných agentov²³ (ďalej len „register“) bolo zistené porušenie § 9 ods. 1 druhá veta zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve, podľa ktorého v tom istom čase môže mať podriadený finančný agent uzavretú písomnú zmluvu najviac s jedným samostatným finančným agentom. Samostatní finanční agenti boli požiadaní o podanie písomného vysvetlenia a zaslanie plánu opatrení, keďže mali uzatvorenú zmluvu s podriadenými finančnými agentmi, ktorí v čase podania návrhu na ich zápis boli už v registri zapísaní na základe návrhu iného navrhovateľa – samostatného finančného agenta. V spolupráci so samostatnými finančnými agentmi boli všetky zistené porušenia zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve odstránené a zároveň boli prijaté opatrenia na

²³ <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad-nad-financnym-sprostredkovanim-a-financnym-poradenstvom/register-fa-fp>

zamedzenie opätovného porušenia vykonaním potrebných úprav v registri, ktorými sa zabránilo, aby mohol mať podriadený finančný agent uzatvorenú písomnú zmluvu s viac ako jedným samostatným finančným agentom.

Pri výkone dohľadu na diaľku v roku 2011 bolo zistené, že subjekty, ktorým bolo z dôvodu samostatných právoplatne vydaných rozhodnutí o udelení povolenia na sprostredkovanie poistenia a sprostredkovanie zaistenia, majú v registri pridelené duplicitné registračné čísla. Dotknutým subjektom bolo zaslané oznámenie o návrhu zrušenia jedného z duplicitných registračných čísiel. Vzhľadom na skutočnosť, že subjekty s týmto návrhom súhlasili, bolo zabezpečené zrušenie registračného čísla.

Ďalej dohľad na diaľku v roku 2011 vyhodnotil plnenie periodicky zasielaných informačných povinností, ktoré boli predložené Národnej banke Slovenska dohliadanými subjektmi prostredníctvom internetovej aplikácie alebo písomne.

Zoznam dohliadaných subjektov, ktoré si nespĺnili informačné povinnosti vyplývajúce zo zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve, bol postúpený na oddelenie prvostupňových konaní za účelom začatia konania o uložení sankcie.

V rámci súčinnosti počas roka 2011 Odbor dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením písomne vyžiadal príslušné okresné sudy (Bratislava I, Nitra, Prešov, Košice, Banská Bystrica) o predloženie informácií, na základe ktorých orgán dohľadu kontroloval plnenie povinnosti subjektov podľa § 19 zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve (v lehote do troch mesiacov odo dňa udelenia povolenia na vykonávanie činnosti SFA a finančného poradcu podať návrh na zápis povolených činností do obchodného registra). Kontrolou sa zistili nedostatky v postupoch subjektov pri plnení tejto povinnosti (subjekty predkladali návrhy na zápis neúplné, predkladali ich po zákonom stanovenej lehote alebo ich vôbec nepredložili).

V rámci dohľadu na diaľku sa vykonala aj kontrola ustanovení § 29 zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Ani v jednom z dohliadaných subjektov neboli v uvedenej oblasti zaznamenané nedostatky.

4.3.2.2 Činnosť dohľadu na mieste

V roku 2011 bolo u dohliadaných subjektov (samostatní finanční agenti) vykonaných päť komplexných a jeden dosledovací dohľad na mieste, pričom jeden dohľad na mieste nebol k 31.12.2011 ešte formálne ukončený. Komplexné dohľady na mieste boli zamerané na preverenie dodržiavania ustanovení zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Bližšie informácie o vykonaných dohľadoch na mieste sú uvedené v Prílohe č. 10.4 k Správe.

Dohľadom na mieste bolo preukázané, že dohliadané subjekty konali v rozpore so všeobecnými právnymi predpismi, a to tým, že nedodržiavali ustanovenia týkajúce sa najmä:

- plnenia si informačnej povinnosti vo vzťahu k NBS o uzatvorení, resp. ukončení zmluvných vzťahov s poisťovňami a predkladania výkazu o sprostredkovaní podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho roka ako aj informačnej povinnosti o existencii poistnej zmluvy pre prípad zodpovednosti za škodu pri výkone sprostredkovania,
- vykonávania sprostredkovania poistenia prostredníctvom osôb, ktoré neboli oprávnené (neboli zapísané v príslušnom zozname v registri sprostredkovateľov, neboli dôveryhodné a odborne spôsobilé),
- poskytnutia zákonom určených informácií klientom, ktoré sú významné pre ich ochranu a rozhodovanie.

4.3.3 Oblasť dôchodkového sporenia

Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu nad dohliadanými subjektmi v oblasti dôchodkového sporenia zisťuje dôležité skutočnosti o dohliadaných subjektoch a ich činnosti,

najmä nedostatky v činnosti dohliadaných subjektov, príčiny zistených nedostatkov, dôsledky zistených nedostatkov a osoby zodpovedné za zistené nedostatky. Dohľad sa vykonáva na individuálnom základe nad jednotlivými dohliadanými subjektmi.

Dohľadom na mieste sa získavajú informácie spravidla priamo u dohliadaného subjektu alebo od jeho zamestnancov a takto získané informácie a údaje sa následne vyhodnocujú. Dohľadom na diaľku sa získavajú a vyhodnocujú informácie o dohliadanom subjekte inak, napríklad získavaním a vyhodnocovaním informácií predložených NBS na základe jej písomnej žiadosti a na základe informácií uvedených v hláseniach, výkazoch a iných podkladoch predkladaných Národnej banke Slovenska.

Výsledkom dohľadu na mieste je vyhotovenie protokolu o vykonanom dohľade na mieste, ktorý obsahuje okrem zistených nedostatkov a porušení zákona aj odporúčania. Zároveň sa spravidla dohliadanému subjektu určuje lehota, v ktorej je dohliadaný subjekt povinný prijať a splniť svoje opatrenia na odstránenie a nápravu nedostatkov a odporúčaní zistených pri dohľade na mieste a príčin ich vzniku a súčasne sa dohliadanému subjektu ukladá povinnosť predkladať Národnej banke Slovenska písomné hodnotiace správy o plnení prijatých opatrení. V oblasti dôchodkového sporenia si dohliadané subjekty všetky opatrenia na nápravu v danej časovej lehote splnili.

4.3.3.1 Plán výkonu dohľadu, hlavné témy a priority na daný rok

Vykonanie dohľadov na mieste v roku 2011 vychádzalo predovšetkým z ročného plánu dohľadu, ktorého zostavenie zohľadňovalo najmä výkon dohľadov v predchádzajúcich rokoch.

Prehľad vykonaných dohľadov na mieste v oblasti dôchodkového sporenia je uvedený v tabuľke nižšie.

Subjekt	Komplexný dohľad	Tematický dohľad	Dosledovací dohľad	Celkom dohľadov
DSS	1	0	0	1
DDS	1	0	0	1
Celkom dohľadov	2	0	0	2

4.3.3.2 Činnosť dohľadu na diaľku

V oblasti starobného dôchodkového sporenia bolo v roku 2011 predmetom dohľadu na diaľku šesť dôchodkových správcovských spoločností, ktoré spolu spravujú 18 dôchodkových fondov a štyri bankové subjekty vykonávajúce depozitársku činnosť v zmysle zákona o starobnom dôchodkovom sporení.

V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia bolo v roku 2011 predmetom dohľadu na diaľku päť doplnkových dôchodkových spoločností, ktoré spolu spravujú 15 doplnkových dôchodkových fondov a štyri bankové subjekty vykonávajúce depozitársku činnosť v zmysle zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení²⁴.

Medzi štandardne realizované činnosti dohľadu na diaľku patrí kontrola plnenia povinnosti dôchodkových správcovských spoločností, doplnkových dôchodkových spoločností a depozitárov dôchodkových fondov informovať NBS o stave majetku v dôchodkových fondoch. Hlásenia sú pre dohľad na diaľku základným zdrojom informácií. Na ich základe sa následne vyhodnocuje rizikovosť uskutočnených transakcií a ich vplyv na rizikovosť portfólií dôchodkových fondov. Dohľad na diaľku kladie dôraz na nezávislé overovanie správnosti ocenenia finančných nástrojov nachádzajúcich sa v majetku

²⁴ Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení“).

dôchodkových fondov a na súlad nadobúdania finančných nástrojov do majetku jednotlivých dôchodkových fondov s ustanoveniami zákona o starobnom dôchodkovom sporení a zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení. Pri kontrole správnosti ocenenia sú okrem hlásení využívané aj systémy Bloomberg, Reuters, informácie z Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s. a iné informácie získané pri výkone dohľadu na mieste.

Pri preverovaní správnosti údajov predkladaných dôchodkovými správcovskými spoločnosťami a doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami formou výkazov a hlásení v STATUS DFT neboli zaznamenané významné nedostatky. Chyby boli najčastejšie spôsobené zlyhaním ľudského faktora (napríklad pri manuálnom zadávaní údajov) alebo zlyhaním informačných systémov.

V rámci informačnej podpory dohľad na diaľku v roku 2011 využíval informačný systém včasného varovania prekročenia investičných limitov Early Warning System, ktorý je v prevádzke pre systém starobného dôchodkového sporenia aj doplnkového dôchodkového sporenia. Avšak vzhľadom na zmeny v legislatíve sa súčasne pripravoval nový informačný systém pre sledovanie limitov, ktorý by mal postupne plne nahradiť Early Warning System, nakoľko je jednoduchšie upravovaný a pre užívateľov prehľadnejší.

4.3.3.3 Činnosť dohľadu na mieste

V oblasti starobného dôchodkového sporenia bol v roku 2011 začatý aj ukončený dohľad na mieste v jednej dôchodkovej správcovskej spoločnosti, ktorý bol komplexný. V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia bol vykonaný v priebehu druhého polroka roka 2011 taktiež komplexný dohľad na mieste v doplnkovej dôchodkovej spoločnosti. Bližšie informácie o vykonaných dohľadoch na mieste sú uvedené v Prílohe č. 10.4 k Správe.

4.4 Konania pred NBS

V roku 2011 bolo za oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania vedených celkom 304 konaní, z toho v roku 2011 bolo začatých 301 konaní o uložení sankcie. V tomto sektore bolo v roku 2011 útvárom dohľadu nad finančným trhom (na I. stupni) vydaných 171 rozhodnutí, z toho bolo 147 rozhodnutí o uložení sankcie (týkajúcich sa odobratia povolenia, v rámci ktorých bolo aj 6 rozhodnutí o uložení pokuty), 21 rozhodnutí o zastavení konania a v troch prípadoch útvár dohľadu nad finančným trhom sám rozhodol o podanom rozklade a následne konanie zastavil. Z daného počtu v roku 2011 nadobudlo právoplatnosť celkom 164 prvostupňových rozhodnutí.

5 Oblasť trhu cenných papierov

Výkon dohľadu na diaľku, dohľadu na mieste, povoľovacích činností a vedenie prvostupňových konaní v oblasti trhu cenných papierov v roku 2011 zabezpečoval Odbor dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením a regulačnú a metodickú činnosť zabezpečoval Odbor regulácie a finančných analýz.

5.1 Regulačná a metodická činnosť

Oblasť trhu cenných papierov je rozmanitou oblasťou, tak do druhov regulovaných subjektov, ako aj rôznosťou právnej úpravy. Za najvýznamnejšiu regulačnú zmenu možno považovať prijatie nového, rekonštitúovaného zákona o kolektívnom investovaní a súvisiacich vykonávacích predpisov. K významným zmenám však došlo aj v iných právnych predpisoch.

V oblasti kolektívneho investovania boli hlavnou náplňou regulačnej a metodickej činnosti úlohy spojené s **novým zákonom o kolektívnom investovaní**²⁵, ktorý bol prijatý Národnou radou SR dňa 1. júna 2011 a je účinný od 1. júla 2011. V prvom polroku 2011 dobiehal legislatívny proces prípravy a prijímania tohto nového zákona, v rámci ktorého Národná banka Slovenska úzko spolupracovala s Ministerstvom financií SR, gestorom pripravovaného zákona. V prvom polroku 2011 taktiež začali práce na príprave jeho budúcich vykonávacích predpisov – opatrení NBS, ktoré pokračovali počas celého roka 2011. Keďže v tejto oblasti zákon zveril NBS rozsiahle právomoci, bolo vydaných viacero vykonávacích predpisov. Za najvýznamnejšie z nich možno považovať opatrenie o rizikách a systéme riadenia rizík²⁶, ktorým sa prvýkrát v oblasti kolektívneho investovania na Slovensku ustanovili podrobné pravidlá vykonávajúce základné povinnosti správcovských spoločností pri riadení rizík. Toto opatrenie vedie k precizovaniu povinností pri riadení rizík, čím zvyšuje ochranu podielnikov v podielových fondoch. Útvár dohľadu nad finančným trhom tiež pripravil opatrenie o kritériách, limitoch a obmedzeniach, ktoré musí spĺňať fond krátkodobého peňažného trhu a fond peňažného trhu²⁷, ktoré je zaujímavé tým, že sa prvýkrát na tomto trhu inkorporovalo usmernenie ESMA. Ďalšie opatrenia vykonávali jednotlivé časti zákona, ako sú žiadosti o predchádzajúce súhlasy, zlúčenie podielových fondov, vlastné zdroje správcovskej spoločnosti alebo určenie hodnoty majetku v podielovom fonde. Niektoré opatrenia boli čiastočnou transpozíciou európskych smerníc.

Okrem vydaných opatrení sa v rámci regulačnej činnosti v oblasti kolektívneho investovania začali aj legislatívne procesy prípravy a schvaľovania návrhu opatrenia Národnej banky Slovenska o predkladaní výkazov správcovskými spoločnosťami a depozitármi podielových fondov na účely dohľadu nad finančným trhom²⁸ a návrhu opatrenia Národnej banky Slovenska o podrobnostiach o obsahu štatútu podielového fondu a štatútu strešného podielového fondu. Tieto dve opatrenia by mali byť vydané v prvom štvrtroku 2012.

V rámci metodickej činnosti v oblasti kolektívneho investovania Národná banka Slovenska tiež zverejnila na svojom webovom sídle²⁹ dokument³⁰, ktorého cieľom je

²⁵ Zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní (ďalej len „zákon o kolektívnom investovaní“).

²⁶ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 27. septembra 2011 č. 11/2011 o rizikách a systéme riadenia rizík, meraní rizík a výpočte celkového rizika a rizika protistrany.

²⁷ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 13. septembra 2011 č. 10/2011 o kritériách, limitoch a obmedzeniach, ktoré musí spĺňať fond krátkodobého peňažného trhu a fond peňažného trhu.

²⁸ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 10. januára 2012 č. 3/2012 o predkladaní výkazov správcovskými spoločnosťami a depozitármi podielových fondov na účely dohľadu nad finančným trhom.

²⁹ <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad-nad-trhom-cennych-papierov/kolektivne-investovanie/notifikacie>

³⁰ Informácie týkajúce sa zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na distribúciu cenných papierov európskych fondov na území Slovenskej republiky, zverejnené v súlade s § 145 zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní (podľa článku 91 ods. 3 smernice 2009/65/ES).

napomôcť subjektom pri notifikáciách cezhraničného predaja cenných papierov zahraničných UCITS fondov na území Slovenskej republiky.

Keďže rekodifikovaný zákon o kolektívnom investovaní predstavuje v mnohých oblastiach zavedenie novej právnej úpravy, Národná banka Slovenska v rámci metodickéj činnosti v oblasti kolektívneho investovania od účinnosti zákona zodpovedala množstvo žiadostí dohliadaných subjektov o stanovisko k vybraným problémom nového zákona.

V rámci metodickéj činnosti v oblasti kolektívneho investovania sa v roku 2011 taktiež začala práca na príprave metodického usmernenia – **manuálu k dokumentu kľúčových informácií pre investorov (KIID)**, ktorý podľa nového zákona o kolektívnom investovaní nahradí doteraz používaný zjednodušený predajný prospekt. Keďže zákon poskytuje na prechod na používanie nového dokumentu KIID prechodné obdobie do polovice roku 2012, vydanie novej metodiky sa očakáva začiatkom roka 2012.

V oblasti zákona o cenných papieroch bol v roku 2011 prijatý **zákon č. 520/2011 Z. z.**, ktorým sa uvedený zákon novelizoval. V priebehu roka 2011 prebiehala intenzívna spolupráca s Ministerstvom financií SR súvisiaca s prípravou návrhu zákona, ktorým sa mala do národnej legislatívy transponovať smernica 2010/73/EÚ (tzv. novela prospektovej smernice a čiastočná novela smernice o transparentnosti) ako aj smernica Omnibus I. Zákon nadobudol účinnosť čiastočne 31. decembra 2011 (časti vyplývajúce zo smernice z Omnibus I) a čiastočne nadobudne účinnosť 1. júla 2012 (časti týkajúce sa prospektovej smernice a časti vyplývajúce z aplikačnej praxe). Úpravy v súvislosti s prospektovou smernicou súviseli s plánovanou revíziou smernice v zmysle legislatívy a hlavným cieľom zmien bolo znížiť administratívnu záťaž jednotlivých subjektov so súčasným zachovaním potrebnej úrovne ochrany investorov ako aj zapracovanie úprav, ktorých potreba vyplynula z aplikačnej praxe a vývoja trhu.

Útvar dohľadu nad finančným trhom tiež vydal metodické usmernenie k nadmernému obchodovaniu na účte klienta³¹, ktorého účelom je chrániť záujmy neprofesionálneho klienta, ktorému sú poskytované niektoré investičné služby tak, aby nedochádzalo k poškodzovaniu jeho ekonomických záujmov tým, že jeho prostriedky sú zneužívané na neodôvodnené zvyšovanie príjmov poskytovateľa služby.

5.2 Povoľovacia činnosť

5.2.1 Obchodníci s cennými papiermi

V oblasti činnosti obchodníkov s cennými papiermi bolo v roku 2011 vydaných deväť rôznych rozhodnutí a prijatých 219 oznámení zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, ktoré sú špecifikované v Prílohe č. 10.3 k Správe.

Medzi významné rozhodnutia NBS, týkajúce sa obchodníkov s cennými papiermi patrili v roku 2011 nasledovné rozhodnutia:

- zmena povolenia na poskytovanie investičných služieb obchodníka s cennými papiermi Sympatia Financie, o.c.p., a.s.
- udelenie predchádzajúceho súhlasu na vrátenie povolenia na poskytovanie investičných služieb spoločnostiam PALČO BROKERS o.c.p., a.s. a spoločnosti FIMEX CAPITAL o.c.p., a.s.
- na základe splnenia podmienok na začatie vykonávania povolených činností dňa 17.5.2011 začala poskytovať investičné služby spoločnosť Infinity Capital, o.c.p., a.s.

³¹ Metodické usmernenie Útvoru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 22. decembra 2011 č. 2/2011 k nadmernému obchodovaniu na účte klienta.

5.2.2 Verejná ponuka cenných papierov

V priebehu roka 2011 bolo schválených celkom 42 prospektov cenného papiera podľa § 125 ods. 2 zákona o cenných papieroch a prijatých 81 oznámení o schválení prospektu cenného papiera, resp. dodatku k prospektu cenného papiera od orgánov dohľadu iných členských štátov EÚ v štruktúre uvedenej v Prílohe č. 10.3 k Správe. NBS zaslala jedno oznámenie o schválení prospektu cenného papiera orgánu dohľadu členského štátu EÚ.

V roku 2011 boli schválené dva dodatky k prospektu cenného papiera podľa § 125c ods. 2 zákona o cenných papieroch.

Prospekty cenných papierov – akcie boli schválené pre troch emitentov, pričom menovitá hodnota emisií podľa vydaných rozhodnutí predstavovala 177 269 218 eur.

Prospekty cenných papierov – dlhopisy boli schválené pre piatich emitentov, pričom celková menovitá hodnota emisií podľa vydaných rozhodnutí dosiahla 142 000 000 eur.

Prospekty cenných papierov – hypotekárne záložné listy boli schválené pre päť bánk, pričom celková menovitá hodnota emisií podľa vydaných rozhodnutí dosiahla v členení podľa meny 722 997 122 eur a 1 134 500 000 CZK.

Za účelom verejnej ponuky cenných papierov a ich následného prijatia na obchodovanie na regulovanom trhu bolo schválených 25 prospektov cenných papierov. Výlučne za účelom prijatia príslušných cenných papierov na obchodovanie na regulovanom trhu (cenné papiere neboli vydané na základe verejnej ponuky) bolo schválených 16 prospektov cenných papierov. Za účelom verejnej ponuky cenných papierov (bez následného podania žiadosti o prijatie na obchodovanie na regulovanom trhu) bol schválený jeden prospekt cenného papiera.

5.2.3 Verejná ponuka majetkových dohôd

V priebehu roka 2011 boli schválené dva prospekty investície dvom vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt a dva dodatky k prospektu investície podľa § 127 ods. 2 a ods. 4 zákona o cenných papieroch. Celkovo bolo posúdených 11 oznámení o verejnej ponuke majetkových hodnôt podľa § 129 zákona o cenných papieroch, z toho NBS zakázala zverejnenie siedmich oznámení o verejnej ponuke majetkových hodnôt.

5.2.4 Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.

V rámci povolovacej činnosti týkajúcej sa Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s. (ďalej len „BCPB, a.s.“) bolo v roku 2011 vedených päť konaní pred Národnou bankou Slovenska.

V roku 2011 boli Národnou bankou Slovenska posudzované štyri návrhy na udelenie predchádzajúceho súhlasu pre voľbu členov do orgánov BCPB, a.s. Predchádzajúci súhlas pre voľbu členov predstavenstva BCPB, a.s. bol udelený dvom kandidátom. Predchádzajúci súhlas pre voľbu členov dozornej rady BCPB, a.s. bol udelený jednému kandidátovi. V hodnotenom období bol posudzovaný aj jeden návrh na udelenie predchádzajúceho súhlasu na vymenovanie vedúceho útvaru inšpekcie burzových obchodov a tento bol Národnou bankou Slovenska aj schválený. Národná banka Slovenska posudzovala v roku 2011 aj jeden návrh zmeny burzových pravidiel BCPB a.s. Podstata zmien súvisela najmä so zmenami v pravidlách pre prijatie zahraničných cenných papierov na obchodovanie na trhoch burzy. Návrh zmeny burzových pravidiel BCPB a.s. bol Národnou bankou Slovenska schválený.

5.2.5 Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.

V roku 2011 boli Národnou bankou Slovenska vedené štyri konania vo veci povolenia na vznik a činnosť Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. (ďalej len „CDCP SR, a.s.“), zmien prevádzkového poriadku CDCP SR, a.s. a predchádzajúceho súhlasu pre voľbu

členov do dozornej rady CDCP SR. Národná banka Slovenska rozhodla o vydaní jedného duplikátu povolenia na vznik a činnosť CDCP SR a.s. vydaného dňa 28.8.2003 pod číslom GRUFT-001/2003/CD. Národná banka Slovenska v roku 2011 schválila dve zmeny v prevádzkovom poriadku CDCP SR, a.s. týkajúce sa najmä presunu evidencie účtov majiteľov cenných papierov medzi členmi centrálného depozitára navzájom a umožnenie evidencie zahraničných cenných papierov.

V roku 2011 bol Národnou bankou Slovenska posudzovaný jeden predchádzajúci súhlas pre voľbu členov do dozornej rady CDCP SR, a.s., pričom tento bol kandidátovi udelený.

5.2.6 Garančný fond investícií

V rámci povoľovacej činnosti týkajúcej sa Garančného fondu investícií (ďalej len „GFI“) bolo v roku 2011 vedené jedno konanie pred Národnou bankou Slovenska. Národná banka Slovenska rozhodla o udelení jedného predchádzajúceho súhlasu na zmenu Všeobecných podmienok vyplácania náhrad za nedostupný klientsky majetok z GFI. Zmeny súviseli so zmenami v platnej legislatíve.

5.2.7 Ponuky na prevzatie a uplatnenie práva výkupu

V roku 2011 bolo v rámci povoľovacej činnosti Národnej banky Slovenska, týkajúcej sa činnosti emitentov cenných papierov s akciami, ktoré sa obchodujú na regulovanom trhu BCPB a.s., vydaných sedem rozhodnutí v konaniach o návrhoch ponúk na prevzatie. V roku 2011 nebol udelený žiaden súhlas na uplatnenie práva výkupu.

V porovnaní s rokom 2010, keď bolo schválených 13 návrhov povinných ponúk na prevzatie, bolo v roku 2011 schválených šesť návrhov povinných ponúk na prevzatie, pričom päť z nich bolo schvaľovaných z dôvodu prijatia rozhodnutia emitenta o ukončení obchodovania s vlastnými akciami na regulovanom trhu burzy cenných papierov a jeden návrh bol schválený z dôvodu prekročenia kontrolného podielu hlasovacích práv spojených s akciami cieľovej spoločnosti. V roku 2011 bol schválený jeden návrh ponuky na prevzatie akcií cieľovej spoločnosti vyhlásenej dobrovoľne z dôvodu, že navrhovateľ mal zámer uplatniť právo výkupu (squeeze out) podľa § 118i zákona o cenných papieroch. Ponuka na prevzatie je jednou z nevyhnutných podmienok na uplatnenie práva výkupu, pričom v hodnotenom roku nedošlo k žiadnemu uplatneniu práva výkupu.

Zo schválených a vyhlásených povinných ponúk na prevzatie stále prevažuje záujem ich vyhlasovateľov, ktorých motivujúcim faktorom pre rozhodovanie je ukončiť obchodovanie s vlastnými akciami na regulovanom trhu burzy cenných papierov. Dôvody k tomuto rozhodovaniu emitentov sú najmä nízka likvidita tohto trhu a zaťažujúca administratíva pri plnení povinnosti emitentov vyplývajúcich z aktuálnej legislatívy. V roku 2011 Národná banka Slovenska nezamietla žiaden návrh ponuky na prevzatie.

V roku 2011 Národná banka Slovenska dostala od jednej spoločnosti oznámenie o rozhodnutí jej valného zhromaždenia o tom, že prijalo rozhodnutie, že s akciami spoločnosti sa prestane obchodovať na BCPB, a.s. Národná banka Slovenska tieto oznámenia preveruje z hľadiska vzniku povinnosti uskutočniť povinnú ponuku na prevzatie. Uvedená spoločnosť povinnú ponuku na prevzatie nebola povinná vyhlásiť, keďže valného zhromaždenia sa zúčastnili všetci akcionári a za predmetné rozhodnutie hlasovalo 100 % všetkých akcionárov s hlasovacím právom spojeným s akciami.

5.2.8 Kolektívne investovanie

Sektor kolektívneho investovania v roku 2011 ovplyvnili najmä zmeny vyplývajúce z nového zákona o kolektívnom investovaní, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2011. Do 31. decembra 2011 tak boli správcovské spoločnosti povinné predovšetkým zosúladiť fondy

peňažného trhu s limitmi, kritériami a obmedzeniami stanovenými pre tieto podielové fondy novým zákonom a predložiť Národnej banke Slovenska na schválenie návrhy na zmenu a doplnenie štatútov nimi spravovaných podielových fondov.

V roku 2011 pôsobilo na slovenskom trhu osem správcovských spoločností, ktoré vytvorili tri nové otvorené podielové fondy a jeden verejný špeciálny podielový fond cenných papierov. Jednej správcovskej spoločnosti bolo udelené povolenie na spravovanie špeciálneho podielového fondu profesionálnych investorov, pričom dve správcovské spoločnosti požiadali o vrátenie povolenia na vytvorenie podielového fondu. Zároveň bola prevedená správa piatich otvorených podielových fondov správcovskej spoločnosti Allianz Asset Management, správ. spol., a.s. pod správu správcovskej spoločnosti IAD Investments správ. spol., a.s. a následne vydaný predchádzajúci súhlas na zlúčenie správcovskej spoločnosti Allianz Asset Management, správ. spol., a.s. so správcovskou spoločnosťou IAD Investments správ. spol., a.s. Správcovská spoločnosť Allianz Asset Management, správ. spol., a.s. sa so spoločnosťou IAD Investments správ. spol., a.s. zlúčila dňa 30.12.2011.

5.2.9 Ratingové agentúry

Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ratingových agentúrach³² mali členské štáty povinnosť vykonávať reguláciu a dohľad nad ratingovými agentúrami. V súlade s uvedeným nariadením boli existujúce ratingové agentúry povinné predložiť žiadosti o registráciu najneskôr do 7.9.2010. Nariadením Európskeho parlamentu a Rady, ktoré novelizovalo pôvodné nariadenie³³, prešla s účinnosťou od 1. júla 2011 regulácia a dohľad nad ratingovými agentúrami na Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA).

V súlade s prechodnými ustanoveniami vyššie uvedeného novelizovaného nariadenia rozhodnutie o registrácii alebo zamietnutí žiadosti o registráciu ratingových agentúr, ktoré podali žiadosť o registráciu do 7.9.2010, ostali v kompetencii národných regulátorov.

Národná banka Slovenska, ako príslušný orgán na vykonávanie oprávnení vo vzťahu k ratingovým agentúram podľa § 132o ods. 1 zákona o cenných papieroch, konala vo veci žiadosti o registráciu jednej spoločnosti, ktorá podala žiadosť do 7.9.2010. V priebehu roka 2011 nebolo toto konanie o registrácii ukončené vydaním právoplatného rozhodnutia.

5.3 Výkon dohľadu

5.3.1 Oblasť trhu cenných papierov

Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu nad dohliadanými subjektmi v oblasti trhu cenných papierov zisťuje dôležité skutočnosti o dohliadaných subjektoch a ich činnosti, najmä nedostatky v činnosti dohliadaných subjektov, príčiny zistených nedostatkov, dôsledky zistených nedostatkov a osoby zodpovedné za zistené nedostatky. Dohľad sa vykonáva na individuálnom základe nad jednotlivými dohliadanými subjektmi.

Dohľadom na mieste sa rozumie získavanie informácií spravidla priamo u dohliadaného subjektu alebo od jeho zamestnancov a vyhodnocovanie takto získaných informácií a údajov. Dohľadom na diaľku sa rozumie získavanie a vyhodnocovanie informácií o dohliadanom subjekte inak ako dohľadom na mieste, napríklad získavaním a vyhodnocovaním informácií predložených Národnej banke Slovenska na základe jej písomnej žiadosti a informácií uvedených v hláseniach, výkazoch a iných podkladoch predkladaných Národnej banke Slovenska.

³² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1060/2009 zo 16. septembra 2009 o ratingových agentúrach.

³³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 513/2011 z 11. mája 2011.

Výsledkom dohľadu na mieste je vyhotovenie protokolu o vykonanom dohľade na mieste, ktorý obsahuje okrem zistených nedostatkov a porušení zákona aj odporúčania. Zároveň sa spravidla dohliadanému subjektu určuje lehota v ktorej je dohliadaný subjekt povinný prijať a splniť svoje opatrenia na odstránenie a nápravu nedostatkov a odporúčaní zistených pri dohľade na mieste a príčin ich vzniku a súčasne sa dohliadanému subjektu ukladá povinnosť predkladať Národnej banke Slovenska písomné hodnotiace správy o plnení prijatých opatrení. V oblasti trhu cenných papierov si dohliadané subjekty všetky opatrenia na nápravu v danej časovej lehote plnili.

5.3.1.1 Plán výkonu dohľadu, hlavné témy a priority na daný rok

Vykonanie dohľadov na mieste v roku 2011 vychádzalo predovšetkým z ročného plánu dohľadu, ktorého zostavenie zohľadňovalo najmä výkon dohľadov v predchádzajúcich rokoch, t. j. plán bol zameraný na spoločnosti, v ktorých ešte nebol dohľad na mieste vykonaný, ako aj na významnosť spoločností v sektore.

Prehľad vykonaných dohľadov na mieste v oblastiach trhu cenných papierov je uvedený v tabuľke nižšie.

Subjekt	Komplexný dohľad	Tematický dohľad	Dosledovací dohľad	Celkom dohľadov
Obchodníci s CP s povolením podľa zákona o cenných papieroch	5	-	-	5
Tuzemské správčovské spoločnosti	3	-	1	4
Celkom dohľadov	8	-	1	9

5.3.1.2 Činnosť dohľadu na diaľku

V oblasti trhu cenných papierov bolo v roku 2011 predmetom dohľadu na diaľku osem tuzemských správčovských spoločností, ktoré spolu spravujú 80 podielových fondov a päť bankových subjektov vykonávajúcich depozitársku činnosť v zmysle zákona o kolektívnom investovaní. Ďalej bolo v roku 2011 predmetom dohľadu na diaľku šesťnásť tuzemských obchodníkov s cennými papiermi a sedem zahraničných obchodníkov s cennými papiermi vykonávajúcich činnosť v zmysle zákona o cenných papieroch.

Cieľom dohľadu na diaľku je monitorovať a vyhodnocovať finančnú situáciu a rizikový profil dohliadaných subjektov na základe pravidelne predkladaných informácií, informácií získaných pri dohľade na mieste a verejne dostupných informácií. Hlavným zdrojom pre získavanie týchto informácií sú výkazy a hlásenia zasielané do Národnej banky Slovenska prostredníctvom STATUS DFT, polročné a ročné správy o hospodárení a povinne zverejňované informácie na webových sídlach spoločností. Ich následná analýza poskytuje podklady pre výstupy dohľadu na diaľku na štvrt'ročnom základe.

Pri dohľade na diaľku bol tiež kladený dôraz na nezávislé overovanie správnosti ocenenia finančných nástrojov nachádzajúcich sa v majetku podielových fondov a na súlad ich nadobúdania do majetku jednotlivých podielových fondov so zákonom o kolektívnom investovaní. Pri kontrole správnosti ocenenia sú okrem hlásení využívané aj systémy Bloomberg, Reuters, informácie z Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s. a iné informácie získané pri výkone dohľadu na mieste.

Emitenti cenných papierov a vyhlasovatelia verejnej ponuky majetkových hodnôt

V roku 2011 v záujme ďalšieho skvalitňovania a zefektívnenia služieb v súvislosti s vedením centrálnej evidencie regulovaných informácií emitentov cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu bola vytvorená a spustená do prevádzky

databáza CERI, v ktorej sú evidované a emitentmi len elektronicky zasielané regulované informácie a iné informácie podľa zákona o burze cenných papierov³⁴ a zákona o cenných papieroch, ktoré sú emitenti povinní predkladať NBS. Emitenti si od zavedenia CERI plnia svoje informačné povinnosti voči NBS len elektronickou formou.

NBS v roku 2011 vykonávala dohľad na diaľku nad plnením informačných povinností emitentov cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu a súčasne aj nad plnením informačnej povinnosti vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt. Štyrom vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt bolo v roku 2011 vydané rozhodnutie o zákaze ponúkať majetkové hodnoty. V roku 2011 bol schválený prospekt jednému novému vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorému informačná povinnosť začala polročnou správou za polrok 2011 a túto povinnosť si splnil.

K 1.1.2011 bolo evidovaných 102 a k 31.12.2011 bolo 92 emitentov cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu, ktorí mali v zmysle zákona o burze cenných papierov informačnú povinnosť. NBS v roku 2011 kontrolovala ročné správy, polročné správy, predbežné vyhlásenia, priebežné informačné povinnosti, ostatné regulované informácie a ich zverejňovanie.

Ročnú správu za rok 2010 malo NBS predložiť 100 emitentov a 95 emitentov si túto povinnosť splnilo. Väčšina ročných správ však nebola úplná, a preto NBS požiadala emitentov o jej doplnenie. BCPB, a.s. s účinnosťou od 27.5.2011 rozhodla o ukončení obchodovania s emisiami akcií 2 emitentov na regulovanom voľnom trhu z dôvodu nepredloženia ročnej správy za rok 2010 a dokladu o jej zverejnení.

Polročnú správu za polrok 2011 malo povinnosť predložiť 94 emitentov a 90 z nich si túto povinnosť voči NBS splnilo. BCPB, a.s. nevyлúčila žiadneho emitenta za nesplnenie tejto informačnej povinnosti.

Za I. polrok 2011 malo 88 subjektov povinnosť predložiť predbežné vyhlásenie svojho riadiaceho orgánu a za II. polrok 2011 malo túto povinnosť 82 subjektov, pričom NBS oslovila celkom 54 subjektov vo veci vyžiadania dokladov, resp. doplnenia podania.

NBS vykonávala dohľad na diaľku aj nad emitentmi dlhopisov, najmä kontrolovala plnenie povinnosti predložiť NBS emisné podmienky dlhopisov a zverejniť ich podľa zákona o dlhopisoch³⁵ a kontrolovala aj vyplácanie výnosov z dlhopisov, resp. splácanie ich menovitej hodnoty. NBS zabezpečila zverejnenie predložených emisných podmienok dlhopisov v Obchodnom vestníku. V roku 2011 bolo vydaných 91 emisií dlhopisov od 22 emitentov dlhopisov, pričom všetci si splnili uvedené povinnosti. NBS registruje 350 emisií dlhových cenných papierov.

5.3.1.3 Činnosť dohľadu na mieste

V oblasti trhu cenných papierov boli v roku 2011 začaté štyri dohľady na mieste u obchodníkov s cennými papiermi, ktoré boli komplexné (pričom dva dohľady boli aj ukončené). V roku 2011 bol ukončený aj dohľad na mieste u jedného obchodníka s cennými papiermi, ktorý bol začatý ešte v roku 2010. Bližšie informácie o vykonaných dohľadoch na mieste sú uvedené v Prílohe č. 10.4 k Správe.

5.4 Konania pred NBS

V roku 2011 bolo za oblasť trhu cenných papierov vedených celkom deväť sankčných konaní, z toho v roku 2011 bolo začaté jedno sankčné konanie. V tomto sektore bolo útvárom dohľadu nad finančným trhom (na I. stupni) vydaných osem rozhodnutí o uložení sankcie (v

³⁴ Zákon č. 429/2002 o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o burze cenných papierov“).

³⁵ Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dlhopisoch“).

jednom prípade išlo o odobratie povolenia). Z toho v roku 2011 nadobudli právoplatnosť celkom štyri prvostupňové rozhodnutia. Bankovej rade NBS bolo v roku 2011 odstúpených päť rozkladov voči prvostupňovým rozhodnutiam. Banková rada NBS ako druhostupňový orgán v roku 2011 ukončila tri konania rozhodnutím o rozklade, ktoré následne taktiež nadobudli právoplatnosť (z toho jedno o odobratí povolenia) a v jednom prípade vec vrátila na ďalšie prvostupňové konanie a nové rozhodnutie. Toto konanie bolo právoplatne zastavené.

6 Činnosť útvaru dohľadu nad finančným trhom na európskej úrovni

Od januára 2011 začali svoju činnosť nové európske autority v oblasti dohľadu na mikroúrovni a makroúrovni. Vznikli tri nové autority v oblasti dohľadu pre oblasť bankovníctva, pre oblasť poisťovníctva a dôchodkového zabezpečenia zamestnancov a pre oblasť cenných papierov a trhov (EBA, EIOPA, ESMA) ako aj úplne nový Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB). Vznikom týchto autorít pribudli útvaru dohľadu nad finančným trhom aj nové povinnosti, a to nie len čo sa týka účasti na rokovaní jednotlivých orgánov týchto autorít, napr. na Rade orgánov dohľadu, ale aj na príprave podkladov na tieto rokovania a na práci výborov a pracovných skupín, zriadených v orgánoch dohľadu na európskej úrovni a v rámci ESRB.

Vznik týchto autorít podnietil aj vznik neformálnych štruktúr na regionálnej úrovni. Štyri krát ročne sa organizuje takéto stretnutie vo formáte CEE10³⁶, na úrovni vrcholových predstaviteľov dohľadov jednotlivých krajín strednej a východnej Európy s cieľom koordinovať činnosť a vymieňať si informácie pred dôležitým stretnutím na európskej úrovni.

6.1 Regulácia finančného trhu na európskej úrovni

Oblasť bankovníctva

Bazilejský výbor pre bankový dohľad pripravil súbor nových globálnych regulatórnych štandardov pre banky známy pod názvom Bazilej III³⁷. Tieto zmeny v bankovej regulácii prevzala Európska komisia vo forme návrhu novej smernice CRD IV³⁸ a nariadenia CRR³⁹. Národná banka Slovenska sa v priebehu roka 2011 zamerala predovšetkým na detailnú dopadovú štúdiu regulatórnych zmien a ich implementácie v rámci smernice CRD IV a nariadenia CRR na slovenský finančný sektor. Detailne bolo analyzované aj porovnanie s aktuálne platnou legislatívou, najmä v oblasti kvantitatívnych požiadaviek na krytie rizika likvidity. Vzhľadom na výrazný dopad uvedených regulatórnych zmien sa Národná banka Slovenska aktívne zapojila do priebehu schvaľovania smernice CRD IV a nariadenia CRR, a to najmä formou odbornej podpory a prípravy pripomienok a podkladov pre Ministerstvo financií SR a Stále zastúpenie v SR pri EÚ, účasťou na rokovaní na Európskej rade, ako aj účasťou na formulovaní spoločného koordinovaného stanoviska orgánov dohľadov krajín strednej a východnej Európy.

Oblasť poisťovníctva

V nadväznosti na smernicu Solventnosť II sú v súčasnosti v legislatívnom procese vykonávacie právne predpisy k tejto smernici (úroveň 2 Lamfalussyho procesu), ktoré budú mať charakter nariadení Európskej komisie a budú podrobnejšie upravovať jednotlivé ustanovenia smernice. Národná banka Slovenska poskytovala súčinnosť Ministerstvu financií SR v tomto procese, pričom sa v roku 2011 zamerala najmä na pripomienkovanie

³⁶ CEE10 vytvorili nasledovné krajiny: Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovenská republika a Slovinsko.

³⁷ Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking system; http://www.bis.org/publ/bcbs189_dec2010.pdf

³⁸ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o prístupe k aktivitám úverových inštitúcií a o prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, ktorou sa novelizuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/87/ES o dodatočnom dohľade nad úverovými, poisťovacími a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte (ďalej len „smernica CRD IV“).

³⁹ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti (ďalej len „nariadenie CRR“).

navrhovaných vykonávacích právnych predpisov a zodpovedanie otázok Európskej komisie, napríklad v oblasti limitov pre použiteľné vlastné zdroje, obmedzení peňažných tokov pre modelovanie technických rezerv, tzv. contract boundaries a prechodných ustanovení pre zavedenie nových regulačných požiadaviek.

Špecifické oblasti budú upravené formou záväzných technických predpisov vo forme rozhodnutí alebo nariadení Európskej komisie alebo odporúčaní Európskeho orgánu dohľadu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (ďalej aj „EIOPA“) (úroveň 3 Lamfalussyho procesu), napríklad v prípade identifikovania problémov pri aplikácii európskych právnych noriem. Na ich príprave participuje NBS prostredníctvom EIOPA a jej pracovných skupín.

V apríli 2011 Komisia EÚ požiadala EIOPA o vypracovanie podkladov na revíziu smernice o činnostiach a dohľade nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (smernica IORP)⁴⁰, ktorá je v Slovenskej republike transponovaná do zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení. Cieľom pripravovanej právnej úpravy má byť odstránenie legislatívnych prekážok podnikania na spoločnom trhu EÚ a posilnenie regulácie na úroveň porovnateľnú s poisťným sektorom. Novela smernice IORP má zaviesť úpravu tzv. rizikovo orientovaného dohľadu, ktorý spočíva na troch pilieroch (úprava kapitálovej primeranosti, kvalitatívnych požiadaviek na podnikanie – corporate governance, informačných povinností vo vzťahu ku klientom a orgánu dohľadu). EIOPA poverila vypracovaním návrhu novej regulácie Výbor pre zamestnanecké dôchodkové sporenie, v ktorom je NBS dlhodobo aktívna. Zástupca NBS v tomto výbore bol poverený vedením expertnej pracovnej skupiny na revíziu právnej úpravy corporate governance zamestnaneckých dôchodkových spoločností. Výsledkom činnosti skupiny bolo vypracovanie návrhu novej regulácie v oblastiach vnútornej kontroly, auditu, aktuárskych činností, riadenia rizík, postavenia depozitára v dôchodkovom sporení a podmienok zverenia činnosti (outsourcing). Návrh bol predložený na verejnú konzultáciu v júli a decembri 2011. V roku 2012 bude predložený Komisii EÚ, ktorá ho zapracuje do smernice IORP. Revízia ovplyvní pravidlá podnikania doplnkových dôchodkových spoločností vo všetkých členských štátoch EÚ.

Oblasť trhu cenných papierov

Európska komisia prišla v roku 2011 v regulácii trhu s cennými papiermi s viacerými dôležitými iniciatívami.

Dňa 20. októbra 2011 zverejnila Európska komisia návrh právnych aktov, ktorými sa má uskutočniť revízia tzv. smernice MiFID⁴¹. Prezentovaný návrh pozostáva z dvoch právnych aktov. Prvým je návrh prepracovaného znenia smernice MiFID (ďalej označovaná aj ako „nová smernica MiFID“)⁴² a druhým návrhom je nariadenie o trhoch s finančnými nástrojmi (ďalej označované aj ako „nariadenie MiFIR“). Ide o komplexný návrh Európskej komisie revidujúci pravidlá obchodovania na regulovaných a organizovaných trhoch finančných nástrojov a pravidlá fungovania investičných spoločností.

Návrh novej smernice MiFID, ako aj návrh nariadenia MiFIR počítajú s prijatím technických predpisov. Návrh novej smernice MiFID obsahuje splnomocňovacie ustanovenia pre ESMA, aby navrhla znenia 14 regulačných technických predpisov a 17 vykonávacích

⁴⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/41/ES z 3. júna 2003 o činnostiach a dohľade nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia.

⁴¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS.

⁴² Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o trhoch s finančnými nástrojmi a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a rady 2004/39/ES, dokument KOM (2011/656) v konečnom znení, dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0656:FIN:SK:PDF>

technických predpisov, ktoré má Európska komisia posúdiť a vydať predovšetkým v podobe nariadení. V prípade nariadenia MiFIR návrh obsahuje splnomocňovacie ustanovenia pre ESMA, aby navrhla znenia troch regulačných technických predpisov a dvoch vykonávacích technických predpisov. Popri týchto technických predpisoch obsahujú návrhy novej smernice MiFID a nariadenia MiFIR ustanovenia splnomocňujúce priamo Európsku komisiu na vydanie viac ako 50 delegovaných a implementačných aktov, pričom možno očakávať, že budú prijímané najmä vo forme nariadení.

Na konci roka 2011 sa Národná banka Slovenska podieľala v spolupráci s Ministerstvom financií SR na príprave predbežného stanoviska Slovenskej republiky k návrhu týchto predpisov. Národná banka Slovenska tiež poskytovala Ministerstvu financií SR asistenciu v súvislosti so začínajúcimi rokovaniami pracovnej skupiny pri Rade EÚ.

V tejto fáze možno konštatovať, že návrhy novej smernice MiFID a nariadenia MiFIR budú výzvou nielen pre subjekty finančných trhov, Ministerstvo financií SR ale aj pre Národnú banku Slovenska, a to tak po obsahovej ako aj formálnej stránke.

Dňa 20. októbra 2011 Európska komisia zverejnila návrh dvoch právnych predpisov, ktorými sa má realizovať revízia tzv. Smernice Market Abuse Directive (MAD)⁴³.

Jedným z právnych aktov, ktoré v tejto súvislosti Európska komisia vydala, je návrh *Smernice Európskeho Parlamentu a Rady o trestných sankciách za obchodovanie s využitím dôverných informácií a manipuláciu s trhom a zneužívanie trhu*. V návrhu sa vymedzujú skutky zneužívania trhu, ktoré by členské štáty mali považovať za trestné činy, a preto by mali podliehať trestným sankciám. Trestná a iná ako trestná zodpovednosť by sa tiež mala rozšíriť na právnické osoby. Hlavným cieľom návrhu druhého právneho aktu – *Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácii s trhom (zneužívanie trhu)* je aktualizovať a posilniť existujúci legislatívny rámec a zaistiť tak trhovú integritu a ochranu investícií. V pri oboch návrhoch NBS konzultovala s MF SR návrh predbežného stanoviska Slovenskej republiky.

Dňa 25. októbra 2011 Európska komisia zverejnila návrh smernice, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2004/109/ES a smernica 2007/14/ES⁴⁴. Revízia smernice je zameraná na zníženie administratívnej záťaže emitentov v súvislosti s požiadavkou na zverejňovanie predbežných vyhlásení vedenia a štvrťročných správ, lepšej harmonizácie oznamovania významných podielov a rozšírenie definície finančných nástrojov, ktorých sa týka požiadavka na oznamovanie. Ďalším cieľom revízie smernice je posilnenie sankčných režimov a zavedenie požiadavky vykazovania platieb vládam spoločnosťami ťažobného priemyslu. Na zjednodušenie cezhraničného prístupu k regulovaným informáciám sa navrhuje zlepšiť aj aktuálnu sieť úradne určených mechanizmov archivovania regulovaných informácií.

V roku 2011 poverila Európska komisia spoločnosť Actica Consulting Ltd, aby uskutočnila zmapovanie existujúcich Centrálnych evidencií regulovaných informácií v rámci EÚ. Centrálné evidencie regulovaných informácií sú databázami regulovaných informácií emitentov cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovaných trhoch. Štúdia bola zameraná na zistenie technických možností a charakteristík daných systémov a obsahu, údajov, ktoré sú uchovávané v databázach jednotlivých členských krajín. Do týchto prieskumov bola zapojená aj Národná banka Slovenska.

⁴³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES z 28. januára 2003 o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácii s trhom (zneužívanie trhu).

⁴⁴ Smernica Európskeho Parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2004/109/ES o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a smernica Európskej komisie 2007/14/ES.

6.2 Činnosť v rámci európskeho dohľadu na makroúrovni

Dňom 1. januára 2011 sa zriadil Európsky výbor pre systémové riziká (ďalej aj „ESRB“) na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1092/2010 z 24. novembra 2010. ESRB sídli vo Frankfurtu a Európska centrálna banka mu poskytuje analytickú, štatistickú, organizačnú a administratívnu podporu. Členmi Generálnej rady ESRB⁴⁵ sú aj guvernér Národnej banky Slovenska a výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom. Úlohou ESRB je monitorovať systémové riziká. Na základe svojich analýz vydal ESRB v roku 2011 viaceré varovania a odporúčania⁴⁶. Ďalej ESRB vydal v roku 2011 aj stanoviská k makroprudenciálnym aspektom legislatívy EÚ⁴⁷. Spoluprácu s ESRB organizačne zabezpečuje v rámci NBS útvar dohľadu nad finančným trhom.

V rámci ESRB je zriadený **Poradný technický výbor** (ďalej len „ATC“), ktorého úlohou je poskytovať poradenstvo a podporu ESRB, a v ktorom má útvar dohľadu nad finančným trhom svojich zástupcov. V rámci rokovaní ATC v roku 2011 sa diskutovalo o analýzach vybraných rizík, ktoré boli podrobne skúmané pracovnými skupinami ako aj o návrhoch varovaní a odporúčaní vyplývajúcich z týchto analýz. V rámci ATC sú zriadené dve stále pracovné skupiny, v ktorých má útvar dohľadu nad finančným trhom svojich zástupcov – **Analysis Working Group** (vypracovanie analýz systémových rizík) a **Instruments Working Group** (nástroje makroprudenciálnej politiky).

V roku 2011 sa konalo päť zasadnutí Generálnej rady ESRB a štyri zasadania jeho Poradného technického výboru ATC.

6.3 Činnosť v rámci európskeho dohľadu na mikroúrovni

6.3.1 Spolupráca s Európskym orgánom dohľadu pre bankovníctvo (EBA)

Dňom 1. januára 2011 sa zriadil Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) (ďalej aj „EBA“) so sídlom v Londýne na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorý nahrádza doterajší Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS). Členmi Rady orgánov dohľadu⁴⁸ sú aj vedúci pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom. V roku 2011 sa konalo päť zasadnutí Rady orgánov dohľadu EBA. EBA bola zriadená na pomoc orgánom EÚ a národným regulátorom pri ochrane verejných hodnôt, ako sú stabilita finančného systému, transparentnosť trhov a finančných produktov ako aj pre ochranu vkladateľov a investorov.

Úlohou EBA je poskytovať stanoviská pre inštitúcie EÚ a vypracúvať usmernenia, odporúčania a návrhy regulačných a vykonávacích technických predpisov, prispievať ku konzistentnému uplatňovaniu právne záväzných aktov EÚ, najmä predchádzaním regulačnej arbitráži, zblížovaním praxe pri výkone dohľadu, zmierovaním a urovnávaním sporov medzi príslušnými orgánmi, koordinovaním a prijímaním opatrení v krízových situáciách, skvalitňovať spoluprácu dohľadov, delegovanie úloh a fungovanie kolégií orgánov dohľadu. Na zabezpečenie svojich úloh EBA zriadila stále výbory, ktoré jej napomáhajú pri rozhodovaní.

Výbor **Standing Committee on Oversight and Practices (SCOP)** pomáha EBA v oblasti koordinácie dohľadov nad bankami vrátane podpory kolégií vytváraných v rámci

⁴⁵ Generálna rada ESRB je najvyšší rozhodovací orgán ESRB.

⁴⁶ Napríklad odporúčanie k úverom v cudzej mene, dolárovému financovaniu bánk, makroprudenciálnemu mandátu národných orgánov.

⁴⁷ K návrhu smernice CRD IV a nariadeniu EMIR.

⁴⁸ Rada orgánov dohľadu je najvyšší rozhodovací orgán EBA.

bankových skupín, ako aj pri vytváraní spoločných štandardov a postupov pre dohľad. Pri výbere SCOP bolo zriadených päť pracovných skupín:

- SG on Vulnerabilities and ongoing assessment of risk
- SG on Micro-prudential analysis tools and data
- SG on Home-host and colleges
- SG on Risk assessment systems under Pillar 2
- SG on Implementation and supervisory practices.

Zástupcovia útvaru dohľadu nad finančným trhom sa podieľajú na práci výboru SCOP, všetkých piatich pracovných skupín a zástupca NBS vedie pracovnú skupinu SG on Home-host and colleges.

Úlohou výboru *Standing Committee on Regulation and Policy (SCRePol)* je napomáhať EBA pri zdokonaľovaní záväzných a nezáväzných noriem pre bankovníctvo, platobné služby, ako aj pri potrebe preventívnych zásahov a pri zlyhaní inštitúcií.

Hlavným cieľom výboru *Standing Committee on Financial Innovation (SCFI)* je napomáhať, radiť a podporovať EBA v oblasti finančných inovácií a ochrany spotrebiteľa.

V rámci EBA sa v roku 2011 vyvíjalo značné úsilie na vypracovanie záväzných technických štandardov pre oblasť vykazovania. Pripravili sa návrhy nových výkazov, ktoré majú predkladať banky národným regulátorom pre posudzovanie primeranosti vlastných zdrojov (balík výkazov nesie označenie COREP) a pre poskytovania informácií z finančnej oblasti (balík výkazov nesie označenie FINREP). Tieto práce sa uskutočňovali v rámci stáleho výboru *Standing Committee on Accounting, Reporting and Auditing (SCARA)*, ktorý má za úlohu spolupracovať s EBA v oblasti reportingu, účtovných štandardov a audítorstva. Tieto informácie budú potom slúžiť aj pre potreby regulácie a dohľadu na európskej úrovni tak pre účely regulácie na mikro úrovni ako aj na makro úrovni. V roku 2011 SCARA pripravila návrh vyššie uvedených technických štandardov na verejnú diskusiu, po ukončení ktorej a zapracovaní relevantných pripomienok odovzdá Európskej komisii tieto na schválenie tak, aby boli záväzné pre bankovú sféru od 1. 1. 2013. Výbor sa taktiež venuje procesu tvorby úpravy a tvorby nových účtovných postupov, ako aj požiadavke na primerané zverejňovanie informácií bankami v rámci tzv. Piliara III.

6.3.2 Spolupráca s Európskym orgánom dohľadu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA)

Dňom 1. januára 2011 sa zriadil Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) (ďalej aj „EIOPA“) so sídlom vo Frankfurtu na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1094/2010 z 24. novembra 2010, ktorý nahrádza doterajší Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými penzijnými fondmi (CEIOPS). Členmi Rady orgánov dohľadu⁴⁹ sú aj vedúci pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom. V roku 2011 sa konalo šesť zasadnutí Rady orgánov dohľadu EIOPA.

Úlohou EIOPA je poskytovať stanoviská pre inštitúcie EÚ a vypracúvať usmernenia, odporúčania a návrhy regulačných a vykonávacích technických predpisov, prispievať ku konzistentnému uplatňovaniu právne záväzných aktov EÚ, najmä predchádzaním regulačnej arbitráži, zblížovaním praxe pri výkone dohľadu, zmierovaním a urovnávaním sporov medzi príslušnými orgánmi, koordinovaním a prijímaním opatrení v krízových situáciách, skvalitňovať spoluprácu dohľadov, delegovanie úloh a fungovanie kolégií orgánov dohľadu.

V druhom štvrtroku 2011 bola na úrovni EIOPA vytvorená nová platforma na zber a zdieľanie informácií o kontaktných osobách zodpovedných za výkon dohľadu nad subjektmi poisťovacích skupín, na naplnení ktorej sa útvary dohľadu nad finančným trhom aktívne

⁴⁹ Rada orgánov dohľadu je najvyšší rozhodovací orgán EIOPA.

podieľal. Následne v treťom štvrtroku 2011 EIOPA vykonala tzv. pohotovostný test (*Emergency test*), ktorého cieľom bolo preverenie schopnosti regulátorov efektívne a v krátkom čase spoločne komunikovať.

Pracovná skupina *Financial Stability Committee (FSC)* v roku 2011 pripravila a koordinovala stresové testovanie poisťovní, vypracovala Správu o finančnej stabilite za sektor poisťovní a dôchodkového zabezpečenia a vypracovala rôzne tematické analýzy hodnotiace riziko v poisťnom sektore EÚ, napr. riziko suverénnych štátov a riziko nízkych úrokových sadzieb.

V roku 2011 sa zintenzívnili prípravné práce na projekte *Peer-Review*, ktorý má za úlohu detailne, pomocou prepracovaného systému on-line dotazníkov zisťovať mieru implementácie a dodržiavania smerníc a nariadení v jednotlivých členských štátoch EÚ, ich aplikáciu v praxi a zároveň následne zabezpečiť vysokú kvalitu výstupov orgánov dohľadu, rovnako ako aj ich nezávislosť. Príprava projektu pod záštitou EIOPA zahŕňa kroky návrhu a tvorby dotazníkov, IT aplikácie a metodológie na samotné vyhodnocovanie.

Predmetom rokovaní skupiny *Insurance Group Supervision Committee* bola najmä príprava opatrení na úrovni 2 a 3 Lamfalussyho procesu zameraná na zefektívnenie činnosti kolégií orgánov dohľadu, prípravu jednotného výkazníctva pre účely dohľadu na úrovni poisťovacích skupín, návrhu kvalitatívneho reportingu a riešenie IT otázok spojených s výkazníctvom a zdieľaním informácií v rámci kolégií orgánov dohľadu.

6.3.3 Spolupráca s Európskym orgánom dohľadu pre cenné papiere a trhy (ESMA)

Dňom 1. januára 2011 sa zriadil Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) (ďalej aj „ESMA“) so sídlom v Paríži na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorý nahrádza doterajší Výbor európskych regulátorov cenných papierov (CESR). Rada orgánov dohľadu je najvyšší rozhodovací orgán ESMA a Národnú banku Slovenska v Rade ESMA zastupuje guvernér poverený vedúci pracovník útvaru dohľadu nad finančným trhom. V roku 2011 sa konalo osem zasadnutí Rady orgánov dohľadu ESMA.

Úlohou ESMA je prispievať k vytvoreniu spoločných predpisov a postupov regulácie najmä poskytovaním stanovísk pre inštitúcie EÚ a vypracúvaním usmernení, odporúčaní a návrhov regulačných a vykonávacích technických predpisov prispievať ku konzistentnému uplatňovaniu právne záväzných aktov EÚ, najmä vytváraním spoločnej kultúry dohľadu, predchádzaním regulačnej arbitráži, zblížovaním praxe pri výkone dohľadu, zmierovaním a urovnávaním sporov medzi príslušnými orgánmi, koordinovaním a prijímaním opatrení v krízových situáciách, skvalitňovať spoluprácu dohľadov, delegovanie úloh a fungovanie kolégií orgánov dohľadu. ESMA úzko spolupracuje s ESRB, monitoruje a hodnotí vývoj trhu v oblasti svojej pôsobnosti, vykonáva ekonomické analýzy trhov a jej dôležitou úlohou je zvyšovať ochranu investorov.

V zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1095/2010 sa v rámci ESMA sa výrazne posilnilo postavenie **Review Panel**, úlohou ktorého je realizovať vzájomné hodnotenie jednotlivých alebo všetkých činností príslušných členských orgánov dohľadu s cieľom zvýšiť konzistentnosť dohľadu. Vzájomné hodnotenie zahŕňa tak hodnotenie primeranosti zdrojov príslušných autorít na uplatňovanie záväzných regulačných a vykonávacích technických predpisov, ako aj stupňa konvergencie pri uplatňovaní právnych predpisov EÚ, a to aj pri uplatňovaní správnych opatrení a sankcií. V roku 2011 uskutočnila ESMA Review Panel self-assessment a následné peer review správnych postupov pri schvaľovaní prospektov vo vzťahu k aplikácii európskej smernice o prospektoch, v ktorých NBS dosiahla maximálne možné hodnotenie.

Okrem práce v rámci Review Panel sa pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom v roku 2011 zúčastňovali práce takmer vo všetkých pracovných výboroch v rámci ESMA, z ktorých možno spomenúť nasledovné:

Corporate Finance Standing Committee (CFSC) sa zaoberá tromi oblasťami – problematikou súvisiacou s prospektovou smernicou, oblasťou správy a riadenia spoločností (corporate governance) a z problematiky súvisiacej so smernicou o transparentnosti najmä problematikou oznamovania významných podielov.

Secondary Markets Standing Committee (SMSC) sa venuje témam súvisiacim so štruktúrou, transparentnosťou a efektívnosťou sekundárnych trhov vrátane obchodných platforiem a OTC trhov (regulované trhy, MTF, systematickí internalizátori, iné organizované obchodné platformy a aktivity jednotlivých subjektov na obchodných platformách).

Standing Committee on Investment Management – dňa 22. júla 2011 bola v Úradnom vestníku EÚ vydaná smernica o správcoch alternatívnych investičných fondov (AIFMD)⁵⁰, ktorá upravuje správu akýchkoľvek investičných fondov, ktoré nie sú pod úpravou smernice UCITS, a ktoré sú spravované alebo distribuované v rámci EÚ. Väčšinu práce stálej pracovnej skupiny tvorila príprava technickej pomoci Európskej komisii ohľadne budúcich vykonávacích predpisov k tejto novej smernici.

6.4 Spolupráca s regulátormi a organizáciami z iných krajín

Oblasť celého finančného trhu

Na 36. plenárnom zasadnutí výboru Rady Európy MONEYVAL dňa 26. septembra 2011 bol prerokovaný a schválený návrh hodnotiacej správy⁵¹ o Slovenskej republike v rámci 4. kola vzájomných hodnotení členských krajín Rady Európy. K mnohým oblastiam v navrhovanom texte prebehla rozsiahla diskusia medzi delegáciami členských krajín, vedeckými poradcami výboru MONEYVAL, medzinárodnými organizáciami (International Monetary Fund, World Bank, FATF-Financial Action Task Force) a slovenskou delegáciou, ktorá bola na tomto rokovaní zastúpená okrem dvoch expertov útvaru dohľadu nad finančným trhom aj tromi zástupcami Spravodajskej jednotky finančnej polície (Ministerstvo vnútra SR), dvoma zástupcami Generálnej prokuratúry SR, jednou zástupkyňou Ministerstva spravodlivosti SR a jedným zástupcom z Colného kriminálneho úradu. Vcelku predstavuje 4. správa pokrok v oblasti uplatňovania opatrení proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v porovnaní s 3. kolom hodnotenia z r. 2005, avšak obsahuje aj početné odporúčania na zlepšenie praktického presadzovania preventívnych a represívnych opatrení v Slovenskej republike. Slovensko bude aktualizovať túto správu na niektorom z plenárnych rokovaní v priebehu r. 2013.

Na základe iniciatívy poľského orgánu dohľadu vytvorilo desať krajín strednej a východnej Európy tzv. **Fórum CEE10** – neformálnu iniciatívu na zdieľanie informácií a prípravu spoločných stanovísk k európskej regulácii a na rokovania Európskych orgánov dohľadu. Krajiny fóra sú prevažne v pozícii hostiteľských orgánov dohľadu v rámci EÚ a snažia sa presadzovať primerané právomoci pre hostiteľské orgány dohľadu na zabezpečenie finančnej stability. V rámci Fóra sa v roku 2011 uskutočnili dve rokovania expertov zo zúčastnených krajín, z toho jedno stretnutie hostila Národná banka Slovenska. Na oboch stretnutiach sa pripravovala spoločná pozícia k návrhu bankovej regulácie smernicou CRD IV. Spoločná pozícia bola následne zaslaná listom predstaviteľom európskych inštitúcií.

⁵⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ o správcoch alternatívnych investičných fondov, (AIFMD – Alternative Investment Fund Managers Directive).

⁵¹ Schválená správa je zverejnená v plnom znení v anglickom jazyku na webovom sídle výboru Rady Európy MONEYVAL (www.coe.int/moneyval).

IPA⁵² projekt, implementovaný Európskou centrálnou bankou v spolupráci s ďalšími centrálnymi bankami, je zameraný na predvstupovú pomoc Srbskej republike na vstup do Európskej únie. Počas roka 2011 sa konali tri stretnutia v rámci tohto projektu IPA, na ktorom pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom participovali na prezentovaní postupov dohľadu v oblasti udeľovania povolení, dohľadu na mieste a dohľadu na diaľku. Spolupráca s Národnou bankou Srbska je naplánovaná do konca roka 2012.

Pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom sa v roku 2011 aktívne zúčastnili aj na programe technickej pomoci pre Národnú banku Bieloruska.

Dňa 1. decembra 2011 bola podpísaná nová Dohoda o porozumení medzi Národnou bankou Slovenska a Maltským úradom finančných služieb, ktorá sa dotýka spolupráce pri výkone dohľadu v oblasti finančného trhu. Spolupráca, ktorá bola doteraz zameraná len na oblasť bankového dohľadu, sa rozšírila na celý sektor finančného trhu. V Dohode je presnejšie vymedzené aj rozdelenie povinností, oprávnení a zodpovednosti zúčastnených strán. Osobitná pozornosť pri jej príprave bola zameraná na ochranu poskytnutých informácií ktoroukoľvek zo zúčastnených strán. Dohoda vylučuje postúpenie získaných informácií tretej strane bez predchádzajúceho súhlasu poskytujúcej strany. Poskytnutie informácií je možné odmietnuť, ak ide o ochranu bezpečnosti štátu alebo vo verejnom záujme (v nadväznosti na čl. 26 Ústavy SR). Na rozdiel od iných dohôd, toto umožňuje úhradu nákladov spojených s poskytovaním informácie stranou, ktorá informáciu požaduje.

Pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom sa v roku 2011 pravidelne zúčastňovali stretnutí so zástupcami nadnárodných inštitúcií, najmä Medzinárodným menovým fondom, Svetovou bankou, OECD a ratingovými agentúrami. Stretnutia boli primárne zamerané na hodnotenie trendov a rizík v slovenskom bankovom sektore a celkové hodnotenie finančnej stability na Slovensku.

Oblasť bankovníctva

Spolupráca s orgánmi dohľadu najmä materských bánk je bližšie špecifikovaná v časti 3.3.3 tejto Správy.

Oblasť poisťovníctva

V kalendárnom roku 2011 sa v sektore poisťovníctva zintenzívnila medzinárodná spolupráca s regulátormi a orgánmi dohľadov ako na úrovni Európskej únie tak aj v širšom meradle. V priebehu roka sa uskutočnili stretnutia orgánov dohľadu (tzv. kolégiá) nad dvanástimi cezhraničnými poisťovacími skupinami v rámci EÚ. Predmetom stretnutí regulátorov boli predovšetkým otázky týkajúce sa procesu prípravy poisťovní na zavedenie novej regulácie v poisťovníctve (Solventnosť II), účasti na piatej kvantitatívnej dopadovej štúdií (QIS 5), zabezpečenia rýchlej a kvalitnej komunikačnej platformy pre kolégiá, ale tiež prezentácie finančných ukazovateľov, informácie o zisteniach z dohľadov na mieste vykonaných za uplynulý rok a prezentácia problémov jednotlivých zúčastnených inštitúcií identifikovaných dohľadom.

V súvislosti s prebiehajúcim predaplikačným procesom interných modelov boli v prípade troch poisťovacích skupín organizované stretnutia orgánov dohľadu a zástupcov poisťovacích skupín, ktorých účelom bola prezentácia interného modelu vyvíjaného na úrovni poisťovacej skupiny, jeho rozsahu, počtu modelovaných rizík a využitia pre efektívne riadenie rizík poisťovní.

Jednou z nových iniciatív bola aj aktívna participácia v rámci CESEE ISI⁵³, ktorá združuje štáty strednej, východnej a juhovýchodnej Európy. V roku 2011 sa uskutočnili dve stretnutia tejto iniciatívy, pričom prvé stretnutie na pôde rakúskeho orgánu dohľadu stanovilo

⁵² IPA - funded Central Bank Cooperation Programme with the National Bank of Serbia.

⁵³ Central Eastern and South Eastern European Insurance Supervision Initiative.

ako základný cieľ posilnenie cezhraničnej spolupráce orgánov dohľadov v záujme skvalitnenia dohľadu nad finančnými inštitúciami a ochrany spotrebiteľa na finančnom trhu. Druhé stretnutie sa uskutočnilo na pôde albánskeho orgánu dohľadu, kde zástupcovia NBS prezentovali regulačné požiadavky na vhodnosť a odbornosť osôb zastávajúcich kľúčové funkcie v rámci dohliadaných subjektov. Okrem uvedeného boli na stretnutí diskutované problémy v oblasti technických rezerv, postavenia aktuára a sprostredkovania poistenia.

Oblasť dôchodkového sporenia

V rámci IAIS⁵⁴ sa zástupcovia NBS pravidelne zúčastňovali zasadnutí General meeting, Financial Stability Committee a Audit Committee. Zástupca NBS predsedal pracovnej skupine Pension coordination Group, ktorej cieľom je zabezpečiť konzistentnosť princípov IAIS a IOPS⁵⁵, navrhnúť ďalšiu stratégiu dohľadov nad dôchodkovým poistením a zefektívniť ich spoluprácu. Zároveň je zástupca NBS voleným členom Executive Committee, pričom zastupuje krajiny východnej Európy.

⁵⁴ International Association of Insurance Supervisors.

⁵⁵ The International Organisation of Pension Supervisors.

7 Spolupráca útvaru dohľadu nad finančným trhom s inštitúciami v SR

7.1 Spolupráca so sektorovými asociáciami

Útvar dohľadu v rámci svojej bežnej praxe otvorene a neformálne komunikuje so všetkými relevantnými sektorovými asociáciami, najmä pri príprave všeobecne záväzných právnych predpisov, metodických usmernení a odporúčaní. V rámci zavedenej praxe sa obsah návrhov predpisov konzultuje aj mimo riadneho legislatívneho procesu so zámerom čo najtransparentnejšie a s dostatočným predstihom informovať subjekty finančného trhu o regulačných zámeroch a tiež diskutovať a prípadne zohľadniť názory z praxe.

So Slovenskou bankovou asociáciou boli prerokované viaceré témy, najvypuklejšími boli otázky týkajúce sa prípravy zákona č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií a o doplnení niektorých zákonov, zákona č. 314/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o bankách (oblasť referenčných úrokových mier) a novelizácie opatrenia Národnej banky Slovenska č. 11/2010, ktorým sa ustanovujú metódy oceňovania pozícií zaznamenaných v bankovej knihe a podrobnosti o oceňovaní pozícií zaznamenaných v bankovej knihe vrátane frekvencie tohto oceňovania.

V nadväznosti na prípravu transpozície smernice Solventnosť II do slovenskej legislatívy sa zintenzívnila spolupráca NBS a Slovenskej asociácie poisťovní (ďalej len „SLASPO“). Zástupcovia útvaru dohľadu nad finančným trhom sa zúčastňovali na stretnutiach pracovných skupín SLASPO k problematike zavádzanej regulácie (rizikový manažment, ORSA⁵⁶ a výkazníctvo) a iniciovali viacero pracovných stretnutí v súvislosti s riešením naliehavých problémov z praxe. V druhom štvrtroku 2011 sa uskutočnilo stretnutie NBS, SLASPO a jej členských poisťovní za účelom správnej aplikácie dohľadu nad poisťovňami v skupine vrátane vyplňania relevantných výkazov. Útvar dohľadu nad finančným trhom aktívne participoval aj na akciách organizovaných SLASPO, a to „Porada právnikov“ a 4. ročník „Slaspo fórum“. Jednou z hlavných tém oboch podujatí bol dopad novej európskej regulácie na výkon dohľadu v budúcich obdobiach.

Intenzívna spolupráca so sektorovými asociáciami a IBV n.o. pokračovala na poli finančného sprostredkovania aj v roku 2011. Kľúčovou oblasťou bolo organizovanie odborných skúšok pre stredný a vyšší stupeň odbornej spôsobilosti.

Aj v roku 2011 Národná banka Slovenska odborne prispela prezentáciami na fóre SIBAF⁵⁷ organizovanom Slovenskou asociáciou sprostredkovateľov v poisťovníctve, a to na tému aktuálneho stavu regulácie finančného sprostredkovania a trendov jej budúceho vývoja.

7.2 Spolupráca s ministerstvami a inými inštitúciami v SR

Dňa 10. mája 2011 bol podpísaný 3. Dodatok k Dohode o vzájomnej spolupráci medzi Národnou bankou Slovenska a Ministerstvom vnútra SR, Prezidiom Policajného zboru v znení Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2, ktorým sa spresnil predmet Dohody a bola zohľadnená nová organizačná štruktúra útvaru dohľadu nad finančným trhom.

V roku 2011 sa výrazne posilnila spolupráca útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska a Spravodajskej jednotky finančnej polície SR. V tomto roku boli zorganizované dve spoločné stretnutia, ktorých účelom bolo posilnenie výmeny informácií o plánovaných dohľadoch na mieste a zisteniach z dohľadov týkajúcich sa prania špinavých peňazí a financovania terorizmu ako aj plánovanie výkonu spoločných dohľadov na mieste.

⁵⁶ Own Risk and Solvency Assessment.

⁵⁷ Fórum sprostredkovateľov poistenia.

Okrem toho, podobne ako je to pri spolupráci so sektorovými asociáciami, útvar dohľadu nad finančným trhom veľmi úzko komunikuje hlavne s Ministerstvom financií SR, prípadne s inými relevantnými ústrednými orgánmi štátnej správy pri príprave všeobecne záväzných právnych predpisov. V roku 2011 napríklad útvar dohľadu nad finančným trhom aktívne spolupracoval s Ministerstvom financií SR na príprave zákonov, ktoré novelizovali zákon o bankách, zákon o cenných papieroch, zákon o platobných službách, zákon o spotrebiteľských úveroch ako aj zákony v oblasti dôchodkového sporenia. Ďalšia spolupráca bola prostredníctvom pracovnej skupiny k transpozícii smernice Solventnosť II zriadenou MF SR, ktorej členmi boli aj zástupcovia SLASPO, ktoré sa okrem transpozície smernice Solventnosť II do národnej legislatívy venovala aj diskusií o vykonávacích predpisoch k tejto smernici, ale spolupráca sa rozvíjala aj na bilaterálnej úrovni pri riešení praktických problémov regulácie poisťovníctva a finančného sprostredkovania.

Taktiež v rámci prípravy transpozície smernice Solventnosť II sa začala spolupráca Ministerstva financií SR a Národnej banky Slovenska s Ministerstvom spravodlivosti SR. Zástupcovia všetkých troch dotknutých inštitúcií sa stretli na pôde Ministerstva spravodlivosti SR, kde prediskutovali problematiku novelizácie ustanovení hlavy XV Občianskeho zákonníka, najmä z pohľadu transpozície smernice Solventnosť II. Diskusia ohľadom zásadnejších zmien právnej úpravy poisťnej zmluvy sa na základe dohody zúčastnených strán plánuje v úzkej spolupráci s rekodifikačnou komisiou na rok 2012.

8 Analytická činnosť a iná činnosť útvaru dohľadu nad finančným trhom

8.1 Analytická činnosť

Prebiehajúce aktivity na nadnárodnej úrovni, ktoré stále viac zdôrazňujú potrebu posilnenia makroprudenciálnej zložky dohľadu nad finančným trhom, sa odrazili aj v procese analytickej činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom. Zmeny sa zamerali aj na výrazné skvalitnenie pravidelného monitoringu slovenského finančného sektora, a to najmä z makroprudenciálneho hľadiska. Cieľom tohto monitoringu je predovšetkým včasná identifikácia a následná detailnejšia analýza zmien rizík vo finančnom sektore ako celku alebo vo významných inštitúciách, ktoré by mohli viesť k ohrozeniu finančnej stability slovenského finančného sektora.

Jednou zo základných analytických činností je stresové testovanie jednotlivých sektorov finančného trhu. Stresové testovanie a kvantifikácia rizík sú vo všeobecnosti založené na súbore ekonometrických modelov. Vzhľadom na dynamický vývoj v tejto oblasti ako aj potrebu zachytenia najdôležitejších trendov, ktoré môžu mať zásadný vplyv na hodnotenie rizík, je potrebný neustály vývoj smerujúci k postupnému zlepšovaniu týchto nástrojov ako aj celkovej metodológie analýzy rizík. V roku 2011 sa najdôležitejšie zmeny v stresovom testovaní týkali najmä nasledujúcich oblastí:

- vytvorenia makroekonometrického modelu na odhad vývoja objemu vkladov nefinančných spoločností v bankovom sektore; výstupom tohto modelu, ktorý bol založený na metódach panelovej regresie na nestacionárnych údajoch, bol odhad vzťahov medzi objemom vkladov, rastom HDP a úrokovými sadzbami
- zmeny metodológie odhadu rizika zmeny ceny dlhových cenných papierov v dôsledku zmeny kreditného rizika emitenta, a to najmä so zameraním na štátne dlhopisy; potreba implementovania kvantifikácie tohto typu rizika vyplývala najmä zo zvýšenia jeho významnosti v dôsledku prehĺbenia dlhovej krízy v eurozóne
- vytvorenia nového modelu na odhad dlhodobých úrokových sadziab (swapových sadziab so splatnosťou nad jeden rok) a aktualizovania modelu na odhad medzibankových sadziab a swapových sadziab so splatnosťou do jedného roka; modely sa použili prvýkrát v makrostresovom testovaní v Analýze slovenského finančného sektora za prvý polrok 2011
- aktualizovania modelu na odhad objemu úverov a podielu zlyhaných úverov poskytnutých retailu.

V roku 2011 bol vytvorený nový ekonometrický model na odhadovanie kreditného rizika podnikových úverov na základe individuálnych údajov (na odhad kreditného rizika podnikov sa okrem tohto modelu už dlhobojšie využíva v rámci stresového testovania model založený na agregátnych údajoch). Model kombinuje individuálne údaje o kvalite úverov (údaje z Registra bankových úverov a záruk, ktorý vedie NBS) s finančnými ukazovateľmi za jednotlivé podniky (údaje zo Štatistického úradu SR). Na základe identifikovaných vzťahov je možné povedať s akou pravdepodobnosťou sa zhorší alebo zlepši kvalita konkrétneho úveru alebo portfólia úverov v nasledujúcom štvrtroku na základe zmeny individuálnych finančných ukazovateľov v aktuálnom štvrtroku.

V spolupráci s Odborom výskumu Národnej banky Slovenska sa v roku 2011 pokračovalo v analýze úrokových sadziab na úvery na bývanie poskytnuté retailovému sektoru.

Analytická činnosť bola úzko prepojená na vývoj v oblasti regulácie. Významnou oblasťou bola činnosť spojená s výraznými zmenami v bankovej regulácii, pripravovanými na európskej či na národnej úrovni. Vybrané dopadové štúdie sa tiež zaoberali problematikou vyššej transparentnosti úrokových sadzieb na úvery na bývanie a zavedenie osobitného bankového odvodu. V prípade zvýšenia transparentnosti úrokových sadzieb sa Národná banka Slovenska aktívne podieľala na práci expertnej skupiny a zamerala sa na vypracovanie a prezentáciu odborných analytických podkladov a stanovísk k rôznym alternatívam vyššie uvedených zmien.

V súvislosti s prechodom na novú reguláciu v oblasti poisťovníctva - Solventnosť II, sa Národná banka Slovenska zaoberala budúcim dopadom na poisťovne, samotnú Národnú banku Slovenska ako i dopadom na legislatívu upravujúcu poisťný sektor. Výsledky tejto činnosti boli zhrnuté do nasledovných analýz:

- *Analýza NBS o pripravenosti poisťovní na Solventnosť II*; Dokument bol vypracovaný na základe dotazníkov zaslaných poisťovniam pôsobiacim na slovenskom poisťnom trhu a venuje sa zmapovaniu súčasného stavu ich pripravenosti na Solventnosť II.
- *Analýza dopadov Solventnosti II na Národnú banku Slovenska*; Analýza mala za cieľ identifikovať hlavné dopady novej regulácie v poisťnom sektore na činnosti NBS.
- *Piata kvantitatívna dopadová štúdia (QIS 5) v poisťnom sektore*; Dokument sumarizuje výsledky piatej kvantitatívnej dopadovej štúdie v Slovenskej republike, ktorá bola v rámci Európskej únie uskutočnená za účelom identifikovania dopadov kvantitatívnych požiadaviek (pilier 1) Solventnosti II na poisťovne a zaistovne a jej výsledky boli prezentované na európskej úrovni (EIOPA) a na Slovensku v prvom polroku 2011.
- *Analýza súčasnej slovenskej legislatívy v poisťnom sektore z pohľadu smernice Solventnosť II*; Analýza prezentuje komplexnú predbežnú pozíciu Národnej banky Slovenska k očakávaným legislatívnym zmenám v súvislosti so zavedením Solventnosti II. Cieľom bolo identifikovať potrebné zmeny súvisiace s transpozíciou nových a dôslednejšej transpozície niektorých rekodifikovaných ustanovení smernice Solventnosť II a možnosti vnútroštátnej úpravy niektorých aspektov podnikania poisťovní, zaistovní a pobočiek poisťovní a zaistovní z iných členských štátov uvedomujúc si jej mantinely vzhľadom na pokročilú mieru harmonizácie.

Začiatkom roka 2011 bola v oblasti dôchodkového sporenia vypracovaná dopadová štúdia *Zmena parametrov odplaty dôchodkovej správcovskej spoločnosti*, ktorá analyzuje dopady legislatívneho návrhu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o starobnom dôchodkovom sporení.

Ďalšia analytická činnosť je vyvíjaná pri analyzovaní činnosti jednotlivých subjektov finančného trhu v rámci dohľadu na diaľku nad týmito subjektmi.

8.2 Informačné systémy útvaru dohľadu nad finančným trhom

V roku 2011 bol vyvinutý a uvedený do prevádzky nový informačný systém slúžiaci na potreby *centrálnej evidencie regulovaných informácií* (IS CERI). Táto je databázou regulovaných informácií a iných informácií (podľa zákona o burze cenných papierov a zákona o cenných papieroch), ktoré sú emitenti cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu povinní predkladať Národnej banke Slovenska. Aktuálne sa v databáze nachádza okolo 3300 dokumentov voľne prístupných na webovom sídle⁵⁸. Súčasťou tejto aplikácie je aj modul predkladania emisných podmienok dlhopisov, ktoré sú emitenti povinní v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o dlhopisoch predkladať Národnej banke Slovenska.

⁵⁸ <http://ceri.nbs.sk>

V prvom polroku 2011 bol tiež vyvinutý informačný systém na *spracovanie podaní finančných spotrebiteľov*. Informačný systém je určený pre vnútornú potrebu útvaru dohľadu nad finančným trhom pre efektívnejšie spracovanie informácií súvisiacich s činnosťou Oddelenia ochrany finančných spotrebiteľov Odboru regulácie a finančných analýz a ich využitie pre potreby útvaru dohľadu nad finančným trhom.

V systéme TREM, ktorý zabezpečuje zdieľanie informácií medzi orgánmi dohľadu v EÚ o transakciách s nástrojmi prijatými na regulované trhy, bol doplnený modul na intranetové používateľské rozhranie umožňujúci jednoduchý prístup k databáze týchto transakcií na analytické účely.

Systém REGFAP, prostredníctvom ktorého je vedený register finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia a viazaných investičných agentov podľa zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve, bol v priebehu roka 2011 rozšírený najmä v oblasti hromadného spracovania údajov a analytických sumárov. Systém je pre verejnosť dostupný na webovom sídle⁵⁹.

V súlade s novelou zákona o spotrebiteľských úveroch bol upravený aj register veriteľov (IS REGVER), ktorý je dostupný na webovom sídle⁶⁰.

Vzhľadom na to, že v roku 2011 uplynuli termíny na zosúladenie sa s požiadavkami na odbornú spôsobilosť pre stredný a vyšší stupeň podľa zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve, boli pravidelne aktualizované a monitorované internetové stránky venované technickému zabezpečeniu odborných skúšok podľa tohto zákona. Celkovo zorganizovali poverené organizácie a Národná banka Slovenska v roku 2011 skoro 2000 termínov odborných skúšok, počas ktorých úspešne preskúšali takmer 20 000 uchádzačov. V rámci prípravy na tieto skúšky boli cvičné testy zverejnené na webovom sídle Národnej banky Slovenska využité viac ako 600 000 krát.

Vzhľadom na opakované žiadosti verejnosti o poskytnutie výpisu z registra bankových úverov a záruk sú po novele príslušných ustanovení zákona o bankách výpisy poskytované dotknutým osobám od 1. apríla 2011.

8.3 Organizačná činnosť

20. septembra 2011 bolo na pôde Národnej banky Slovenska zorganizované prezentačné stretnutie k otázkam Solventnosti II spojené s diskusiou. Boli prezentované základné informácie o novej regulácii v poistnom sektore, výsledky piatej kvantitatívnej dopadovej štúdie QIS 5 a hlavné výstupy projektu NBS, pokiaľ ide o Solventnosť II. Stretnutie bolo spojené s diskusiou, kde boli diskutované otázky prítomných kľúčových predstaviteľov poistného sektora týkajúce sa problémov, ktoré riešia poisťovne v súvislosti s implementáciou projektu Solventnosť II. Cieľom stretnutia bolo poskytnúť podporu poisťovníam pri zavádzaní nových regulačných požiadaviek a informovať o aktuálnom dianí a európskych aktivitách v oblasti poistného trhu.

V októbri 2011 zorganizovala Národná banka Slovenska seminár stredoeurópskych regulátorov v oblasti dôchodkového sporenia. Cieľom seminára bola výmena informácií o aktuálnych zmenách v právnej úprave povinných príspevkovo definovaných dôchodkových schém, ktoré nepodliehajú jednotnej európskej úprave (druhý dôchodkový pilier). Za účasti zástupcov orgánov dohľadu z Českej republiky, Poľska, Rumunska a Bulharska boli prediskutované predovšetkým nasledovné témy: garancie, výplatná fáza, investičné stratégie dôchodkových fondov a poplatky v druhom dôchodkovom pilieri. Seminára sa zúčastnil aj

⁵⁹ <http://regfap.nbs.sk>

⁶⁰ <http://regver.nbs.sk>

zástupca Svetovej banky, ktorý prezentoval najnovšie trendy a odporúčania pre reguláciu starobného dôchodkového sporenia.

Začiatkom decembra 2011 útvar dohľadu nad finančným trhom zorganizoval medzinárodný seminár *Financial stability Christmas seminar*. V rámci dvojdňového seminára sa diskutovalo o viacerých oblastiach modelovania finančnej stability. Nosnou témou však bolo modelovanie a nastavenie proticyklického kapitálového vankúša, ako súčasť nového návrhu regulácie bánk v EÚ, v jednotlivých krajinách.

V dňoch 14. – 15. decembra 2011 zorganizovala Národná banka Slovenska stretnutie pracovnej skupiny EIOPA *The Financial Requirements Committee* na pôde Národnej banky Slovenska. Na stretnutí sa zúčastnilo 32 zástupcov európskych orgánov dohľadu, EIOPA a Európskej komisie.

8.4 Vzdelávacia činnosť

V roku 2011 pokračovala činnosť Národnej banky Slovenska na projekte ECB *Crisis Response Package*, kde v rámci druhého komponentu projektu zabezpečili zástupcovia útvaru dohľadu nad finančným trhom lektorskú činnosť k téme komplexného hodnotenia rizikového profilu bánk a procesu hodnotenia dostatočnosti kapitálu v Pilieri 2 pre Čiernu Horu v rozsahu ôsmich pracovných dní.

Útvar dohľadu nad finančným trhom popri plnení iných úloh aktívne spolupracoval aj s Ekonomickou univerzitou v Bratislave v oblasti výmeny teoretických znalostí a praktických skúsenosti v oblasti regulácie a dohľadu nad finančným trhom. Zástupcovia Národnej banky Slovenska sa v rámci prednášok študentom univerzity primárne venovali problematike zákona o poisťovníctve, zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a problematike Solventnosti II (týkajúcich sa oblasti poisťovníctva) ako aj v rámci predmetu Dohľad nad finančnými inštitúciami vzniku novej architektúry dohľadu nad finančným trhom v EÚ. K tejto téme sa uskutočnili prednášky na viacerých fórach.

9 Ochrana spotrebiteľa

Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov, ako súčasť útvaru dohľadu nad finančným trhom, vybavuje podania klientov finančných inštitúcií, nad ktorými Národná banka Slovenska vykonáva dohľad.

Národná banka Slovenska (Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov) tak koná v súlade s vymedzením predmetu dohľadu, v súlade s úlohou Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad dohliadanými subjektmi podľa 2 ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom a v súlade s cieľom dohľadu Národnej banky Slovenska podľa § 2 ods. 3 zákona o Národnej banke Slovenska⁶¹ a § 1 ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom - prispievať okrem iného k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu aj ochrany klientov.

Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov, plniac úlohy v oblasti ochrany klienta, uložené Národnej banke Slovenska zákonom o Národnej banke Slovenska a zákonom o dohľade nad finančným trhom, a tiež rešpektujúc kompetencie Národnej banky Slovenska v uvedenej oblasti, v mnohých prípadoch zabezpečí nespokojným klientom poisťovní, bánk a iných dohliadaných subjektov finančného trhu tzv. „vykonanie nápravy“ (napr. zmenu rozhodnutia poisťovne o neposkytnutí plnenia z poisťnej udalosti) bez toho, aby sa museli domáhať svojho nároku cestou súdu. Štandardne pôsobiace subjekty finančného trhu spolupracujú s Národnou bankou Slovenska, poskytujú jej informácie k podaniam klientov, rešpektujú názor prezentovaný Národnou bankou Slovenska a sú ochotné hľadať východiská a v niektorých prípadoch prehodnotia svoje pôvodné rozhodnutia.

Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov v rámci svojej činnosti rieši podania pisateľov z rôznych sektorov finančného trhu. Sú to najmä oblasť bankovníctva, poisťovníctva, trhu cenných papierov, starobného a doplnkového dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania. V tejto súvislosti je však potrebné uviesť aj skutočnosť, že agenda oddelenia pokrýva aj vybavovanie podnetov od pisateľov, ktorí nie sú len vo vzťahu s dohliadanými subjektmi, ale sú klientmi nedohliadaných subjektov (napr. leasingové spoločnosti, nebankové subjekty poskytujúce pôžičky z vlastných zdrojov a pod.).

V roku 2011 riešilo oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov celkovo 669 podaní, špecifikovaných v nižšie uvedenej tabuľke.

Oblasť finančného trhu / Rok	2010	2011
Poisťovníctvo	354	377
Bankovníctvo	281	189
Trh cenných papierov	28	25
Starobné dôchodkové sporenie*	-	2
Doplnkové dôchodkové sporenie	22	14
Finančné sprostredkovanie	28	28
Mimo pôsobnosť NBS	86	21
Iné**	-	13
Celkom	799	669

* V roku 2010 bola táto kategória evidovaná v kategórii „Mimo pôsobnosť NBS“

** V roku 2010 nebola vytvorená kategória „Iné“, a preto boli tieto podania evidované v kategórii „Mimo pôsobnosť NBS“

Najčastejšou problematikou v oblasti bankovníctva bola zmena výšky odplaty za poskytované služby. V oblasti poisťovníctva dominovali ako najčastejšie riešené otázky

⁶¹ Zákon Národnej Rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Národnej banke Slovenska“).

plnenia z povinného zmluvného poistenia pri poškodení čelných skiel motorových vozidiel. V oblasti trhu cenných papierov sa prevažná časť podaní týkala odplaty za rušenie účtov majiteľov cenných papierov. V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia podávateľa podaní najčastejšie namietali výšku odstupného. Spôsob, rozsah a kvalita poskytovania informácií bola najviac pertraktovanou tematikou v oblasti finančného sprostredkovania.

Podania klientov bánk, poisťovní a iných dohliadaných subjektov sú vo všeobecnosti zdrojom informácií o spôsobe vykonávania činnosti týchto subjektov, ktorý Národná banka Slovenska využíva pri výkone dohľadu na mieste v konkrétnych spoločnostiach. Ďalší prínos činnosti Oddelenia ochrany finančných spotrebiteľov spočíva vo vzájomnej interakcii Národnej banky Slovenska a subjektov finančného trhu. Pozitívne tiež možno hodnotiť aj skutočnosť, že práve činnosťou Oddelenia ochrany finančných spotrebiteľov je možné aj mimo dohľadu na mieste odhaliť možné systémové nedostatky alebo riziká, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na dohliadané subjekty. Taktiež možno konštatovať, že aj vďaka takejto činnosti NBS mohli byť na webovom sídle Národnej banky Slovenska uverejnené upozornenia pre verejnosť na niektoré praktiky subjektov pôsobiacich na finančnom trhu.

Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov v roku 2011 v rámci svojej činnosti iniciovalo viaceré legislatívne zmeny, napr. novelizáciu § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a novelizáciu § 93a ods. 7 zákona o bankách. Taktiež iniciovalo vydanie metodického odporúčania bankám poskytujúcim hypotekárne úvery⁶² v záujme jednotného postupu pri posudzovaní výšky príjmov mladých žiadateľov o hypotekárny úver so štátnym príspevkom, ktoré vydalo Ministerstvo financií SR. Ďalej sa pri výkone činnosti Oddelenia ochrany finančných spotrebiteľov identifikoval nedostatok v súvislosti s určením subjektu povolujujúceho výnimky z reštrikčných opatrení Európskej únie voči Iránu. Tento nedostatok bol aj vďaka aktivite Národnej banky Slovenska odstránený. Jedným z ďalších prínosov činnosti oddelenia je aj vyriešenie kompetenčného konfliktu medzi Národnou bankou Slovenska a Slovenskou obchodnou inšpekciou v oblasti výkonu dozoru pri poskytovaní spotrebiteľských úverov.

Počas roka 2011 bol na Oddelení ochrany finančných spotrebiteľov úspešne spustený nový informačný systém, ktorého cieľom bola najmä automatizácia spracovania štatistických údajov, sprehľadnenie procesu vybavovania podaní, rýchlejšie a lepšie zdieľanie informácií medzi pracovníkmi oddelenia. V tomto systéme je možné okrem vyššie uvedených funkcionalít aj efektívne vyhľadávať spisovú dokumentáciu prostredníctvom viacerých možných vstupných údajov. Predpokladom pozitívnych prínosov tohto systému je však dôsledné napĺňanie systému vstupnými údajmi, o čo sa pracovníci oddelenia aj snažia. Dôkazom toho je aj to, že systém bol spustený iba v lete roku 2011, ale vstupné údaje boli do systému dodatočne vložené pracovníkmi oddelenia už od začiatku roku 2011, čo predstavuje stovky spisov.

Samotný proces vybavovania podaní bol postupne transformovaný a z dôvodu vyššej efektivity bol zmenený aj spôsob vybavovania. Pri bežnom podaní sa ušetrí jeden úkon a list Národnej banky Slovenska. Takéto zefektívnenie sa dosiahlo tým, že NBS presunula väčšiu zodpovednosť riešenia podania na dohliadaný subjekt. Vo vlastnej pôsobnosti vybavuje Národná banka Slovenska podanie zväčša až vtedy, keď spôsob vybavenia zo strany dohliadaného subjektu nie je z pohľadu NBS korektný, alebo v prípade, ak pisateľ naďalej trvá na priamom vybavení zo strany Národnej banky Slovenska. Takáto koncepcia riešenia podaní však priniesla zvýšenie operačného a reputačného rizika. Tieto riziká sa ale nedajú pri tejto agende nikdy úplne vylúčiť. Grafické znázornenie nového systému vybavovania podaní je uvedené v Prílohe č. 10.8 k Správe.

⁶² Metodické odporúčanie hypotekárnym bankám v záujme zabezpečenia jednotného postupu pri posudzovaní výšky príjmov mladých žiadateľov o hypotekárny úver so štátnym príspevkom pre mladých.

10 Prílohy

10.1 Organizačná štruktúra orgánov dohľadu na európskej úrovni, ich výborov a pracovných skupín, rokovaní ktorých sa zúčastňovali pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom v roku 2011

Účasť zástupcov NBS v orgánoch dohľadov na európskej úrovni, v zriadených výboroch a pracovných skupinách je odlišená zvýrazneným farebným pozadím textu.

ESRB

Organizačná štruktúra ESRB:

- **General Board** (Generálna rada – najvyšší rozhodovací orgán)
 - Steering Committee (Riadiaci výbor)
 - Chair (predseda ESRB) – Jean Claude Trichet a od novembra 2011 Mario Draghi
 - Dvaja podpredsedovia – Mervyn King, Andrea Enria
 - Head of Secretariat

- **Stále výbory pod ESRB:**
 - Advisory Technical Committee (Poradný technický výbor)
 - Advisory Scientific Committee (Poradný vedecký výbor)

- **Pracovné skupiny zriadené v rámci Stálych výborov pod ESRB:**
 - Advisory Technical Committee (ATC)
 - Analysis Working Group
 - Instruments Working Group

SPOLOČNÉ SUBJEKTY EURÓPSKÝCH ORGÁNOV DOHĽADU

- Joint Committee
- Board of Appeal (Orgán zastupujúci všetky ESA´s)

EBA

Organizačná štruktúra EBA:

- **Board of Supervisors** (Rada orgánov dohľadu – najvyšší rozhodovací orgán)
 - Management Board
 - Chair
 - Executive Director

- Stakeholder Groups

- **Stále výbory pod EBA:**
 - Standing Committee on Regulation and Policy (SCRePol)
 - Standing Committee on Oversight and Practices (SCOP)
 - Standing Committee on Accounting, Reporting and Auditing (SCARA)
 - Impact Study Group (ISG)
 - Standing Committee on Financial Innovation (SCFI)
 - Review Panel

- **Pracovné skupiny zriadené v rámci Stálych výborov pod EBA:**
 - Standing Committee on Regulation and Policy (SCRePol)
 - SG on Own Funds
 - SG on Credit Risk
 - SG on Intervention, Resolution and Deposit Guarantee Schemes
 - SG on Operational Risk
 - SG on Liquidity
 - SG on Internal Governance
 - SG on Securitisation and Covered Bonds
 - NW on ECAIs
 - NW on Supervisory Disclosure
 - NW on 3rd Country Equivalence
 - Standing Committee on Oversight and Practices (SCOP)
 - SG on Vulnerabilities and ongoing assessment of risk
 - SG on Micro-prudential analysis tools and data
 - SG on Home-host and colleges
 - SG on Risk assessment systems under Pillar 2
 - SG on Implementation and supervisory practices
 - Standing Committee on Accounting, Reporting and Auditing (SCARA)
 - SG on Accounting
 - SG on Reporting
 - SG on Auditing
 - SG on Transparency
 - NW on COREP
 - NW on FINREP
 - NW on XBRL
 - Standing Committee on Financial Innovation (SCFI)

EIOPA

Organizačná štruktúra EIOPA:

- **Board of Supervisors** (Rada orgánov dohľadu – najvyšší rozhodovací orgán)
 - Management Board
 - Chair
 - Executive Director
- **Stakeholder Groups**
- **Stále výbory pod EIOPA:**
 - Equivalence Committee
 - Insurance Group Supervision Committee
 - Internal Governance, Supervisory Review and Reporting Committee
 - Internal Models Committee
 - Financial Requirements Committee
 - Occupational Pensions Committee
 - Committee on Consumer Protection and Financial Innovation
 - Financial Stability Committee
 - Review Panel

ESMA

Organizačná štruktúra ESMA:

- **Board of Supervisors** (Rada orgánov dohľadu – najvyšší rozhodovací orgán)
 - Management Board
 - Chair
 - Executive Director
- Stakeholder Groups

- **Stále výbory pod ESMA:**
 - CEMA
 - Corporate Finance Standing Committee (CFSC)
 - Corporate Reporting Standing Committee (CRSC)
 - CRA Technical Committee
 - ESMA Pol
 - Financial Innovation Standing Committee
 - Investment Management Standing Committee (IMSC)
 - Intermediaries & Investor Protection Standing Committee (IPISC)
 - IT Management and Governance
 - Post Trading Standing Committee (PTSC)
 - Secondary Markets Standing Committee (SMSC)
 - Takeover Bids Network
 - Review Panel

- **Pracovné skupiny zriadené v rámci Stálych výborov pod ESMA:**
 - Standing Committee on Investment Management
 - IMSC Operational Working Group

 - Secondary Markets Standing Committee
 - Pre-trade Transparency Waiver Review Group (PTTRG)

 - Corporate Finance Standing Committee
 - Prospectus Agenda Group

 - Corporate Reporting Standing Committee

 - ESMA Pol
 - Working Group on the Assessment of the Changes of the Regulatory Framework of Liechtenstein

EFC (Economic and Financial Committee)

OECD

- **International Network on Financial Education (INFE)**

BSCEE

- **EU Passport Experts**

IAIS

- **Stále výbory a pracovné skupiny a komisie zriadené pod IAIS:**
 - Financial Stability Committee
 - Audit Committee
 - Budget Committee
 - Implementation Committee
 - Executive Committee
 - Technical Committee
 - Pension coordination Group

10.2 Prehľad o počte vydaných povolovacích rozhodnutí a zaslaných oznámení a o počte vedených konaní a vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011

ČASŤ A – OBLASŤ BANKOVNÍCTVA, OBLASŤ PLATOBNÝCH SLUŽIEB A DEVÍZOVÁ OBLASŤ

A1 – povoloacie rozhodnutia a zaslané oznámenia

Oblasť bankovníctva

Banky a pobočky zahraničných bánk

Názov rozhodnutia/oznámenia	Počet
Zmena členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov, prokuristov	54
Zmena stanov banky, zmena sídla banky	9
Rozšírenie bankového povolenia	3
Udelenie predchádzajúcich súhlasov podľa § 28 zákona o bankách	4
Udelenie predchádzajúcich súhlasov podľa § 33 zákona o bankách	4
Udelenie predchádzajúcich súhlasov na odvolanie z funkcie člena dozornej rady	3
Ustanovenie osobitných podmienok financovania hypotekárnych úverov	2
Zastavenie konania	8
Spolu	87
Oznámenie o vykonávaní bankových činností bankou bez založenia pobočky v inom členskom štáte	1
Oznámenie podmienok pôsobenia pobočky zahraničnej úverovej inštitúcie na území Slovenskej republiky na základe jedného povolenia	1
Oznámenie NBS o prijatí písomného vyjadrenia zahraničného dohliadacieho orgánu o zámere zahraničnej úverovej inštitúcie vykonávať bankové činnosti bez založenia pobočky na území Slovenskej republiky	17
Spolu	19

Oblasť platobných služieb

Platobné inštitúcie

Názov rozhodnutia/oznámenia	Počet
Udelenie povolenia na poskytovanie platobných služieb	4
Zmena členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov	10
Spojenie konaní na voľbu člena štatutárneho orgánu a člena dozornej rady	1
Zmena stanov platobnej inštitúcie	2
Zastavenie konania	2
Spolu	19
Oznámenie podmienok pre zápis agenta platobných služieb, prostredníctvom ktorého platobná inštitúcia bude poskytovať svoje služby na území Slovenskej republiky	2
Oznámenie podmienok pôsobenia pobočky platobnej inštitúcie poskytujúcej platobné služby v zahraničí na základe jedného povolenia	1
Oznámenie NBS o prijatí písomného vyjadrenia zahraničného dohliadacieho orgánu o zámere zahraničnej inštitúcie poskytovať platobné služby bez založenia pobočky na území Slovenskej republiky	46
Oznámenie podmienok pre zápis agenta platobných služieb, prostredníctvom ktorého zahraničná platobná inštitúcia bude poskytovať svoje služby na území Slovenskej republiky	12
Spolu	61

Devízová oblasť

Devízové miesta

Názov rozhodnutia	Počet
Devízové licencie na nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti – pre právnické osoby	9
Devízové licencie na nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti – pre fyzické osoby	4
Devízové licencie na predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti – pre	5

právnické osoby	
Devízové licencie na predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti – pre fyzické osoby	3
Spolu	21

Prehľad o počte vydaných povolovacích rozhodnutí:

Oblasť	Počet I. stupňových konaní, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Počet konaní začatých na I. stupni v roku 2011	Počet vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011	Počet I. stupňových rozhodnutí, ktoré v roku 2011 nadobudli právoplatnosť
Oblasť bankovníctva	4	83	87	87
Oblasť poskytovania platobných služieb	3	18	19	19
Devízová oblasť	2	19	21	21
Spolu	9	120	127	127

A2 – sankčné konania

Prehľad o počte prvostupňových sankčných konaní:

Oblasť	Počet I. stupňových konaní, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Počet konaní začatých na I. stupni v roku 2011	Počet vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011	Počet I. stupňových rozhodnutí, ktoré v roku 2011 nadobudli právoplatnosť
Oblasť bankovníctva	1	1	2	2
Oblasť poskytovania platobných služieb	-	-	-	-
Devízová oblasť	1	2	2	2
Spolu	2	3	4	4

A3 – povolovacie rozhodnutia a sankčné konania spolu

Prehľad o počte prvostupňových konaní – povolovacie rozhodnutia a sankčné konania spolu

Oblasť	Počet I. stupňových konaní, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Počet konaní začatých na I. stupni v roku 2011	Počet vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011	Počet I. stupňových rozhodnutí, ktoré v roku 2011 nadobudli právoplatnosť
Oblasť bankovníctva	5	84	89	89
Oblasť poskytovania platobných služieb	3	18	19	19
Devízová oblasť	3	21	23	23
Spolu	11	123	131	131

ČASŤ B – OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA, OBLASŤ DÔCHODKOVÉHO SPORENIA A OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA

B1 – povolo vacie rozhodnutia a zaslané oznámenia

Oblasť poisťovníctva

Poisťovne a zaist'ovne

Názov rozhodnutia /oznámenia	Počet
Predchádzajúci súhlas na voľbu osoby za člena predstavenstva a prokuristu poisťovne	12
Udelenie povolenia na vykonávanie zaist'ovacej činnosti pre poistný druh neživotného poistenia	5
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie kvalifikovanej účasti alebo na zvýšenie kvalifikovanej účasti na poisťovní	3
Zmena povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti	1
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na predaj podniku poisťovne	2
Zápis do zoznamu aktuárov	8
Oznámenie činností poisťovne so sídlom na území SR do iného členského štátu	1
Oznámenie o zámere vykonávať poisťovaciú činnosť na území SR formou voľného poskytovania služieb	44
Spolu	76

Oblasť dôchodkového sporenia

Dôchodkové sporenie - 2. pilier

Názov rozhodnutia /oznámenia	Počet
Predchádzajúci súhlas na voľbu osôb navrhovaných za členov predstavenstva	6
Predchádzajúci súhlas na ustanovenie za vedúceho zamestnanca v priamej riadiacej pôsobnosti predstavenstva zodpovedného za výkon odborných činností	1
Predchádzajúci súhlas na ustanovenie za zamestnanca zodpovedného za výkon vnútornej kontroly	1
Predchádzajúci súhlas na voľbu osoby navrhovanej za člena dozornej rady	6
Predchádzajúci súhlas na zmenu štatútu dôchodkového fondu	8
Predchádzajúci súhlas na nadobudnutie alebo prekročenie podielu na základnom imaní dôchodkovej správcovskej spoločnosti alebo na hlasovacích právach v dôchodkovej správcovskej spoločnosti vo výške 5%, 10%, 20%, 33%, 50% a 66% v jednej alebo niekoľkých operáciách priamo	1
Predchádzajúci súhlas na zmenu stanov	3
Prerušenie konania o vydanie PS na voľbu osoby navrhovanej za člena dozornej rady	1
Zastavenie konania o vydanie PS na voľbu osoby navrhovanej za člena dozornej rady	1
Spolu	28

Dôchodkové sporenie - 3. pilier

Názov rozhodnutia /oznámenia	Počet
Predchádzajúci súhlas na voľbu osôb navrhovaných za členov predstavenstva	5
Predchádzajúci súhlas na voľbu osoby navrhovanej za člena dozornej rady	12
Predchádzajúci súhlas na zverenie výkonu činnosti	1
Predchádzajúci súhlas na zmenu štatútu doplnkového dôchodkového fondu	8
Predchádzajúci súhlas na vytvorenie nového doplnkového dôchodkového fondu	1
Predchádzajúci súhlas na zrušenie doplnkového dôchodkového fondu	2
Zastavenie konania o vydanie predchádzajúceho súhlasu na zrušenie doplnkového dôchodkového fondu	2
Spolu	31

Oblasť finančného sprostredkovania

Finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo

Názov rozhodnutia /oznámenia	Počet
Udelenie povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta	145
Udelenie povolenia na činnosť finančného poradcu	9
Zmena povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta	47
Zastavenie konania	12

Oznámenie o zámere vykonávať činnosť sprostredkovateľa poistenia na území iného členského štátu formou voľného poskytovania služieb	42
Oznámenie o zámere vykonávať činnosť sprostredkovateľa poistenia na území SR formou voľného poskytovania služieb	396
Spolu	651

Prehľad o počte vydaných povolovacích rozhodnutí:

Oblasť	Počet I. stupňových konaní, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Počet konaní začatých na I. stupni v roku 2011	Počet vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011	Počet I. stupňových rozhodnutí, ktoré v roku 2011 nadobudli právoplatnosť
Oblasť poisťovníctva	4	27	31	31
Oblasť dôchodkového sporenia	-	65	59	59
Oblasť finančného sprostredkovania	27	213	213	5
Spolu	31	305	303	95

B2 – sankčné konania

Prehľad o počte prvostupňových sankčných konaní:

Oblasť	Počet I. stupňových konaní, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Počet konaní začatých na I. stupni v roku 2011	Počet vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011	Počet I. stupňových rozhodnutí, ktoré v roku 2011 nadobudli právoplatnosť
Oblasť poisťovníctva	2	-	-	2
Oblasť dôchodkového sporenia	-	-	-	-
Oblasť finančného sprostredkovania	1	301	171	162
Spolu	3	301	171	164

B3 – povoloacie rozhodnutia a sankčné konania spolu

Prehľad o počte prvostupňových konaní – povoloacie rozhodnutia a sankčné konania spolu:

Oblasť	Počet I. stupňových konaní, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Počet konaní začatých na I. stupni v roku 2011	Počet vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011	Počet I. stupňových rozhodnutí, ktoré v roku 2011 nadobudli právoplatnosť
Oblasť poisťovníctva	6	27	31	33
Oblasť dôchodkového sporenia	-	65	59	59
Oblasť finančného sprostredkovania	28	514	384	167
Spolu	34	606	474	259

ČASŤ C – OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV, OBLASŤ KOLEKTÍVNEHO INVESTOVANIA A RATINGOVÉ AGENTÚRY

CI – povoloacie rozhodnutia a zaslané oznámenia

Oblasť trhu cenných papierov

Obchodníci s cennými papiermi

Názov rozhodnutia /oznámenia	Počet
Zmena povolenia na poskytovanie investičných služieb obchodníka s cennými papiermi	1
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmenu sídla obchodníka s cennými papiermi	2
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu člena predstavenstva obchodníka s cennými papiermi	1
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na obchodníkovi s cennými papiermi	2
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na vrátenie povolenia na poskytovanie investičných služieb obchodníka s cennými papiermi	2
Zastavenie konania	1
Oznámenie o zámere obchodníka s cennými papiermi poskytovať cezhraničné investičné činnosti na území členských štátov EÚ	1
Oznámenie o zámere zahraničného obchodníka s cennými papiermi poskytovať cezhraničné investičné činnosti na území SR	219
Spolu	229

Verejná ponuka cenných papierov

Názov rozhodnutia/oznámenia	Počet
Prospekt cenného papiera - akcie	4
Prospekt cenného papiera - dlhopisy	11
Prospekt cenného papiera - hypotekárne záložné listy	27
Dodatok k prospektu cenného papiera	2
Oznámenie o schválení prospektu cenného papiera, resp. základného prospektu od orgánov dohľadu členských štátov EÚ	14
Oznámenie o schválení dodatku k prospektu cenného papiera, resp. k základnému prospektu od orgánov dohľadu členských štátov EÚ	67
Oznámenie o schválení prospektu cenného papiera zaslané orgánu dohľadu iného členského štátu EÚ	1
Spolu	126

Verejná ponuka majetkových hodnôt

Názov rozhodnutia	Počet
Schválenie prospektu investície	2
Schválenie dodatku k prospektu investície	2
Zakázanie zverejnenia oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt	7
Spolu	11

Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.

Názov rozhodnutia / oznámenia	Počet
Predchádzajúci súhlas na voľbu člena predstavenstva BCPB, a.s.	2
Predchádzajúci súhlas na voľbu člena dozornej rady BCPB, a.s.	1
Predchádzajúci súhlas na vymenovanie vedúceho útvaru inšpekcie burzových obchodov	1
Zmena burzových pravidiel BCPB a.s.	1
Spolu	5

Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.

Názov rozhodnutia / oznámenia	Počet
Predchádzajúci súhlas na voľbu člena dozornej rady CDCP SR, a.s.	1
Povolenia na vznik a činnosť centrálného depozitára CP – vydanie duplikátu povolenia na vznik a činnosť centrálného depozitára CP z 28.8.2003 č. GRUFT-001/2003/CD	1
Schválenie zmien prevádzkového poriadku CDCP SR, a.s.	2
Spolu	4

Garančný fond investícií

Názov rozhodnutia / oznámenia	Počet
Predchádzajúci súhlas na zmenu Všeobecných podmienok vyplácania náhrad GFI.	1

Ponuky na prevzatie a uplatnenie práva výkupu

Názov rozhodnutia / oznámenia	Počet
Schválenie povinnej ponuky na prevzatie akcií cieľovej spoločnosti	6
Schválenie ponuky na prevzatie akcií cieľovej spoločnosti vyhlásenej dobrovoľne	1
Spolu	7

Oblasť kolektívneho investovania

Kolektívne investovanie

Názov rozhodnutia / oznámenia	Počet
Povolenie na vytvorenie podielového fondu	4
Povolenie na spravovanie špeciálneho podielového fondu profesionálnych investorov	1
Zmena povolenia na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti	2
Zmena spoločného prevádzkového poriadku	2
Predchádzajúci súhlas na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na správcovskej spoločnosti	1
Predchádzajúci súhlas na voľbu osôb navrhovaných za členov predstavenstva a dozornej rady správcovskej spoločnosti	14
Predchádzajúci súhlas na zmenu stanov správcovskej spoločnosti	1
Predchádzajúci súhlas na zlúčenie správcovskej spoločnosti s inou správcovskou spoločnosťou	1
Predchádzajúci súhlas na prevod štandardného podielového fondu na inú správcovskú spoločnosť	5
Predchádzajúci súhlas na zmenu štatútu podielového fondu	40
Predchádzajúci súhlas na vrátenie povolenia na vytvorenie podielového fondu	2
Predchádzajúci súhlas na vedenie samostatnej evidencie depozitárom a správcovskou spoločnosťou pre ňou spravovaný podielový fond	4
Predchádzajúci súhlas na zlúčenie podielových fondov	2
Zastavenie konania	1
Povolenie verejne ponúkať na území SR cenné papiere ňou spravovaného zahraničného subjektu kolektívneho investovania	1
Oznámenie európskeho fondu o zámere verejne ponúkať svoje cenné papiere na území Slovenskej republiky	70
Oznámenie o zámere zahraničnej správcovskej spoločnosti poskytovať finančné služby na území SR formou voľného poskytovania služieb	2
Spolu	153

Prehľad o počte vydaných povolovacích rozhodnutí:

Oblasť	Počet I. stupňových konaní, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Počet konaní začatých na I. stupni v roku 2011	Počet vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011	Počet I. stupňových rozhodnutí, ktoré v roku 2011 nadobudli právoplatnosť
Oblasť trhu cenných papierov	3	86	81	81
Oblasť kolektívneho investovania	2	79	81	81
Ratingové agentúry	1	-	1	-
Spolu	6	165	163	162

C2 – sankčné konania

Prehľad o počte prvostupňových sankčných konaní:

Oblasť	Počet I. stupňových konaní, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Počet konaní začatých na I. stupni v roku 2011	Počet vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011	Počet I. stupňových rozhodnutí, ktoré v roku 2011 nadobudli právoplatnosť
Oblasť trhu cenných papierov	8	1	8	4
Oblasť kolektívneho investovania	-	-	-	-
Ratingové agentúry	-	-	-	-
Spolu	8	1	8	4

C3 – povol'ovacie rozhodnutia a sankčné konania spolu

Prehľad o počte prvostupňových konaní – povol'ovacie rozhodnutia a sankčné konania spolu:

Oblasť	Počet I. stupňových konaní, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Počet konaní začatých na I. stupni v roku 2011	Počet vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2011	Počet I. stupňových rozhodnutí, ktoré v roku 2011 nadobudli právoplatnosť
Oblasť trhu cenných papierov	11	87	89	85
Oblasť kolektívneho investovania	2	79	81	81
Ratingové agentúry	1	-	1	-
Spolu	14	166	171	166

10.3 Zoznam výrokov právoplatných a vykonateľných rozhodnutí vydaných útvaram dohľadu nad finančným trhom príslušným na konanie a rozhodovanie v prvom stupni za rok 2011

Výroky právoplatných a vykonateľných rozhodnutí vydaných útvaram dohľadu nad finančným trhom príslušným na konanie a rozhodovanie v prvom stupni za rok 2011 sú zverejnené (so zachovaním osobných údajov vo vzťahu k rodnému číslu a dátumu narodenia a so zachovaním bankového a obchodného tajomstva) na webovom sídle Národnej banky Slovenska:

<http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/analyzy-spravy-a-publikacie-v-oblasti-financneho-trhu/sprava-o-cinnosti-dohladu-nad-financnym-trhom>.

10.4 Vykonané dohľady na mieste v regulovaných subjektoch finančného trhu v roku 2011

Subjekt	Komplexný dohľad	Tematický dohľad	Dosledovací dohľad	Celkom dohľadov
Banky a pobočky zahraničných bánk	-	11	-	11
Poistovne a pobočky zahraničných poisťovní, zaistovne a pobočky zahraničných zaistovní	3	2	6*	11
Samostatní finanční agenti	5	1	-	6
DSS	1	-	-	1
DDS	1	-	-	1
Obchodníci s CP s povolením podľa zákona o cenných papieroch	5	-	-	5
Tuzemské správčovské spoločnosti	3	-	1	4
Celkom dohľadov	18	14	7	39

* Súčasťou dvoch nasledovných dohľadov na mieste v poisťovniach boli aj dva tematické dohľady na mieste.

Oblasť bankovníctva

- **Tatra banka, a.s.** – Dohľad na mieste bol zameraný na systém riadenia operačného rizika, bezpečnosť informačných systémov a prevenciu legalizácie príjmov z trestnej činnosti.
- **Tatra banka, a.s.** - Dohľad na mieste bol zameraný na preverenie používania prístupu interných ratingov na meranie kreditného rizika a plnenie požiadaviek rozhodnutia, ktorým bol banke udelený predchádzajúci súhlas na používanie prístupu interných ratingov.
- **Slovenská sporiteľňa, a.s.** – Dohľad na mieste bol zameraný na systém riadenia kreditného rizika, preverenie úverových obchodov, tvorbu opravných položiek a preverenie používania prístupu interných ratingov.
- **Všeobecná úverová banka, a.s.** – Dohľad na mieste bol zameraný na preverenie používania pokročilého prístupu merania operačného rizika a plnenie požiadaviek rozhodnutia, ktorým bol banke udelený predchádzajúci súhlas na používanie tohto prístupu.
- **Tatra banka, a.s.** – Dohľad na mieste bol zameraný na systém riadenia trhového rizika, rizika likvidity a poskytovanie investičných služieb. Dohľad nebol do konca roka 2011 ešte formálne ukončený.
- **Všeobecná úverová banka, a.s.** – Dohľad na mieste bol zameraný na systém riadenia kreditného rizika, preverenie úverových obchodov, tvorbu opravných položiek a preverenie používania prístupu interných ratingov na meranie kreditného rizika. Dohľad nebol do konca roka 2011 ešte formálne ukončený.
- **Volksbank Slovensko, a.s.** – Dohľad na mieste bol zameraný tematicky na hodnotenie metód pre identifikáciu, meranie a sledovanie kreditného rizika a hodnotenie zavedenia metód oceňovania pozícií zaznamenaných v bankovej knihe.
- **Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s.** - Dohľad na mieste bol zameraný na systém riadenia kreditného rizika, vybraných úverových obchodov, rizika likvidity, systém

prevencie prania špinavých peňazí a správnosti vybraných výkazov a hlásení obozretného podnikania. Dohľad nebol do konca roka 2011 formálne ukončený.

- **Privatbanka, a.s.** - Dohľad na mieste bol zameraný na preverenie a hodnotenie systému obchodovania banky na finančnom trhu, poskytovania investičných služieb klientom, systému riadenia trhového rizika, systému riadenia rizík z obchodov uzatváraných bankou na finančnom trhu, systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu a plnenia povinností v oblasti ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu, preverenie vybraných výkazov a hlásení obozretného podnikania.
- **ING Bank N.V., pobočka zahraničnej banky, a.s.** - Predmetom vykonaného dohľadu na mieste bolo preverenie a hodnotenie systému riadenia likvidity, systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu a plnenia povinností v oblasti ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu.
- **Poštová banka, a.s.** - Predmetom dohľadu bolo hodnotenie systému poskytovania úverov a kvality úverového portfólia banky, systému riadenia operačného rizika, systému poskytovania investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb, obchodovania na vlastný účet s finančnými nástrojmi, systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu. Dohľad nebol do konca roka 2011 formálne ukončený.

Oblasť poisťovníctva

- **ING Životná poisťovňa, a.s.** – dosledovací dohľad, ktorého predmetom bolo preverenie plnenia opatrení poisťovne prijatých na odstránenie a zamedzenie opakovaného výskytu nedostatkov zistených dohľadom na mieste, ktorý bol vykonaný v roku 2009 v zmysle poverenia č. ODO-12261/2009. Predmetom dohľadu na mieste bolo tiež preverenie procesu prípravy poisťovne na Solventnosť II, pričom v tejto oblasti neboli zistené žiadne nedostatky.
- **KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group** – tematický a dosledovací dohľad v poisťovni bol zameraný najmä na preverenie postupov a procesov používaných poisťovňou pri likvidácii poisťných udalostí, proces prípravy poisťovne na Solventnosť II a plnenie si povinností ako člena Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Predmetom výkonu dohľadu na mieste bolo tiež preverenie plnenia opatrení poisťovne prijatých na odstránenie a zamedzenie opakovaného výskytu nedostatkov zistených dohľadom na mieste, ktorý bol vykonaný v roku 2009 v zmysle poverenia č. ODO-17258/2008.
- **KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group** – tematický a dosledovací dohľad v poisťovni bol zameraný najmä na proces prípravy poisťovne na Solventnosť II a plnenie si povinností ako člena Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Predmetom výkonu dohľadu na mieste bolo tiež preverenie plnenia opatrení poisťovne prijatých na odstránenie a zamedzenie opakovaného výskytu nedostatkov zistených dohľadom na mieste, ktorý bol vykonaný v roku 2009 v zmysle poverenia č. ODO-6677/2009.
- **Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a.s. Vienna Insurance Group** – dosledovací dohľad, ktorého predmetom bolo preverenie plnenia opatrení poisťovne prijatých na odstránenie a zamedzenie opakovaného výskytu nedostatkov zistených komplexným dohľadom na mieste, ktorý bol vykonaný v roku 2009 v zmysle poverenia č. ODO-5350/2009 zo dňa 08.04.2009.
- **D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a.s.** – komplexný dohľad bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o poisťovníctve, kontrolu dodržiavania ostatných

všeobecne záväzných právnych predpisov a dodržiavanie podmienok určených v povolení vydanom podľa zákona o poisťovníctve.

- **Amslico poisťovňa – Alico, a.s.** – dosledovací dohľad, ktorého predmetom bolo preverenie plnenia opatrení poisťovne prijatých na odstránenie a zamedzenie opakovaného výskytu nedostatkov zistených dohľadom na mieste, ktorý bol vykonaný v roku 2008 v zmysle poverenia č. ODO-14154/2008.
- **ČSOB poisťovňa, a.s.** - komplexný dohľad bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o poisťovníctve, kontrolu dodržiavania ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a dodržiavanie podmienok určených v povolení vydanom podľa zákona o poisťovníctve. Dohľad nebol do konca roku 2011 ukončený.
- **Poisťovňa Cardif Slovakia, a.s.** – dosledovací dohľad v poisťovni bol zameraný na preverenie plnenia opatrení poisťovne prijatých na odstránenie a zamedzenie opakovaného výskytu nedostatkov zistených dohľadom na mieste, ktorý bol vykonaný v roku 2007 v zmysle poverenia č. ODO-9373/2007, ako aj preverenie nápravy nedostatkov, ku ktorým poisťovňa neprijala žiadne opatrenie.
- **Victoria Volksbanken poisťovňa, a.s.** - v poisťovni bol vykonaný komplexný dohľad, ktorý bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o poisťovníctve, kontrolu dodržiavania ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a dodržiavanie podmienok vykonávania poisťovacej činnosti určených v povolení vydanom v súlade so zákonom o poisťovníctve.

Oblasť finančného sprostredkovania a finančného poradenstva

- **AVALANCHE SK, s.r.o.** - predmetom komplexného výkonu dohľadu na mieste bolo preverenie plnenia opatrení prijatých dohliadaným subjektom na odstránenie a zamedzenie opakovaného výskytu nedostatkov zistených pri dohľade na mieste, ktorý bol vykonaný v dohliadanom subjekte v roku 2006 ako aj kontrola ustanovení zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve.
- **Fincentrum, a.s.** - predmetom komplexného výkonu dohľadu na mieste bolo preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa finančného sprostredkovania. Dohľad na mieste kládol dôraz na formálnu stránku zosúladenia sa dohliadaného subjektu so zákonom o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve.
- **AVP Slovakia, s.r.o.** – u samostatného finančného agenta bol vykonaný komplexný dohľad zameraný na kontrolu ustanovení zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve.
- **MAXFIN s.r.o.** – predmetom tematického výkonu dohľadu na mieste bolo preverenie dodržiavania ustanovení zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve.
- **OVB Allfinanz Slovensko, a.s.** – predmetom komplexného dohľadu na mieste v dohliadanom subjekte bolo preverenie dodržiavania ustanovení zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Dohľad na mieste sa zamerával na dodržiavanie podmienok povolenia pri vykonávaní finančného sprostredkovania a dodržiavanie pravidiel činnosti vo vzťahu ku klientovi.
- **Salve Finance, a.s.** - komplexný dohľad na mieste nebol k 31.12.2011 ešte formálne ukončený.

Oblasť dôchodkového sporenia

Oblasť starobného dôchodkového sporenia

V roku 2011 bol začatý aj ukončený dohľad na mieste v spoločnosti **AXA, d.s.s., a.s.**, ktorý bol komplexný. Dohľad bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o starobnom dôchodkovom sporení a príslušných vykonávacích predpisov.

Oblasť doplnkového dôchodkového sporenia

Dohľad na mieste v doplnkovej dôchodkovej spoločnosti **STABILITA, d.d.s., a.s.** bol vykonaný v priebehu druhého polroka 2011. Dohľad bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení a príslušných vykonávacích predpisov.

Oblasť trhu cenných papierov

Oblasť obchodníkov s cennými papiermi – nebankové subjekty

V roku 2010 bol začatý dohľad na mieste v spoločnosti **Continental Asset Management, o.c.p., a.s.**, ktorý bol ukončený v roku 2011. Dohľad bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o cenných papieroch a príslušných vykonávacích predpisov.

V roku 2011 bol vykonaný komplexný dohľad na mieste v spoločnosti **European Investment Centre, o.c.p., a.s.** Dohľad bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o cenných papieroch a príslušných vykonávacích predpisov.

V roku 2011 bol vykonaný a ukončený komplexný dohľad na mieste v spoločnosti **DLHOPIS, o.c.p., a.s.** Dohľad bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o cenných papieroch a príslušných vykonávacích predpisov.

V roku 2011 bol začatý komplexný dohľad na mieste v spoločnosti **SFM Group, o.c.p., a.s.**, predmetom ktorého bolo dodržiavanie podmienok ustanovených povolením na poskytovanie investičných služieb, dodržiavaním ustanovení zákona o cenných papieroch a dodržiavaním osobitných zákonov v rozsahu z nich vyplývajúceho a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie.

Komplexný dohľad na mieste bol taktiež v roku 2011 začatý aj v spoločnosti **OXYS CAPITAL, a.s., o.c.p.**, ktorého predmetom bol dohľad nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi, dodržiavaním podmienok ustanovených povolením na poskytovanie investičných služieb, dodržiavaním ustanovení zákona o cenných papieroch a dodržiavaním osobitných zákonov v rozsahu z nich vyplývajúceho a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie.

Oblasť kolektívneho investovania

V roku 2010 bol vykonaný dosledovací dohľad na mieste v spoločnosti **Alico Funds Central Europe správ.spol., a.s.**, ktorý bol ukončený v roku 2011. Dohľad bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o kolektívnom investovaní a príslušných vykonávacích predpisov.

V roku 2011 bol začatý aj ukončený komplexný dohľad na mieste v spoločnosti **Tatra Asset Management, správ. spol., a.s.** Dohľad bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o kolektívnom investovaní a príslušných vykonávacích predpisov.

Ďalej v roku 2011 bol začatý komplexný dohľad na mieste v spoločnosti **ČSOB Asset Management, správ. spol., a.s.** Dohľad bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o kolektívnom investovaní a príslušných vykonávacích predpisov. Dohľad na mieste nebol do konca roka 2011 ukončený.

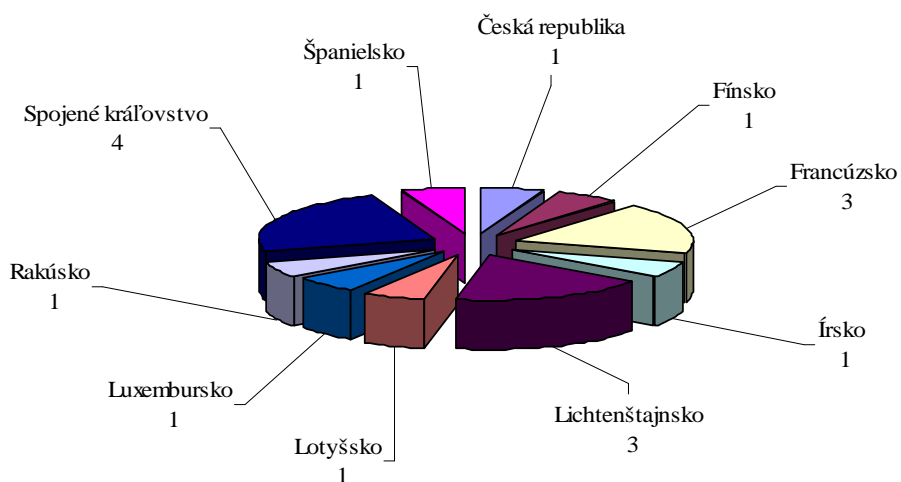
10.5 Vykonané hodnotenia vlastných modelov bánk a ich zmien v roku 2011

V roku 2011 vykonala Národná banka Slovenska hodnotenie vlastných modelov na meranie rizík v nasledovných bankách:

- **Slovenská sporiteľňa, a.s.** – V banke bola posudzovaná zmena prístupu interných ratingov – zmena ratingového modelu pre korporátnych klientov.
- **Všeobecná úverová banka, a.s.** – V banke bola posudzovaná zmena prístupu interných ratingov – implementačný plán.
- **Všeobecná úverová banka, a.s.** – V banke bola posudzovaná zmena prístupu interných ratingov - ratingový model a odhad parametrov pre korporátnych klientov a používanie nástrojov na zmierňovanie kreditného rizika.
- **Slovenská sporiteľňa, a.s.** – V banke bola posudzovaná zmena prístupu interných ratingov – zmena metodiky parametra strata v prípade zlyhania (LGD).
- **Tatra Banka, a.s.** – V banke boli v roku 2011 posudzované celkom tri žiadosti o súhlasné stanovisko s úpravou prístupu interných ratingov, a to zmena metodiky výpočtu parametrov pre triedu pohľadávok zabezpečených nehnuteľnosťou určenou na bývanie a retailových pohľadávok, schválenie trvalého používania štandardizovaného prístupu pre časť portfólia a rozšírenie nástrojov na zmierňovanie kreditného rizika.

10.6 Prehľad zahraničných úverových inštitúcií, ktoré začali pôsobiť na území Slovenskej republiky na princípe voľného poskytovania cezhraničných služieb v roku 2011 - rozdelenie podľa krajín sídla materskej úverovej inštitúcie

Krajina	Počet zahraničných úverových inštitúcií
Česká republika	1
Fínsko	1
Francúzsko	3
Írsko	1
Lichtenštajnsko	3
Lotyšsko	1
Luxembursko	1
Rakúsko	1
Spojené kráľovstvo	4
Španielsko	1
Spolu	17

10.7 Počet subjektov, ktoré pôsobili vo finančnom sektore v roku 2011 v oblastiach bankovníctva, platobných služieb, devízovej oblasti, oblasti poisťovníctva, dôchodkového sporenia, finančného sprostredkovania a finančného poradenstva a oblasti trhu cenných papierov

	Stav k 31. 12. 2010	Prírastok	Úbytok	Stav k 31. 12. 2011
Banky	15	-	1	14
z toho stavebné sporiteľne	3	-	-	3
Pobočky zahraničných bánk	16*	1	-	17
Platobné inštitúcie	2	4	-	6
Pobočky zahraničných platobných inštitúcií	-	-	-	-
Inštitúcie elektronických peňazí	3	-	-	3
Pobočky inštitúcií elektronických peňazí	-	-	-	-
Devízové miesta	1191	21	30	1182
Poisťovne	20	-	-	20
Pobočky poisťovní a zaistovní so sídlom v inom členskom štáte EÚ	15	3	0	18
DDS	5	-	-	5
DSS	6	-	-	6
Samostatní finanční agenti	910	x	x	712
Finanční poradcovia	15	10	4	21
Viazaní finanční agenti	19 934	x	x	17 694
Podriadení finanční agenti	26 245	x	x	15 233
Viazaní investiční agenti	343	x	x	487
Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.	1	-	-	1
Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.	1	-	-	1
Garančný fond investícií	1	-	-	1
Obchodníci s CP s povolením podľa zákona o cenných papieroch	19	-	3	16
Obchodníci s CP pôsobiaci v SR prostredníctvom svojej pobočky podľa MiFID	6	2	1	7
Tuzemské správčovské spoločnosti	8	-	1	7
Zahraničné správčovské spoločnosti s pobočkou (§75resp. § 148 zákona o kolektívnom investovaní)**	2	-	-	2
Zahraničné správčovské spoločnosti bez pobočky (§75resp. § 148 zákona o kolektívnom investovaní)**	2	-	-	2
Zahraničné investičné spoločnosti bez pobočky (§75resp. § 148 zákona o kolektívnom investovaní)**	2	-	-	2
Zahraničné správčovské spoločnosti vykonávajúce činnosti na území SR formou voľného poskytovania služieb so zriadením pobočky	2	-	-	2

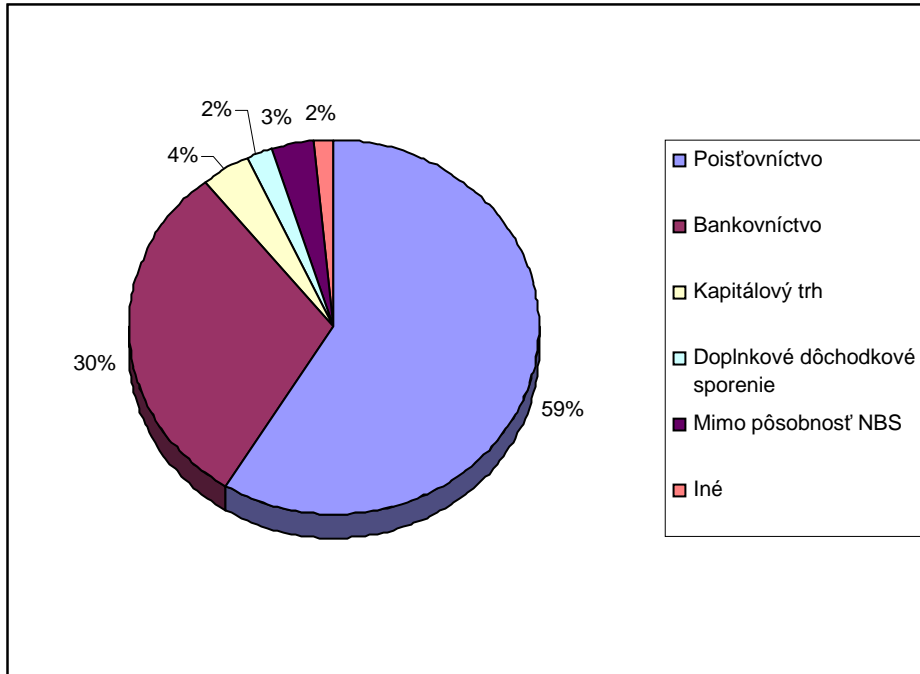
* k 31. 12. 2010 nevykonávali bankovú činnosť pobočky zahraničnej úverovej inštitúcie - BKS Bank AG, pobočka zahraničnej banky v SR a AKCENTA, spoiteľní a úverové družstvo, pobočka Košice

** k 1.7.2011 nadobudol účinnosť nový zákon o kolektívnom investovaní

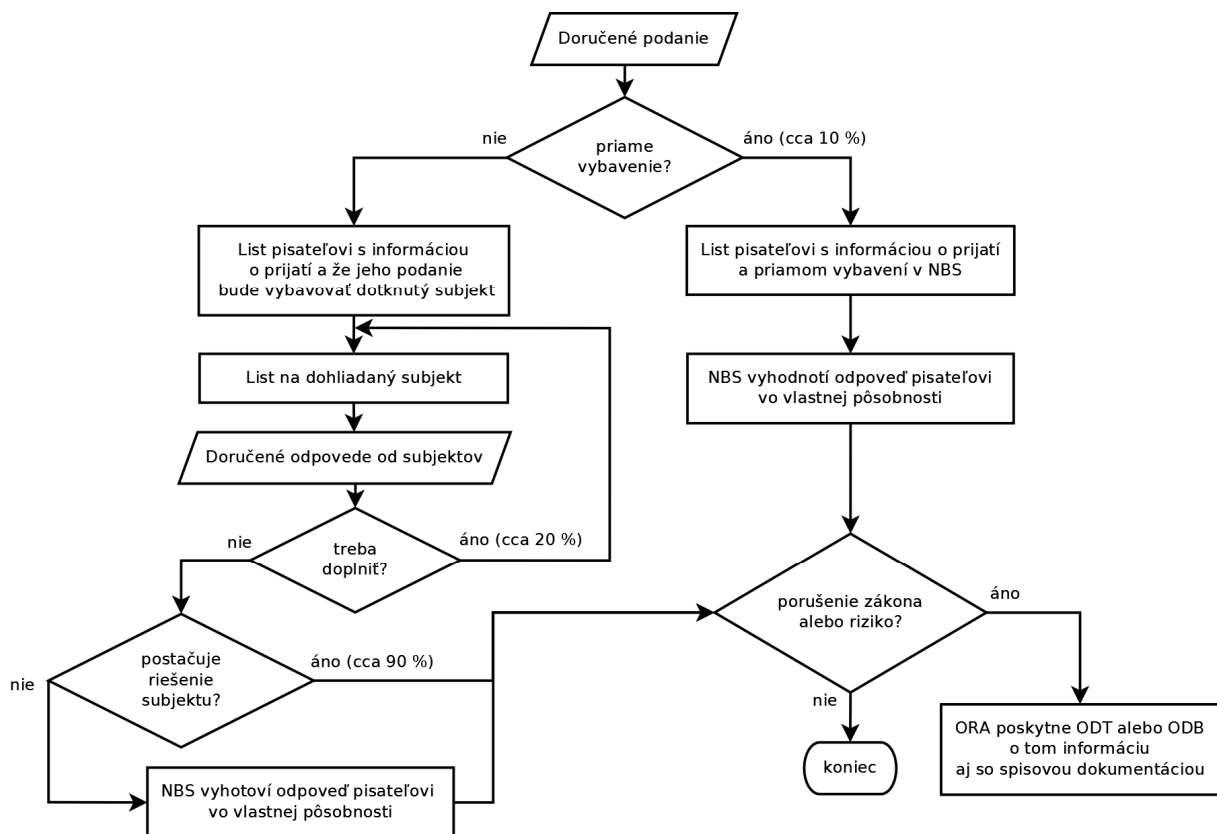
x - údaje o prírastku a úbytku nie sú k dispozícii.

10.8 Podania subjektov finančného trhu

Nižšie uvedený graf znázorňuje percentuálne zastúpenie sektorov finančného trhu v podaniach v roku 2011:

Súčasný systém spracovania jednotlivých podaní prezentuje nasledovná schéma:

10.9 Publikačná činnosť

Zoznam publikácií vydaných pracovníkmi útvaru dohľadu nad finančným trhom v roku 2011:

- Nebeský, Š., Paluš, P., Pénzeš, P., Šesták, L.: Stručný prehľad právomocí a organizačnej štruktúry nových európskych subjektov dohľadu, Biatec, Ročník 19, Január 2011
- Jurča, P., Rychtárik, Š.: Slovenský bankový sektor z makroprudenciálnej perspektívy, Biatec, Ročník 19, Máj 2011
- Hajnovič, F., Klacso, J.: Úrokové sadzby na dlhodobé úvery na bývanie: zmeny a vplyv konkurencie a cien nehnuteľností, Biatec, Ročník 19, September 2011
- Jurča, P., Šesták, L.: Aktuálny vývoj a riziká v slovenskom finančnom sektore, Biatec, Ročník 19, September 2011
- Ambra, T., Málišová, A., Nebeský, Š., Paluš, P., Pénzeš, P., Šesták, L.: Vybrané zmeny v medzinárodnej a európskej regulácii finančného trhu v roku 2011, Biatec, Ročník 19, Október 2011
- Klacso, J.: Diskontné sadzby a faktory ovplyvňujúce ich vývoj, Biatec, Ročník 19, November 2011
- Hintoš, P.: Systém hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu a slovenský bankový sektor, Biatec, Ročník 19, November 2011
- Eley, S.: Nové prvky v cezhraničnej spolupráci dohľadov nad bankami a výzvy pre európske dohľady, Biatec, Ročník 19, November 2011
- Rychtárik, Š., Krčmár, M.: Dostupnosť bývania v ekonomických cykloch, ETER Bratislava, December 2011
- Pénzeš, Peter: Ochrana spotrebiteľa na finančnom trhu a jej nedostatky. In: Magister Officiorum. Odborný časopis Učenej právnickej spoločnosti. - ISSN 1338-5569. - Roč. č. 1., č. 1 (2011), s. 60 – 67
- Pénzeš, Peter: Správne trestanie na finančnom trhu. In: Správne delikty a správne trestanie v stredoeurópskom právnom priestore - súčasnosť a vízie : Zborník príspevkov z odborného seminára s medzinárodnou účasťou konaného 26. októbra 2010 na Paneurópskej vysokej škole v Bratislave. Bratislava: Eurokódex, 2011, s. 38 – 50. ISBN: 978-80-89447-35-0
- Pénzeš, Peter: Nad novou právnou úpravou regulácie a dohľadu finančného trhu v EÚ. In: Notitiae ex Academia Bratislavensi Iurisprudentiae. - ISSN 1337-6810. - Roč. 5, č. 2 (2011), s.41-50

10.10 Zoznam skratiek

Názov skratky	Význam skratky
AIFMD	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ o správcoch alternatívnych investičných fondov, (AIFMD – Alternative Investment Fund Managers Directive)
APS	aplikačný programový systém
a.s.	akciová spoločnosť
ATC	Poradný technický výbor
Bazilej III	A global regulatory framework for more resilient banks and banking system; http://www.bis.org/publ/bcbs189_dec2010.pdf
BCPB, a.s.	Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.
Biatec	odborný bankový časopis
CDCP SR, a.s.	Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.
CEBS	Výbor európskych orgánov bankového dohľadu
CEE10	Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovenská republika a Slovinsko
CEIOPS	Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými penzijnými fondmi
CERI	centrálna evidencia regulovaných informácií
CESEE ISI	Central Eastern and South Eastern European Insurance Supervision Initiative
CESR	Výbor európskych regulátorov cenných papierov
CFSC	Corporate Finance Standing Committee
COREP	Common reporting
CP	cenný papier
CRD III	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/76/EÚ zo 14. decembra 2010, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2006/48/ES a 2006/49/ES (smernica CDR III)
CRD IV	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o prístupe k aktivitám úverových inštitúcií a o prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, ktorou sa novelizuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/87/ES o dodatočnom dohľade nad úverovými, poisťovacími a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte (smernica CRD IV)
CRR	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti (nariadenie CRR)
DDS	doplňková dôchodková spoločnosť
DSS	dôchodková správcovská spoločnosť

EBA	Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo)
ECB	Európska centrálna banka
EIOPA	Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov)
ESMA	Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy)
ESRB	Európsky výbor pre systémové riziká
EÚ	Európska únia
FINAN	mesačný súhrn finančných ukazovateľov
FINREP	Financial reporting
FSC	Financial Stability Committee
GFI	Garančný fond investícií
HDP	hrubý domáci produkt
IAIS	International Association of Insurance Supervisors
IBV n.o.	Inštitút bankového vzdelávania NBS, n.o.
ICAAP	hodnotenie primeranosti vnútorného kapitálu bánk
IORP	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/41/ES z 3. júna 2003 o činnostiach a dohľade nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia
IPA	funded Central Bank Cooperation Programme with the National Bank of Serbia
IS	informačný systém
KIID	dokument kľúčových informácií pre investorov
MAD	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES z 28. januára 2003 o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácií s trhom (zneužívanie trhu)
MF SR	Ministerstvo financií SR
MiFID	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS
MONEYVAL	výbor Rady Európy - Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures
MTF	mnohostranné obchodné systémy
NBS	Národná banka Slovenska
ODB	Odbor dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami Národnej banky Slovenska
ODT	Odbor dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením Národnej banky Slovenska

Omnibus I	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/78/EÚ, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Európskej únie v súvislosti s právomocami Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre bankovníctvo), Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) a Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy) (smernica Omnibus I)
Omnibus II	Smernica Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2003/71/ES a 2009/138/ES v súvislosti s právomocami Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov a Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy
ORA	Odbor regulácie a finančných analýz Národnej banky Slovenska
ORSA	Own Risk and Solvency Assessment
OTC	Over-the-counter
QIS 5	piata kvantitatívna dopadová štúdia
REGFAP	register finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia a viazaných investičných agentov podľa zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve
REGVER	register veriteľov
SCARA	Standing Committee on Accounting, Reporting and Auditing
SCFI	Standing Committee on Financial Innovation
SCOP	Standing Committee on Oversight and Practices
SCRePol	Standing Committee on Regulation and Policy
SFA	samostatný finančný agent
SIBAF	Fórum sprostredkovateľov poistenia
SLASPO	Slovenská asociácia poisťovní
SMSC	Secondary Markets Standing Committee
Solventnosť II	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (smernica Solventnosť II)
SR	Slovenská republika
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
STATUS	Aplikačný systém STATUS
STATUS DFT	Aplikačný programový systém STATUS pre dohľad nad finančným trhom
TREM	Transaction Reporting Exchange Mechanism - systém, ktorý zabezpečuje zdieľanie informácií medzi orgánmi dohľadu v EÚ o transakciách s nástrojmi prijatými na regulované trhy
UCITS	undertakings for collective investment in transferable securities (podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov - PKIPCP)